National Library
Bibliothèque Nationale
JUIN
JUNE 1 1982
PAPER SECTION
DES JOURN

B103/C/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 22 — SESTDIENA, 1982. GADA 29. MAIJS — 32. GADS

SATURDAY, MAY 29, 1982

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 1 DOLARS

Pārdomas Vasarsvētkos

Tas notiks pēdējās dienās, saka Dievs, es izliešu no sava Gara pār jums. ap. d. 2 : 17.

* * *

Ir pienākuši atkal vieni no lielākiem svētkiem kristiešu dzīvē. Mēs tos saucam par Vasarsvētkiem. Šis vārds tomēr neizsaka īsto būtību. Tie ir nevis svētki, kur mēs priecājamies par dabas uzplaukumu un skaistumu, kā tas ir dabas reliģijās, bet gan tos vajadzētu nosaukt par Svētā Gara svētkiem. Mēs priecājamies par Dieva Garu, kas nācis pār Kristus pirmajiem lieciniekiem un vēlāk pār visu Kristus draudzi visā pasaulē.

Notiks tas, ko Dievs ir solījis saviem ļaudīm:
,,...pēdējās dienās, saka Dievs, es izliešu no sava Gara pār visu miesu.'' Ap. d. 2 :17.

Arī Jēzus, šķiroties no šīs pasaules, bija atgādinājis saviem mācekļiem: ,,Es lūgšu Tēvu, un viņš dos citu Aizstāvi, lai tas būtu pie jums mūžīgi, Patiesības Garu, ko pasaule nevar dabūt, tāpēc ka viņa to nepazīst; bet jūs to pazīstat, jo viņš pastāvīgi ir pie jums un mājo jūsos. Es jūs atstāšu bāriņus, bet nākšu pie jums.'' Jāņa ev. 14: 16 - 18.

Vasarsvētkiem ir vēl otra svarīga nozīme. Tos mēs uzskatām par kristīgās draudzes dibināšanas dienu, jo trīs tūkstoši ticīgo dvēseles, kas bija kristīti Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā, tika apvienotas vienā draudzē, kad ap. Pēteris, Svētā Gara iedvesmots, bija aicinājis atgriezties no grēkiem un licis visiem kristīties.

Būsim šī Gara lieci nieki arī mēs. **Māc. Artūrs Dūmiņš**

Vasaras svētkos. **J. Liģera studija.**

Miera konference Maskavā

Pēdējā laikā rietumu prese veltījusi lielu uzmanību Maskavas patriarcha Pimeņa organizētajai konferencei maija otrā nedēļā. Tās mērķis bija izteikts aicinājumā ,,Svētās dzīvības dāvanas nodrošināšana pret atombumbu katastrofu''. Konferencē piedalīties patriarchs Pimens bija aicinājis ap 500 selektīvi izmeklētus dažādu konfesiju un reliģiju garīdzniekus, starp tiem arī pazīstamo amerikāņu evaņģelistu Billiju Grēmu un Amerikas Luterāņu baznīcas prezidentu Preusu. Apmēram 400 no aicinātiem garīdzniekiem konferencē arī piedalījušies. Īpaši Billija Grēma braukšana uz Maskavu sacēlusi lielas pārrunas, jo līdz šim Grēms bija pazīstams kā dedzīgs komūnistu ideoloģijas kritizētājs. Archibīskaps A. Lūsis, mūsu laikraksta aicināts, par šo konferenci izteicās:

,,Otram pasaules karam beidzoties, Eiropā atradās daudzi garīdznieki, kas, kara šausmas pieredzējuši, sāka popularizēt miera un atbruņošanās ideju. Vācijā to darīja Hitlera režīma vajātais Nēmillers, Čechoslovakijā — prof. Hromadka. Arī Pad. savienībā, Kremlī — atradās vīri, kas kara gados bija pārliecinājušies, cik izdevīgi ir baznīcu izmantot politiskām ambīcijām, jo, lai gan kristieši tika vajāti, Pad. savienībā tomēr vēl joprojām bija daudz kristiešu. Kara gados Staļins aicināja Maskavas patriarchu Alekseju atbalstīt krievu tautas cīņu pret ,,fašismu'', un patriarchs to arī darīja, savācot no kristiešiem pat 2 milj. rubļu, par kuriem tika apbruņota kāda tanku vienība, kas it kā esot cīnījusies arī Baltijas frontē.

Kad pēc kara amerikāņi sāka lielā mērā ražot atombumbas un raķetes, Kremlis ātri saprata, ka zeme, ko nevarēja izstaigāt ne Napoleons, ne Hitlers, tagad ir viegli un dažās minūtēs aizsniedzama ar raķetēm, kas var sagraut visu krievu smago un bruņošanās rūpniecību — arī to, kas Otrā pasaules kara laikā atradās aiz Urāliem. Un nu Maskava un Maskavas patriarchs intensīvi sāka miera un atbruņošanās propagandu.

Tā vispirms radās t.s. Prāgas miera konference, kas pulcināja dažādu konfesiju garīdzniekus, galvenokārt no Eiropas zemēm un Amerikas. Bet tad Pad. savienība nežēlīgā veidā apspieda mazliet vairāk brīvības alkstošos čechus, Prāgas ielas mirka asinīs, un, dziļi sarūgtināts un pievīlies, Prāgas miera konferences vadītājs profesors Hromadka atteicās no amata, drīz vien pēc tam mirstot samērā mīklainos apstākļos. Maskava gan vēl mēģināja Prāgas konferenci atjaunot, tās vadību uzņemoties galvenokārt Maskavas patriarchāta izraudzītiem garīdzniekiem, bet notikumi

(Turpinājums 13. lp.)

Zagļa durvis

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Zaglis nekad mājā neielaužas pa galvenajām durvīm. Viņš parasti labāk izvēlas mazāk redzamās sānu, vai vēl labāk, citu acīm paslēptās pakaļdurvis. Teikto var pilnam attiecināt uz Pad. savienības līdzšinējo ekspansijas politiku.

Neaizmirsīsim, ka Baltijas valstu varmācīgo okupāciju Kremlis spēja īstenot tikai, diplomātiskās aizkulisēs panākot slepenu vienošanos ar Hitlera ārlietu ministru Ribentropu. Iegaumēsim arī, ka Baltijas valstu nolaupīšana notika brīdī, kad visas pasauies uzmanība bija saistīta pavisam citos starptautisko sarežģījumu degpunktos. Un tā mēs varam šodien ikvienam atgādināt, ka Kremļa ielaušanās Baltijas valstīs notika vārda tiešā nozīmē pa pakaļdurvīm, pasaules sabiedriskās domas tikpat kā nepamanīta. Tas pats attiecināms uz Kremļa ekspansiju pārējā Austrumeiropā. Izmantojot rietumu aklumu, sarkanais zaglis ielavījās Polijā, Ungārijā, Rumānijā, Bulgārijā, Čechoslovakijā un beidzot Austrumvācijā.

Un kā tad īsti beidzās Indoķīnas karš? Vai arī te Kremļa viltīgā odze pa pakaļdurvīm neieslīdēja Vietnamā, Kambodijā un Laosā? Mēs varētu turpināt pagaidām vēl nenosodītā sarkanā zagļa dēku kataloga lasīšanu Melnajā kontinentā un Centrālamerikā. Vai Afganistānā Kremlis neienāca, paklausot paša ieceltā sarkanā emisāra palīdzības saucienam? Kad pa draudzības pakaļdurvīm iesoļojusī sarkanarmija bija sagrābusi Afganistānas stratēģiskās magistrāles, tad Kremlis, acis nepamirkšķinot, noslepkavoja palīdzības lūdzēju un aizstāja ar citu kvislingu.

Ēģiptes Nasers ielaida krievus faraonu zemē pa Asvanas aizsprosta pakaļdurvīm, un tikai vēlāk, pateicoties drosmīgajam un tālredzīgajam prezidentam Sadatam, Kremļa tālākās dēkas Nīlas krastos tika apturētas.

Vai palestīniešu vadoņa Arafata atbalstīšana nav izdevīga sprauga, pa kuru Pad. savienība mēģina iefiltrēties vidējos austrumos, lai īstā brī-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1982. G. 29. MAIJS, 22. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Par pīpēšanu un atspirdzinājumiem vecāki jaunieši izdodot desmitreiz vairāk nekā par gara apgaismošanu ar kultūru (fakts). Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Par komūnistu funkcionāriem

Pagājušā gada pēdējais 26. komūnistu kongress it kā ne ar ko neatšķīrās no iepriekšējiem. Protams, tas bija ,,vēsturisks'', tajā skanēja iepriekš saskaņotas runas par ,,neredzētiem panākumiem'', bet nebija paša galvenā — partijas vadošo kadru pārkratīšanas. Chuščova laikos dažādiem karjēristiem iedegās ,,zaļa uguntiņa'', bet tādēļ viņš pats arī cieta: centrālkomitejā bija pietiekami daudz tādu, kas gribēja saglabāt savu vietu līdz kapam. Pēc Chruščova gāšanas lēmumu par partijas komiteju atjaunošanu atcēla kā antipartejisku. Ar katru jaunu kongresu politbirojs un sekretariāts arvien mazāk mainījās, līdz pēc 26. kongresa apstājās katra virzīšanās uz augšu. Latvijas apstākļos par tādu pat nevar uzskatīt tīri dekorātīvu ,,strādnieka'' Ikaunieka ,,ievēlēšanu'' birojā. Bet Vissavienības partijas vadība pat tādas dekorātīvas pārmaiņas nenotika. Politbirojā neizrādījās neviena, ko nebūtu žēl upurēt. Pat 82 gadīgais Arvīds Pelše (februārī viņam paliek 83 gadi) izrādījās neaizstājams savā augstākā partijas tiesneša — partijas kontroles komitejas priekšsēža amatā.

Ja neviens nav aizgājis pensijā, nav arī vakanto vietu. Savos amatos nepaaugstināti palika neskaitāmi centrālkomitejas nodaļu vadītāji, republiku un apgabalu sekretāri. Arī tie nav nekādi gados jaunie: 60, 65, pat 70 gadi. Pēdējais kongress un gaidāmā kadru maiņa faktiski bija pēdējā viņu iespēja. Savos kabinetos palika milzīga apgabalu un rajonu partijas birokratu armija, kas arī loloja cerības pārvietoties kādu stāvu augstāk. Bet tiem draud pensijas rēgs.

Arī gados jaunie nav apmierināti, jo gadi paiet, bet daudziem visas intrigas, izdevīgās precības ar augstāk stāvošu priekšnieku meitām nedod cerētos panākumus; tādēļ aparātā valda vispārēja neapmierinātība. Faktiski pašā partijā izveidojās opozicija. Tikai nav jālolo veltas cerības: šāda opozicija ir nevis godīgu un reformas iecerējušo neapmierināto grupa, bet skaudīgi, kas uzskata sevi par tiesīgiem saņemt vairāk labuma un gūt redzamāku vietu partijas hierarchijā.

Savā laikā Latvijā un tagad, šeit rietumos, man nācās dzirdēt domas, ka partijas centrālkomitejā vai pat politbirojā ir demokratiski noskaņotie funkcionāri, kas spiesti maskēties, bet izdevīgā brīdī mēģina pārveidot padomju sistēmu. Tas ir naivitātes kalngals, ja iedomājas, pēc kāda principa izrauga aparāta darbiniekus, cik karjēras taisīšanas laikā jāmelo, pat sev, cik jānodod draugi un jāpārdod sava godīguma paliekas. Protams, arī tādi cilvēki tikuši pie varas. Izejot no apstākļiem, var izdarīt ja ne demokratiskas reformas, tad mīkstināt režīmu, bet tikai tādā gadījumā, ja citādi nebūs iespējams saglabāt varu. Chruščovs tam ir piemērs.

Tātad tagadējā opozicija partijā ir nevis politiskā, bet skaudīgā. Arī skaudība ir liels spēks. Ko spēj tāda opozicija? Protams, tā nemēģina pārveidot valsti revolūcionārā ceļā, arī galma apvērsums nav iespējams, jo tagadējie vadītāji no bēdīgā Chruščova piemēra ir daudz mācījušies. Tagadējā partijas aparāta neapmierinātība izpaužas tīri padomiskā veidā: tas negrib strādāt. Ja agrāk padomju presē rakstīja par ,,darba un ražošanas disciplīnas trūkumiem'', tad vēlāk sāka runāt par ,,valsts'' disciplīnu, bet pēdējā laikā arī par ,,izpildītāju disciplīnu''. Tas tad, ja strosto sliktos partijas un saimnieciskos vadītājus. Valstī paliek arvien mazāk paklausīgo partijas politbiroja lēmumu īstenotāju.

Lasītāju Vēstules

MANA STĀJA

Mani iebildumi ir par DV ASV zemes valdes ideoloģiskās daļas vadītāja A. Braunfelda mēģinājumu mīkstināt DV stipro stāju pret ,,kultūras sakaru'' komitejām. A. Braunfelds saka, ka DV noraida katru sadarbošanos ar šiem ,,kultūras sūtņiem'', un neko vairāk. Tā tas nav. DV uzskata to izkārtotos sarīkojumus par pakalpojumu mūsu tautas apspiedējiem. A. Braunfelds pats nolasīja šo DV Centrālās valdes rezolūciju Bostonas DV ASV delegātu sapulcē pagājušā gadā. Kas attiecas uz A. Braunfelda aicinājumu uz tuvcīņu, tāpat kā Volchovā ar šiem ,,kultūras sūtņiem'', es gribētu viņam pastāstīt kādu citu ,,kaŗa stāstu''.

Vairākas reizes Otra pasaules kaŗa laikā frontē pretim latviešu leģionāriem ierakumos stāvēja latviešu komūnistu vienības. Šie latviešu komūnisti pacēla pāri ierakumu malām skaļruņus un aicināja mūs pārnākt viņu pusē vai nākt pie viņiem uz pārrunām, jo lūk, mēs jau visi esam latvieši, ko mēs šausim viens otram virsū! Mēs jau varam atrast kopējus ceļus, jo mums ir kopēja valoda. Tie pārmaiņus ar šiem ,,pārliecināšanas'' mēģinājumiem spēlēja latviešu tautasdziesmas, solījās ar mums iedzert — un satikšanos ar daiļām meitenēm! Kā latviešu leģionāri tiem atbildēja? Mēs sašāvām viņu skaļruņus un smējāmies, kad tie krievu valodā lamājās. Latviešu kaŗavīri neticēja komūnistiem Otra pasaules kaŗa laikā, un tie netic viņiem arī šodien. Kādēļ mums ar šiem komūnistu kalpiem — ,,kultūras sūtņiem'' ir pat jārunā? Mūsu stāja nav mainījusies un nemainīsies. ,,Kultūras sakarniekiem'' mums ir jāizrāda sava nicināšana, tos neievērojot.

Visvaldis Jansons, Indianapolē

ATBILDE ULDIM KARIŅAM

ALAs revīzijas kom. priekšsēdis U. Kariņš savā š.g. 8. maija vēstulē LA saka, ka ,,ALAs revīzijas komisijas locekļi U. Kariņš un L. Pogainis ir iepazinušies ar PBLA 1975. gada priekšsēža vēlēšanu gaitas un rezultātu oficiāliem protokoliem un konstatē, ka vēlēšanas ir notikušas pēc iepriekš izstrādātiem noteikumiem un ka vēlēšanu gaita ir nepārprotami dokumentēta. J. Grodņa rakstītais (domāts 13. febr. LA ,,Kādai ērai beidzoties'') šinī jautājumā neatbilst patiesībai''.

ALAs revīzijas komisija saka tieši to pašu, ko es esmu teicis, un proti: Vēlēšanu noteikumi, t.i. balsošanas procedūra bija U. Gravas izstrādāta pēc Rīgas Zalamonska cirka grieķu-romiešu cīņas parauga, kuŗai nebija PBLA valdes apstiprinājuma. Tas ir, kad abi uzvarētāji bija uzvarējuši pret trešo vājāko, tad šo uzvarētāju savstarpējai cīņai vienam pret otru vajadzēja būt izšķirīgai. Šinī gājienā V. Upeslācis uzvarēja I. Spilneru ar 8 balsīm pret 6. Ja nu pēc tam vēl piešķīra otru galīgu izšķirīgo cīņu un šinī uzvarēja Spilners, tad absolūti nepieciešama bija vēl galīgā trešā cīņa. Trešajā cīņā uzvarētājs būtu pareizi izšķirts ar divām uzvarām un vienu zaudējumu.

Šķiet, ka ALAs revīzijas komisija to nesaredz vai nevēlas to saskatīt. Vai šīs vēlēšanas, kuŗas, kā Kariņš saka, ir protokolētas un dokumentētas, var uzskatīt par demokratiskām?

J. Grodnis, Toronto

PASKAIDROJUMS

Atsaucoties uz jūsu laikraksta Latvija Amerikā 19. n-rā (š.g. 8. maijā) lasītāju vēstulēs ievietoto ALA rev. komisijas (Uldis Kariņš) ievietoto rakstu ,,Neatbilst patiesībai'', vēlos paskaidrot sekojošo:

Kad bij. PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners iesniedza ALA revīzijas komisijai lūgumu viņu ,,rehabilitēt'' Kalamazū ALA valdes sēdes laikā 3. un 4. aprīlī, ALAs revīzijas komisijai nebija skaidrības, ko darīt lietā, diviem revīzijas kom. locekļiem (no 3) nākot pie atzinuma, ka ALA revīzijas kom. nebūtu šai lietā jāiejaucas, — ,,lai Dr. I. Spilners šo lietu nokārto ar J. Grodni un I. Bergmani pats''. Tas tomēr nenotika. ALA rev. kom. loceklis U. Kariņš pats šo vēstuli izlaida, protestējos pret ALA priekšsēdi un revīzijas kom. locekli E. Dunduru. Protests tika paziņots U. Kariņam.

Ilmārs Bergmanis, Čikagā

Piemērs trimdiniekiem

EDUARDS FREIMANIS „PIEDZĪVOJUMS PADOMIJĀ" ROMĀNS, APGĀDS VAIDAVA, 178 LP.

Eduards Freimanis ir īpatnējs rakstnieks, kas nerada varoņus ar lieliem uzdevumiem vai neparastiem panākumiem. Viņa varoņi ir ikdienas cilvēki ar savām vājībām un negātīvām īpašībām, kam dzīvē neveicas vai kas nespēj vai negrib pacelties pāri vidusmēra cilvēkam. Parasti tiem slikto īpašību vairāk nekā labo, dažreiz apstākļi veido viņu dzīvi, citreiz tie izaicina likteni. Lasītājs autoru nesaprot un viņa darbus neizprot, autors nemēģina lasītājiem izpatikt, bet raksta tā, kā viņam pašam patīk.

Džerijs Straza ir negātīvs varonis grāmatā Piedzīvojums Padomijā. Viņam nekas nepadodas, bet ja darbs sāk veikties, tad viņš rada apstākļus, lai panākumu nebūtu. Jau ar pirmo teikumu romāna varonis ar savu piedzimšanu sagādā nepatikšanas, kas beidzas tikai grāmatas pēdējās lappusēs. Skolā viņš nevar satikt ar citiem bērniem, iznāk plūkšanās un kaušanās, nevar iemācīties algebru, kaut labas sekmes citos priekšmetos. Dzīvē viņš nespēj vai nevēlas sameklēt darbu. Ja kāds vienkāršs gadījuma darbs rodas, tad viņš rada apstākļus, lai to zaudētu.

Grāmatas varonis ir dzērājs, kas nekad nepiedzeras, bet dažreiz izkaujas vai vismaz sastrīdas. Viņš mīl sievietes, bet meklē pārmaiņas, un ar vienu ilgi savu draudzību turpināt nevēlas. Ja tā neizjūk pati no sevis, viņš meklē iemeslus, kā šo draudzību vai kopā dzīvošanu izbeigt.

Džerijam ir lieliska fantazija un izdoma. Savās domās viņš ir ievērojama persona ar lielu varu un sasniegumiem. Dažreiz iedomas ir varaskāre, ar ko atriebties saviem bijušajiem draugiem, kas kaut kāda iemesla dēļ kļuvuši naidnieki. Saviem nākošajiem darba devējiem viņš prot iestāstīt visbrīnišķīgākās lietas par saviem iepriekšējiem darbiem un kāpēc tos atstājis. Vienu otru reizi rodas arī naudas grūtības.

Autors savam varonim ļauj runāt garos monologos, kaut aiz žēlastības dažreiz ļauj kādu vārdu vai pat teikumu ierunāties arī citām personām. Ja kāds iedrošinās runāt vairāk par īsu teikumu, tad seko aizrādījums neiejaukties viņa darīšanās vai nepārtraukt stāstījumu.

Kad Džerijam Kanadā nekur neveicas un sakrājušies parādi, viņš pieteicas braucienam uz Padomiju, par ko pats ļoti sajūsmināts. Bet arī te varonim neveicas, viņu uzskata par svešinieku, plūtokratu zemes cilvēku, viņu uzrauga kā cietumnieku. No pieticīgas istabiņas Džerijs nokļūst cietumā, pēc tam izsūtījumā, kur viņš „uzdienas" par ziņotāju. Īsu laiku viņš nokļūst privilēģētā stāvoklī, bet kad redz postu un ciešanas, viņā rodas sirdsapziņas pārmetumi.

Grāmatā vijas psiholoģisks pavediens, kur Dšerijam jāizšķiras par ticēšanu velnam vai Dievam. Sākumā viņš tic bezdievībai, bet tad saredz tās nejēdzību un atgriežas pie Dieva. Grāmatas beigu daļā lasītājs piedzīvo pārsteigumu. Varonis neiet bojā, bet izbēg no izsūtījuma nometnes preču vilcienā un ierodas atpakaļ Kanadā.

Grāmatas sākumā lasītājam jādusmojas par Džerija izrīcību vai nespēju izrauties no nejaušībām. Vēlāk rodas interese par to, ko autors atkal izdomās, lai Džerijs nekļūtu dzīvē uz augšu.

Kaut arī darbā gaŗi monologi, autoram izdevies saistīgs stāstījums, kas lasītāju negaŗlaiko, bet rada interesi par Džerija likteni. Tas sevišķi sakāms par grāmatas pēdējo trešdaļu, kur aprakstīta dzīve Padomijā ar tās šausmām un nejēdzībām. Grāmatas nosaukums neizsaka visu saturu, bet rada iespaidu, ka grāmata ir saistoša reportāža. Grāmatas saturs ir problēmas risinājums ar psiholoģisku analizi, pierādot, ka dzīvē no nelgas var izveidoties krietns cilvēks, kas spēj ticēt Dievam un demokratijai. Lasītājam gan mazliet neticams liekas tēlojums par izbēgšanu no izsūtījuma nometnes, kas veicas bez sarežģījumiem neparasti īsā laikā.

Rakstnieks ar šo darbu devis izskaidrojumu arī kādai trimdas latviešu nevēlamai parādībai. Tā ir dažu latviešu sadarbošanās ar okupācijas iestādēm un kultūras sakaru komiteju. Lasītājs var vilkt parallēles starp kanadieti Džeriju un neapmierinātiem latviešiem brīvajā pasaulē. Neapmierināta godkāre, mērenie vai dalītie panākumi trimdas

Rakstnieks Kārlis Ķezbers. Viņa jaunākais romāns drīzumā parādīsies mūsu laikraksta slejās.

Austrālijas Saules jostas tautisko deju ansamblis Ziemeļamerikas turnejas ietvaros 21. un 22. maijā viesojās Toronto ar Upmaļu saimnieces uzvedumu.

Rakstnieku nedēļa un rakstnieku cēlieni

„Uz 1982. gada Rakstnieku nedēļu jau pieteikušies 57 dalībnieki," ziņo atbildīgais rīkotājs Jānis Gorsvāns. Tā notiks no 23. līdz 29. jūnijam pie Portlandes Oregonā. Kopš pēdējā ziņojuma latviešu laikrakstos vēl pieteikušies šādi autori no ASV un Kanadas — Paulīne Zalāne, Aina Zemdega, Erna Ķikure, Dzidra Zeberiņa, Ingrīda Vīksna, Helēna Hofmane, Inguna G., Vaira Vīķe-Freiberga, Antonija Millere, Skaidrīte Rubene, Mirdza Lele, Lilija Zvirbule u.c. Rakstnieku nedēļā piedalīsies Treju Vārtu redaktore Julieta Rumberga un Jaunās Gaitas atbildīgais redaktors Laimonis Zandbergs. Pēdējais būs viens no dalībniekiem paneļdiskusijā par tematu „Kas ir latviskais literātūrā". No Austrālijas vēl ieradies Daina un Kārlis Šķēles, Margarita un Ēriks Biezaiši. No Vācijas būs Baiba Mūzikante un Kārlis Kangeris.

RN 82 dalībniekos būs vairāki LARAs biedri un veicinātāji biedri, kas darbojas mākslas laukā. Viņu darbus izstādīs pa visu RN 82 laiku.

RN 82 būs arī grāmatu galds, kuŗā pārdos pēdējo pāris gadu laikā izdotās grāmatas. Tās būs iegādājamas pirms un pēc LARAs rīkotā rakstnieku cēliena, kas Rietumkrasta Dziesmu svētku laikā, sadarbībā ar rīcības komiteju, notiks 3. jūlijā no plkst 9 līdz 12 no rīta. Tie LARAs biedri, kas nepiedalīsies Dziesmu svētku rakstnieku cēlienā un kas vēlas piedalīties LARAs sarīkojumā, aicināti pieteikties pie Jāņa Gorsvāna. Turpat pieprasāma arī tuvāka informācija par RN 82: Mr. Jānis Gorsvāns, 1245 E. Broadway, Apt. 5, Anaheim, CA 92805.

Sākti arī priekšdarbi LARAs rakstnieku cēlienam 7. vispārējos ASV Dziesmu svētkos 1983. gadā Milvokos. Sarīkojumu organizēs un vadīs Jānis Imants Sedliņš, un tas ieceŗēts trimdas jaunās un visjaunākās literātu paaudzes reprezentēšanai.

A. R.

sabiedriskā vai kultūrālā darbā ir iemesls labāku panākumu meklēšanai pie komūnistiem. Trimdas zinātnieks cer uz labākiem panākumiem Rīgas universitātē, dzejnieki, kas trimdā ieguvuši tikai daļēju lasītāju ievērību vai dalītu Kultūras fonda godalgu, cer, ka lielāks panākums ir dabūt dažus speciāli sarakstītus pantiņus kādā Rīgas izdotajā žurnālā. Aktieŗi, par kuŗiem atzinīgi rakstījis tikai vietējais izdevums, bet lielie latviešu laikraksti nav viņu pieminējuši, uzvedumu Rīgā slēgtai sabiedrībai iedomājas par lielu sasniegumu. Gleznotāji ar nelielu trimdinieku ievērību cerējuši uz lielākiem panākumiem Rīgā. Sabiedrisks darbinieks, kam bijušas mērenas sekmes trimdas augstākā organizācijā, mēģina gūt ievērību ar sarīkotām okupācijas varas sagatavotu filmu vai sakaru komitejas sūtīto mākslinieku izrādēm. Daži pazudis uz neatgriešanos, bet varbūt daži atzīs savu maldīšanos kā Džerijs un atgriezīsies trimdas saimē, ticot Dievam un nacionāliem uzskatiem. Grāmata šai ziņā ir labs piemērs.

V. Irbe

Jānis Abava

Gruzd krūtīs kaisma

(NO KĀDAS VĒSTULES)

... Gruzd krūtīs kaisma.
Trūkst gara gaismas,
Kas plauka kādreiz
Latvijā skaistā.

Posts zelta krēslā
Te sēdies tagad;
Plaukst gaismas vietā
Tik baigā krēslā.

Te vēlna kalps trulais
Eņģeli tēlo.
Vairs nav kas žēlo —
Naids vien tik kvēlo!

Zeme un debess —
Ir kā jau bija!
Vairāk tik sviedru,
Sēnalu, kliju.

Vagaru vairāk
Un vairāk žogu.
Uz žoga katra
Melns krauklis klaigā.

Melns krauklis klaigā
Sarkanu mēli!
Zem mēles inde tam,
Iezīsta taigās."

— Ai, mana tauta, —
Važas reiz rāvi!
— Gan rausi atkal —
Vēl nenokauta!

„... Gruzd krūtīs kaisma.
Trūkst gara gaismas,

L.K.I.A. Brāļu kapu dievkalpojums Katskiļu kalnos

ar urnu izvadi un piemiņas plāksnīšu iesvēti
svētdien, 1982. g. 30. maijā, plkst. 13.

* * *

Vakara svētbrīdis Brāļu kapos sestdien, 29. maijā, pl. 20.

Ziedi dabūjami kapos pirms dievkalpojuma.

Dr. A. Brumanis

Vienības simbols

Vasarsvētkos Latvijas mājās kā balzams smaržo meijas. Vīstošie bērziņi izraisa svētsvinīgu noskaņu. Tiešām, kas vienreizējs ir noticis — ticīgo sirdīs ir nācis Svētais Gars, kas ir visaugstākā Dieva dāvana, ko Jēzus bija apsolījis un ko debesu Tēvs mums dod, sūtot savu Dēlu pasaulē. Kamēr vēl neesam personīgi Svēto Garu saņēmuši, šī dāvana nav sasniegusi savu mērķi.

Dieva uzvara pār grēku īstenojas brīdī, kad Jēzus mirst pie krusta, šī uzvara kļūst starojoša cilvēku acīs Lieldienās, bet šīs uzvaras augļi, kas ir Dieva valstības atnākšana un siržu atjaunotne, īstenojas tikai Vasarsvētkos. Ja Jēzus nāve un augšāmcelšanās nedotu Svēto Garu, tad šie notikumi būtu nozīmīgi tikai pašam Jēzum un paliktu tikai vienreizēji notikumi vēsturē, kas varētu būt gan kā piemērs un cerība cilvēkiem, bet būtiski tiem nekas netiktu mainīts un tie paliktu nošķirti no Dieva. Kristieši ir Dieva bērni, tāpēc ka Svētais Gars ir viņu sirdīs (Rom. 8,16).

Vasarsvētki ir Baznīcas dzimšanas svētki. Saņēmusi Svēto Garu, Baznīca izceļas ar vienību, universālismu, apustulisko garu un svētumu. Jau pravieši bija iecerējuši un pasludinājuši Dieva bērnu pulcēšanos, tas tagad notiek ar Svētā Gara darbību. Vasarsvētki ir zināmā mērā oikūmenisma svētki. Kā Bābele ir šķelšanās simbols, tā Vasarsvētki ir vienības simbols. Svētais Gars nāca, kad apustuļi bija pulcējušies kopīgā lūgšanā. Arī mums Vasarsvētki ir kopības svētki. Svētais Gars pulcina visus vienā vienīgā Baznīcā, kur runā visas valodas, kur saprotas un nav tautu atšķirības, bet visi Jēzū Kristū — kā ūdens no miltiem izveido maizes mīklu un no cementa — betonu, tāpat kā uguns zelta naudas gabalus sakausē kopā, vējš sapūš sniegu kupenās un smiltis — kāpās.

Svētais Gars ir apjaužams tikai Viņa darbībā, tāpēc arī Apustuļu darbu grāmatu mēdz saukt par Svētā Gara evaņģēliju. Bībelē Svēto Garu neattēlo nekādā citā veidā kā vienīgi, lai izteiktu Viņa nozīmi un darbību. To salīdzina ar vēju, ūdeni un uguni. Tas parādās kā vēja brāzma un dveš uz apustuļiem. Tas ir arī kā uguns liesma. Jau Jānis Kristītājs bija pasludinājis kristību Garā un ūdenī. Pats Jēzus teica: ,,Kam slāpst, lai nāk pie Manis un dzer! Kas uz Mani tic, no tā iekšienes plūdīs dzīvā ūdens straumes. To Viņš sacīja par Garu, ko saņems tie, kas uz Viņu tic.'' (Jāņa 7, 37 — 39) Svētais Gars ir milzīgs spēks, tāpat kā gaiss, uguns un ūdens. Šis spēks tīra kā vējs, vētījot graudus no pelavām, kā ūdens mazgā un uguns šķīstī pat zeltu.

Kā Svētais Gars darbojas cilvēkos, kas to ir saņēmuši kristībā? Viņš atbrīvo kristiešos viņu iekšējos spēkus un veido viņos līdzību ar Jēzu, tos pārveido un rada kā degošas lāpas, tos dara svētus un tiem ierāda savu vietu Baznīcā un evaņģelija izplatē, apgaismodams, stiprinādams, dzīvinādams, vienodams, Tā ir Dieva iedegtā uguns, kas rada cilvēkos slāpes pēc Viņa, gribu Viņu pazīt un mīlēt. Baznīcas svētums nav atsevišķo Baznīcas locekļu svētuma kopsumma, bet gan ir Svētā Gara dāvana. Viss cēlais un diženais pasaulē ir Svētā Gara darbs. Tikai šinī mīlestības Garā mēs varam atzīt patiesību un mīlēt savu tautu un tēviju pareizā veidā.

Tikai ar Viņa spēku spējam izciest vajāšanas un gūt mierinājumu grūtumos. Viņš iedzīvina ikvienu ierosmi, apgaismo cilvēkam nepazīstamos ceļus un atklāj Dieva svēto gribu, kārdinājumos iedvesmojot riebumu pret ļauno. Viņš iepriecina bēdās un palīdz palikt uzticīgiem. Stiprinātājs Gars ir veidojis latviešu ticību un vienojis tautu ap Dievu un tikumību. Svētais Gars ir vienmēr uzticīgs, un Vasarsvētki turpinās kristiešu sirdīs un sabiedrībā. Vēlam no sirds visiem kristiešiem izjust to laimību, ko sagādā Svētā Gara klātiene dvēselē!

Ziedu svētkos Foto J. Liģers.

Baltiešu jaunatne demonstrē

Toronto 7. maijā baltiešu jaunieši demonstrēja Rietumvācijas konsulāta priekšā, prasot Molotova Ribentropa Baltijas valstu iztirgošanas līguma atsaukšanu. Jaunieši simboliskas dāvanas veidā rādīja Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nodošanu Pad. savienībai.

Demonstrācija saistīja daudzu torontiešu ievērību, un viņi neliedza savus parakstus uz Rietumvācijas konsulātam iesniedzamā protesta.

Konsulāta kultūras daļas darbiniece Hildegarde Hammeršite stundu ilgā sarunā uzklausīja lietuviešu jaunatnes apvienības priekšsēdes Zitas Bersenas un latviešu jaunatnes apvienības priekšsēdes Ingas Upeslāces, LNAK politiskās nozares vadītājas Daces Veinbergas un citu baltiešu jauniešu teicami sagatavoto argumentāciju. Konsulāts baltiešu jauniešu iesniegumam prasījis vēl papildus informāciju un solījis iesniegumu nodot tālāk.

Baltiešu jauniešu demonstrāciju parādīja Toronto televīzijas stacijas un to atzīmēja arī dienas laikraksti.

A. Auziņa

PĀRDODAMA
VASARNĪCA
lietošanas kārtībā uz 2 akriem zemes. Derīga arī ziemai — eļļas apkure. Daudz jaunu egļīšu. Otrā pusē upei Saulainē. **Zvanīt 421-5073 pēcpusdienās.**

Ziņu Vanags

Daudziem nebūs zināms, ka starp latviešu periodikas izdevumiem iznāk arī uz skaņu kasetēm ieskaņots Ziņu Vanags latviešu neredzīgo informācijai. Aprīlī tas iznāca 400. reizi.

Pēc 2. pasaules kara latviešu neredzīgajiem bija smags laiks — pārskološanās, eksistences nodrošināšana, ģimenes dzīves dibināšana. Radās arī slāpes pēc kultūrāliem sniegumiem un informācijas par trimdas latviešu sabiedrisko un politisko dzīvi, notikumiem okupētajā Latvijā un citur, kas parasti atspoguļojās latviešu trimdas laikrakstos.

Latviešu neredzīgo kopas dalībnieks DV kultūras nodaļas referents Edgars Retigs, kas pats ir kara neredzīgais, kopā ar DV kultūras nodaļas vadītāju Oskaru Baltputni noorganizēja un nodibināja skaņu lenšu izdevumu neredzīgiem. Tas iznāk apm. ik pa 10 dienām, un tur sakopoti izvilkumi no latviešu trimdas periodikas izdevumiem. Šāds izdevums ilgst 90 minūtes. Ieskaņošanas darbu uzņēmās Oskars Baltputnis Pinebergā un Matīss Berholcs Hamburgā. Ieskaņotā skaņu lente tiek nosūtīta latviešu neredzīgo kopas dalībniekam, kara neredzīgam Ignātam Jakovelim uz Memmingenu. Tur izdara vajadzīgās kopijas uz kasetēm un izsūta klausītājiem Anglijā, Norvēģijā, Zviedrijā un Rietumvācijā. Šim nolūkam latv. neredzīgo kopa nesen iegādājusies ātrkopēšanas aparātu, jo Ziņu Vanagu klausās ap 30 latviešu neredzīgo, un ik pa 10 dienām jāizgatavo apmēram 20 kopijas.

Neredzīgie Ziņu Vanaga klausītāji nemaz nevar vairs iedomāties dzīvi bez šīs skanošās informācijas. Tie ar nepacietību gaida nākošo izdevumu. Tās tā jau turpinās vairāk nekā 10 gadu. 400 reizes 90 minūtes ir 600 stundas, kas līdzināmas normālam, nepārtrauktam 4 mēnešu maizes darbam. Tas, kas nav nekad avīzi vai grāmatu vairāk kā stundu skaļi priekšā lasījis, nevar iedomāties, kas tas ir par grūtu un koncentrēšanās pilnu darbu.

Latviešu neredzīgo kopa un Ziņu Vanaga klausītāji sirsnīgi pateicas Oskaram Baltputnim un Matīsam Berholcam, kopas dalībniekiem Edgaram Retigam un Ignātam Jakovelim, kā arī visiem citiem labvēļiem un veicinātājiem. Paldies DV organizācijai, kas sedz visus Ziņu Vanaga izdošanas izdevumus. Latviešu neredzīgie klausītāji Ziņu Vanagu saņem par brīvu, tāpat kā kopas izdoto skaņžurnālu Dzintars, bez maksas pieejama arī kopas skaņu lenšu bibliotēka.

Vienmēr vēl tautiešu vidū ir neredzīgie, kas par tādu izdevumu nav dzirdējuši, ir pārsteigti un laimīgi, ka var baudīt visus speciāli neredzīgiem iekārtotos atvieglinājumus. Neredzīgie un tādi, kas paši nesaredz vairs avīzi lasīt, nevar par kasetēm no laikrakstiem uzzināt, tāpēc redzīgie tautieši lūgti apskatīties, vai tuvumā nedzīvo kāds tautietis, kam šāda informācija būtu pasakāma. Tas varētu griezties pie mums, un mēs viņu apgādātu ar visiem mūsu rīcībā esošiem palīglīdzekļiem kasešu un lenšu noklausīšanai.

Latviešu neredzīgo kopa pie Latvijas Sarkanā Krusta ir atsevišķa un neatkarīga kopa. Tās pārstāvis ir Indulis Poruks. Latvieši, kas vēlētos iestāties latv. neredzīgo kopā, lūgti rakstīt uz adresi: Indulis Poruks, Anne-Frank-Hof 1, 5600 Wuppertal 22, West Germany.

A. Laube

Pensionāriem izdodamas
3 istabas ar vannas istabu un garāžu. Mērena cena. 7 Maughan Cres., Toronto. — **466-1386**, katrā laikā.

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Ziņu Vanaga 400. numura ielasīšanu veic O. Baltputnis un M. Berholcs. Foto A. Lemchens.

Kultūras dienas katru gadu

Jaunā LNAK kultūras padome savā otrā apspriedē sanāca vadītājas Intas Purvas lauku īpašumā Purvainē, kur aprīlī notika arī pirmā sanāksme. Katru šādu sēdi paredz ievadīt ar kādu referātu, kuŗu pēc tam izdebatē un nāk pie kādas kopējas atziņas. Šoreiz prof. Dr. G. Šubiņš referēja par t.s. Stokholmas sindromu, kas ir samērā vēl jauna parādība sabiedrībā, kad vajātie un apspiestie sāk domāt tāpat kā vajātāji un apspiedēji un ar viņiem identificējas. Šāda parādība ievērota priekš apm. desmit gadiem Stokholmā, kad kādā bankas aplaupīšanas gadījumā ķīlnieks, ko laupītājs turējis savā varā, sācis domāt tāpat kā viņa apspiedējs, attaisnojot tā rīcību un tai pievienojoties. Šāda parādība bijusi novērojama arī terroristu varā nonākušajos, parādība bijusi novērojama arī terrorisltu varā nonākušajos, izveidojoties pat plašākām grupām, kas šādu rīcību atbalsta. Jautājumu pētī kriminologi, un tas guvis īpašu apzīmējumu — viktiminoloģija (victim — upuris, victimize — padarīt par savu upuri). Šāds pētnieku kongress jau bijis Parīzē. Sindroms pārsviežas arī uz bēgļu grupām, kas bēgušas no saviem vajātājiem. Vai arī latviešos ir šāds sindroms? Tas ir temats, pie kuŗa kādreiz varbūt atkal atgriezīsies.

Kultūras dienām katru gadu dos savu virstematu. Nākošā gadā Toronto tās notiks pēdējā februāŗa nedēļas nogalē, apskatot mūsu kultūras dzīvi no dažādiem aspektiem, atejot 100 gadu ilgajā pagātnē, līdz 1883. gadam. Apskatāmie temati būtu: sabiedrība, politika, māksla, literātūra, dažādi kultūras izpausmes veidi, arī ļaužu sadzīve, kā cilvēki dzīvoja, juta, par ko interesējās Latvijā un tml. Īstenībā tas ir mūsu vecākās paaudzes laikmets, kuŗā tie dzīvojuši, bet kas ir svešs un par ko maz zina mūsu trimdā uzaugusī paaudze. Līdztekus šim laika posmam apskatīs arī, kas tanī pašā laikā noticis arī citur pasaulē.

Sēdi vadīja Inta Purva un tanī piedalījās Dr. E. Upenieks, prof. Dr. G. Šubiņš, J. Ozols, J. Briedis, Hedviga Pētersone, Ilga Breikša un no jauna pieaicinātā Valija Mērniece. J. Mežaks un I. Vīksna šoreiz nebija klāt, tāpat aicinātais māc. A. Celms. Padomes loceklis ir arī prof. J. Lielmežs, kas dzīvo Vankuverā.

Nākošā padomes sēde paredzēta jūlija pēdējā vai priekšpēdējā nedēļā Tālavā, kad tuvāk pārrunās nākošā gada kultūras dienas un kā konkrētāk parādīt mūsu tautas pēdējo 100 gadu kultūras dzīvi.

V. S.

TLB sestdienas skolas šī gada absolventes gatavojas izlaiduma akta priekšnesumiem.

BRIDŽS

Latviešu bridža kopa Toronto savu sezonu nobeidza ar individuālo spēli 7. maijā un pēdējo pulcēšanos 14. maijā balvu un trofeju izdalīšanai Centrā. Aizvadītā sezonā spēlēs piedalījušies pavisam 47 spēlētāji, iesaistot tajās arī daudzus jaunus spēlētājus sakarā ar Imanta Sveķa vadītiem kursiem spēles prasmē un ētikā.

Ik gadus izcīna Imanta un Tanitas Sveķu dāvāto ceļojošo trofeju gada labākajam spēlētājam, ko šogad izpelnījās I. Sveķis, otrā un trešā vietā paliekot Pēterim Meisteram un Aleksandram Augulim. Individuālā spēlē 1. vietu un I. Vēveŗa ceļojošo balvu izcīnīja Austra Dzilna, otro un trešo vietu Ojārs Pavārs un Arnolds Dzilna. No jaunajiem biedriem pirmo vietu izpelnījās Marija Prince, otro un trešo vietu Judīte Vāgnere un Laimonis Ērglis.

Pārsteiguma balvām Greenwood Printers Ltd. īpašnieks Valters Ziediņš bija dāvājis sešas grāmatas greznā izdevumā, Pravietis. Dāvinātājs tās vēlējies nodot pirmo četru vietu ieguvējiem, kā arī pēdējam un priekšpēdējam spēlētājam. Kopa dāvinātājam izteica pateicību. Mildai Stašai par pūlēm un darbošanos kopas labā pasniedza latvisko vāzi. Milda un Pēteris Staša dāvinājuši kopai kafijas vārītāju 100 personām.

Jaunajā valdē, aizklāti balsojot, ievēlēja Bruno Plūmi, Imantu un Tanitu Sveķi, Pēteri Meistaru, Aleksandru Auguli un Pēteri Stašu. Jauno sezonu atklās 10. septembrī pl. 19 Centra telpās. Tuvākai informācijai zvanīt kopas vadītājam B. Plūmem 429-2519, vai biedrzinei T. Sveķei 881-2107.

V. S.

Toronto Karavānas Rīgas paviljona rīcības komiteja: 1. rindā no kreisās — Gunārs Bušs, Dagnija Tauriņa, Edvīns Kalviņš, Aina Barona, Irina Toža, Judīte Vāgnere; 2. rindā — Z. Bušs, Ivars Melnbārdis, Tālis Kivlenieks, Valters Cifersons; 3. rindā — Jānis Treimanis, Kārlis Markitants, Izolde Freimane; 4. rindā — Juris Simsons, Andris Šmits, Arnis Markitants, Dainis Kivlenieks. Foto V. Plampe.

Latviešu bridža kopa Toronto nobeidza savu sezonu 14. maijā, kad arī labākie spēlētāji saņēma balvas. Bridža spēlētāji ar saņemtajām balvām: no kreisās — A. Plampe, M. Staša, A. Dzilna, M. Princis, E. Rubens; stāv — L. Ērglis, J. Vāgnere, A. Augulis, P. Meistars, I. Sveķis, A. Dzilna, O. Pavārs un kopas vadītājs B. Plūme.

Foto V. Plampe.

GAISMAS TELEFONS
635-8582

VARIET ZVANĪT DIENU UN NAKTI.
IESKAŅOTA VĒSTS TICĪBAS STIPRINĀŠANAI.

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZE
188 Lowther Ave. (Walmer Rd. baznīca), Toronto, Ont.

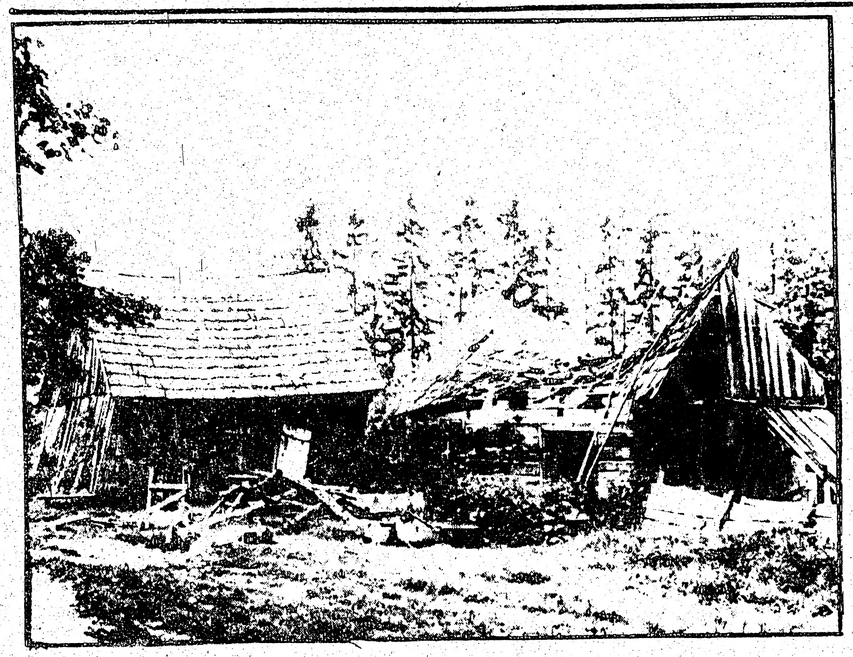

Okupētās Latvijas lauku ainavas. Drūmo iespaidu nemazina kolchozu ciemati.

Rietumu jaunieši ievazā kaitīgas idejas

Rīgas laikraksts brīdina jauniešus neaizrauties ar nacionālismu un buržuaziskām idejām.

Rīgas laikraksts Padomju Jaunatne 10. februāŗa numurā ievietojis gaŗu rakstu par jauniešu sakaru meklēšanu ar rietumpasaules latviešu jauniešiem un aizraušanos no buržuaziskām idejām. Raksts liecina, ka Latvijas jaunieši komūnistisko mācību pieņem tik, cik nepieciešams, vērš skatu uz rietumiem un domā par savu neatkarīgu valsti, kāda bija pirms Otrā pasaules kaŗa.

Rīgas laikraksti tagad mētājas ar svešvārdiem vietā un nevietā. Arī šim rakstam virsraksts — Kā azimuts puišiem atriebās. Navigācijā un astronomijā par azimutu sauc leņķi starp ziemeļu un dienvidu līniju un nosprausto virzienu. Rakstā stāstīts par Rīgas jauniešiem, kas uzturējuši sakarus ar iebraucējiem no rietumvalstīm un tā izvēlējušies nepareizu ceļu. Ar laiku viņi to atskārtuši un atzinušies. Kā šī ,,atzīšanās'' notikusi, to, protams , raksts neatklāj. Minēti deviņi puiši, kas virzību un dzīves mērķi sākuši nemākulīgi, izvēlējušies svešu kompasu, kas viņus novirzījis no sabiedrības azimuta un novedis dūksnājā. Pēc strīdēšanās un asas domu izmaiņas beidzot viņi vienojušies kopējā secinājumā, ka par savu kļūdu atklāti jāpastāsta. Laikraksts šo puišu uzvārdus nemin, tikai vārdus: Guntis S. Haralds B., Ralfs J., Normunds P., Juris S., Ritvars K., Raits E., Egils V., Ilgvars B. un pāris pusaudžu meiteņu. Visi dzimuši 1964. un 1965. gadā, visiem nepabeigta vidējā izglītība. Tie vai nu vienā skolā mācījušies, vai vienā pagalmā rotaļājušies.

Šie deviņi jaunieši nav dauzoņas, bet noziegušies politiski, jo rakstā runa par politiskām idejām un uzskatiem. Laikrakstā pasvītrots, ka pasaulē pašlaik savstarpēji cīnās strādnieku šķiras ideoloģija un buržuazijas ideoloģija. Mūsu valsts ir sociālistiska un apkaŗo šo ideju ienaidnieces — imperiālistiskās buržuazijas politiskās idejas. Notikumi Polijā ir spilgts piemērs tam, norāda laikraksts. Arī mēs dzīvojam nemitīga ideoloģiska kaŗa apstākļos, — to pret mūsu zemi, pret Latviju organizē vispasaules kapitāls un tā kalpi un pakalpiņi, rakstītājs atkārto vecum vecos turienes saukļus.

Trakākais tas, ka šie deviņi puiši, visi vēl padsmitnieki, nav uzņēmuši skolā mācītās sociālistiskās idejas, bet kaut kādu apstākļu dēļ tās meklējuši ,,barikāžu otrā pusē''. Šīs kaitīgās idejas ir latviešu buržuazijas idejas, kas vadīja divdesmitajos un trīsdesmitajos gados Latvijā. Šie puiši vēlējušies restaurēt veco, buržuazisko kārtību, kas proklamēta 1918. gada 18. novembrī.

Šo datumu puiši zinot un domājot, ka tad esot dibināta valsts. Tā Haralds B. 18. novembrim par godu nēsājis sarkanbaltus bikšturus.

Haraldam un viņa draugiem šie bikšturi esot kaut kas vairāk — tie stiepjoties nevis uz pleciem, bet uz galvu, uz viņu pasaules uztveri, uz 18. novembŗa ideālu. Par to esot jāuztraucas, un laikraksts jautā: ,,Vai tā ir nejaušība, vai patiešām ideoloģiska diversija?''

Aizdomas kļūstot vēl lielākas pēc jauniešu uzskatu noklausīšanās, proti, ka Latvijā nevarot sadzīvot dažādas tautas, tā radīta un domāta tikai īstiem latviešiem. Rakstītājs tūlīt steidzas piebilst, ka buržuaziskās Latvijas laikā šādas idejas nebija, jo pat saeimā 100 deputātu vidū bija dažādas minoritātes: krievi, baltvāci, poļi, ebrēji. Gadsimtu vēsturē latviešu novadā dzīvo dažādu minoritāšu ļaudis, pat buržuaziskajā Latvijā to uzskatīja par normālu parādību. Kur Guntis S. un viņa draugi ņēmuši ideju par sterilu Latviju ar latviešiem? — jautā rakstītājs.

Tālāk par ,,tiešajiem noziegumiem'', satikšanos ar rietumpasaules latviešu jauniešiem pēc Gunša S. stāsta: ,,Kopš astotās klases esmu pazīstams ar Daini Mjartānu, kas pirms trim gadiem izbrauca uz VFR (Rietumvāciju, MLĢ skolēns). Sarakstos ar viņu rēgulāri. No vēstulēm uzzināju par Daiņa Mjartāna draudzeni Sandru Grošu (MLĢ skolniece). Viņa 1981. g. aprīlī atbrauca uz Rīgu kopā ar Arnoldu Kārklu. Sandra Groša man piezvanīja un uzlūdza uz viesnīcu Latvija. Savā istabā viņa mani iepazīstināja ar Arnoldu Kārklu no ASV. Sapratu, ka viņi par mani daudz zina un paļaujas uz mani kā nacionāli noskaņotu jaunieti. Vispirms viņi man iedeva grāmatu, tad brošūru un pamācīja, lai tās dodot arī citiem lasīt. No viņa uzzināju, ka viņš ievedis vēl citas grāmatas, kuŗas izdalījis. Tad viņš lika man priekšā ievākt ziņas par pārtikas apgādes grūtībām, kultūras apspiešanu, folkloras ansambļu vajāšanu, aicināja informāciju pierakstīt. Viņš teica, ka pēc kāda laika atbraukšot kāds no emigrantiem, sameklēšot mani, un tad šim cilvēkam es savākto informāciju nodošot. Pēc emigrantu aizbraukšanas nolēmu aktīvi darboties...''

Sarunās noskaidrojies, ka rakstā teikts, ka reizē ar suvenīriem Guntis S. un draugi pieņēmuši arī ievestās politiskās idejas. Bet ar idejām vien nepietiekot — draugi sākuši iespiest un izplatīt skrejlapas. Sākumā četras, tad jau divdesmit. To saturā ielikuši ne jau paši savas domas, bet importētās, un tā gribējuši izplatīt emigrantu politikāņu idejas Kad jauniešiem vajadzējis spert tālāku soli, no sarkanbaltsarkaniem bikšturiem sākt gādāt par tādu pašu krāsu karogiem, viņi atģidušies, ka no padomju azimuta pamatīgi novirzījušies.

Rakstā vēl brīdinot norādīts, ka pērn par spiegošanu emigrantu politikāņu uzdevumā notiesāti Juris Būmeisters un Dainis Lismanis. Kādu sodu saņems šie deviņi jaunieši, tas atklāsies tikai vēlāk.

Šis liekvārdīgais raksts atklāj to, ka ,,padomju azimuts'' jauniešus nevilina. Tie domā un apsveŗ paši, un pašu valsts, neatkarīga Latvija ir viņu ideāls. Un buržuaziskās idejas Latvijā, sevišķi jauniešos, izlocījušās itin plaši un radījušas satraukumu politiskajos uzraugos. Citādi šis raksts laikrakstā nemaz nebūtu parādījies.

P.B.

Grūtību žņaugos

Padomju savienība visos pastāvēšanas posmos, kas iezīmēti ar dažādām piecgadēm, nekad nav atklājusi tautai patiesību par īsto saimniecisko stāvokli valstī. Propagandas bungu rībināšana gan allaž pieņēmusies, ja kādā citā valstī, ārpus Padomju savienības vai tās satelitiem, radušās grūtības saimnieciskā jomā. Šai ziņā padomju valsts ir ļoti dzirdīga, tūdaļ piedēvējot grūtības attiecīgās valsts nemākulīgai rīcībai it kā neatbilstošā valsts iekārtā, tūdaļ uzslavējot savējo, jo pie komūnistiem saimnieciskā krize un inflācija nepastāvot un nemaz neesot iespējama... Tā, protams, ir kārtēja melošana, kas raksturīga komūnistiskai iekārtai.

Amerikāņu presei ar savu līdzstrādnieku dziļi zondētu rīcību izdevies noskaidrot, ka arī padomju paradīze ar savu ,,vislabāko'' valsts iekārtu pasaulē iekļuvusi grūtību žņaugos. Tā šā gada februārī laikraksts The Spotlight (kas daudz ko atklāj citādā gaismā nekā parastie preses izdevumi — P.G.) publicējis rakstu par inflāciju un citiem saimnieciskiem satricinājumiem Padomju savienībā. Saprotams, inflācija piemeklējusi kā ASV, tā arī citas valstis rietumos, bet Padomju savienība, pati sevi apmānot, iedomājas dzīvojam joprojām veselīgos un saimnieciski nesatricinātos apstākļos. Klausoties Maskavas radio vai TASS aģentūras ziņas, paliek iespaids, ka Padomju savienība izbēgusi inflācijas grūtībām. Daudzi citi ziņu avoti uzsveŗ, ka padomju nama māte iepērk pārtiku par tādu pašu cenu kā viņas priekštece pirms gadu dekadām. Šāds uzsvērums ir tikai daļēji pareizs. Tā dēvētā partijas līnija, kas pausta komūnistu preses izdevumos, atkārtoti uzsveŗ, ka padomju cilvēks vēl šodien var sagādāt pārtiku par zemām cenām. Grūti pirkt liellopu gaļu, kaut vai maksājot par to visaugstāko cenu.

Liekas neticami, bet gaļas aizstājējos padomju paradīzē ieradusies — ūdens žurka, kas līdzīga māju žurkai, bet apmēros lielāka un maksā $ 2 mārciņā. Žurkas gaļas noiets pat lielāks par cāļu un trušu gaļu, kas maksā $ 3.50 mārciņā. Cūkas gaļai cena $ 6.50 mārciņā. Milzīgi cenu pacēlumi arī citām precēm. Tradicionālā krievu kažokādas cepure maksā $ 492. Jāatceras, ka krievu strādnieka mēnešalgas caurmērs ir apm. $ 246. Tas nozīmē, ka jāstrādā divi mēneši, lai nopirktu kažokādas galvas segu. Pāris gumijas zābaku maksā $ 168 (apm. trīs nedēļu algu), mētelis $ 300 (viena mēneša izpeļņa), vienkārša vilnas virsjaka $ 80, cigarešu kārbiņa $ 1, degvīns $ 17 litrā, benzīns $ 2.20 galonā. Kāda cita pazīme norāda, ka daudzi fabriku strādnieki pamet samērā labi atalgotu darbu fabrikā, lai kļūtu veikalvežu palīgi vai pārdevēji vienkārši tādēļ, ka tādā veidā tiem iespēja tuvāk piekļūt precēm. Ir arī izveidojusies un visai kāpinājusies t.s. zemletes tirdzniecība.

Atgriežoties pie jaunieveduma padomju cilvēka pārtikas kartē, amerikāņu žurnālisti norāda, ka žurkas ir vienīgie zīdītājdzīvnieki, kas vairojas lielā skaitā lielpilsētās. Mazāk attīstītās valstīs to posts sevišķi liels ražas iznīcināšanā. Vienu ceturtdaļu pārtikas sagādē Indijā ieņem žurkas. Līdzīgi svētajām govīm, arī žurkas pieskaitītas svētajiem dzīvniekiem. Dievbijīgie hindi nedrīkst nogalināt šos mūdžus, un Indijā pat celts templis par godu šiem destruktīvajiem grauzējiem.

Cerēsim, ka piemājas dārziņi dzimtenē vēl pietiekami aktīvi veselīgas un cilvēkiem pieņemamas barības ražošanā.

P.G.

Atbalstiet laikrakstu — ne pastu

Kārtojiet abonementa maksas bez atgādinājumiem.

Lūdzam kārtot abonementa maksas bez atgādinājumu sūtīšanas. Ļaujiet laikrakstam ietaupīt dārgos pasta izdevumus.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 32

Pēc Katoļu universitātes Vašingtonā izdarītiem pētījumiem par sava apgabala etniskām grupām latvieši ierindoti pirmajā vietā ar visaugstāko izglītību un ciešāko etnisko saliedētību (ģimenēs, skolās, baznīcās, organizācijās). Caurmēra ienākumu ziņā latvieši, etnisko grupu saimē, ieņem otru vietu (pirmajā — žīdi).

* * *

,,Es esmu cīnītājs!'' ASV Daugavas Vanagu vadības salidojumā Indianapolē teica Uldis Grava. ,,Mēs nedrīkstam stāvēt uz vietas, mums jāiet uz priekšu, jārunā savas apspiestās tautas vārdā! Mūsu nacionālpolītiskajā darbā jāmeklē jauni ceļi! Ar runām savos kongresos, rezolūcijām un vēstuļu rakstīšanu valsts vīriem par maz, jāiet laukā no tranšejām, jāiet tur, kur ienaidnieks, jāiet tuvcīņā!'' Jācer, ka ar šiem patriotiskajiem vārdiem Uldis ievadīja savu atgriešanos mūsu cīņas triecienniekos! Gaidīsim viņa padomus un norādes pieminētajai ,,tuvcīņai''! Ka tādā Uldim jau ir nopelniem bagāta pieredze, liecina viņa huzāru stiķis Helsinku konferences laikā, kad viņš, ielavījies Austrumvācijas sūtniecības pieņemšanā, bezbailīgi nostājās aci pret aci ar Kremļa politikas kārtotāju Gromiko. ,,Es aicināju arī citus nākt man tur līdzi, bet mūsu kungiem nebija drosmes,'' DV delegātiem paskaidroja Grava.

* * *

Idejas īstenošana par Tautas augstskolas noorganizēšanu Minsterē nacionālpolītisku darbinieku sagatavošanai sākusi kustēties! Iesākumā būs intensīvi 10 nedēļu ilgi semināri vasaras mēnešos. Balstoties uz šo semināru praktisko pieredzi, izstrādās Tautas augstskolas programmu, atbilstošu dzīves reālitātēm un vajadzībām. Dievpalīgs jaunā līduma cerīgajiem plēsējiem!

* * *

Kādam vajadzētu sakopot visus tos ,,domu graudus'', kādus laiku pa laikam varam izlobīt no rakstiem un runām, kas dziļāku pārdomu vērti, jo skar mūsu trimdas sadzīves ,,sīkās kaites'' vai novārtā pamestas svarīgas darba jomas. Tie būtu pateicīgi un noderīgi temati sabiedriskām diskusijām, kādas mums vajadzētu vairāk iedzīvināt savās saiešanās, lai kāda rakstura tās būtu. Vai tas dotu paliekamus pozitīvus panākumus, rādīs pieredze, kau gan parasti mums krietnas domas un celsmīgi ieteikumi ir pa vienu ausi iekšā, pa otru ārā, un nākamā dienā cilpojam vien tālāk pa ierastajām stigām. Lūk, daži piemēri, kur mūsu sadzīvē nepieciešamā uzlabošanās, pēc kādas vajadzētu censties ne ar rāšanos, bet vispusīgiem iztirzājumiem, kādēļ mēs kļūdāmies vai esam vienaldzīgi.

,,Mūsu sabiedrība turpina godāt tautiešus, viņu ,grēku darbus' nepieminot, kuŗi vainīgi izrīcībās, ko varam apzīmēt par polītisku prostitūciju. Sabiedrībā dažkārt vērojami dubultstandarti un skaidras divkosības!'' (Dr. Ilgvars Spilners)

* * *

,,Trimdas sabiedrībā manāmi vīri, kas grib cīnīties par Latviju, bet savā aklumā apskaujas ar tiem, kas latviešu tautu moka. Laiks tādiem atdarīt acis! Nepieciešamas skaidras un saskatāmas ceļas zīmes mūsu nacionālpolītiskā darbā'' (arnolds Lūsis, archibīskaps).

,,Latviju neposta — to būvē! Latvija nav tukša, to piepilda kā vēl nedad: nemitīgo pieaugumu Rīgas stacijā pieved Krievzemes vilcieni! Taču šai Maskavas ievestai Latvijas kolonizācijai, no kuŗas rodas visas citas mūsu nelaimes, arī pārkrievināšana, mūsu PBLA cīņas taktikā vēl arvienu nav prioritātes. Vairums trimdas darbinieku vēl arvienu patriotiskā romantisma acīm raugās sapņu nākotnē! Ienaidnieku neapsūdz kolonizācijā un genocīda noziegumos.'' (Mag. iur. Viktors Upeslācis) Pareizi: sabiedroto kaŗa tiesa Nirnbergā vādus sodīja par to, ka tie bija izstrādājuši ,,Generalplan Ost'', pēc kuŗa Baltijas valstīs līdz 1965. g. vajadzēja izvietot 520,000 valsts vācus. Vāciem tas neizdevās, bet kad līdz 1965. g. tanīs pašās Baltijas valstīs Kremlis nometināja 1,1 milj. krievus, šādu genocidālu denacionālizāciju neiedrīkstas pat pieminēt Nirnbergas starptautiskās tiesas sodamības principos!

,,Mums ērtāki dzīves apstākļi. Mēs dzīvojam vieglāk nekā iepriekšējās paaudzes. Smagos darbus palīdz padarīt mašīnas. Daudz vieglāk tikt pie augstākas izglītības, redzēt pasauli. Bet mēs esam zaudējuši savus stingros dzīves pamatus! Mīlestības vietā stājies egoisms! Disciplīnas un pienākuma apziņas nav ne skolā, ne darbā, nedz ģimenēs! Dzīvi ,ņemam viegli'!'' (Doc. Edgars Ķiploks) — Apskatīsimies tā ciešāk sev apkārt un padomāsim, cik patiesi gan visi šie iepriekš pieminētie vārdi.

* * *

Publicists Arnolds Ruņģis saka, ka hipokrits ir tas, kas ārēji sevi parāda tādu, kāds viņš īstenībā nav. Latviešu dvēseļu pazinējs Kārlis Skalbe uz to būtu piezīmējis, ka mēs visi pa daļai esam šādi hipokriti, ikvienam mums ir sava uts, bet kas to noliedz — tam ir divas.

Cildināmu piemēru parādījis ALAs priekšsēdis J. Riekstiņš, lielā atklātībā pasakot: ,,Manā pieredzē licies, ka bieži savu individuālo sniegumu sabiedrībā vērtējam par augstu... Mīlam paši sevi slavēt ...'' Maz vēl mums ir tādu drosmīgu paškritiķu.

TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojumā tautas deju priekšnesums. Foto J. Liģers.

Jūs piederat Kanadai

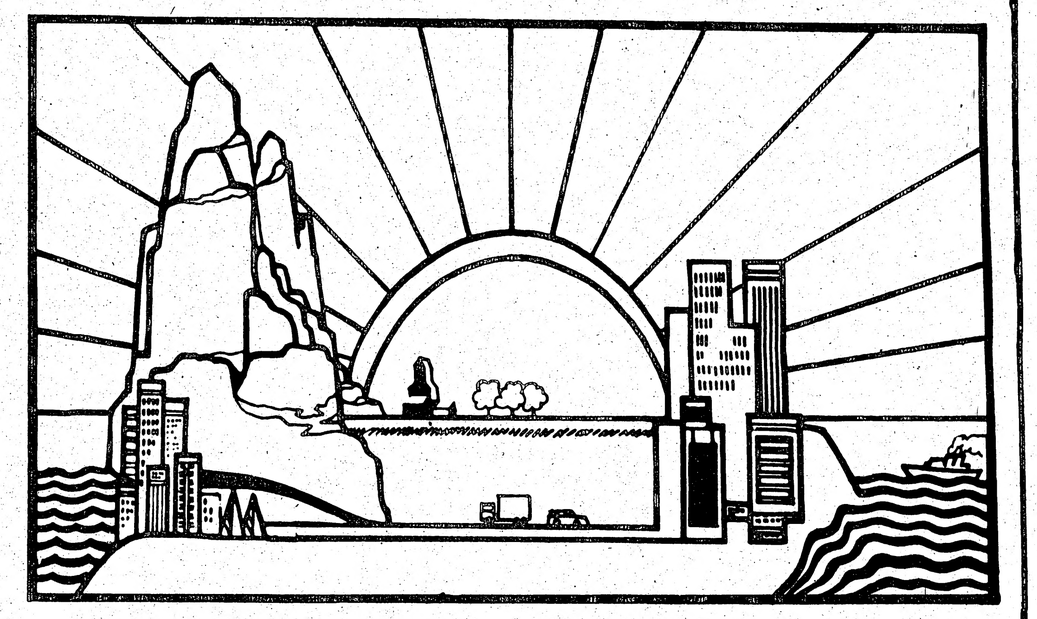

... Un Kanada pieder jums.

Kanada ir jūsu zeme. Ikviena province, ikviena pilsēta, ikviena apdzīvota vieta. Austrumos provinces pie Atlantika, mūsu galvaspilsētas pievilcīgais apvidus, varenie Klinšu kalni līdz pat Klusā okeana krastiem rietumos.

Zemi ar brīnišķīgu dabas skaistumu, augsti attīstīta un ar vienkāršu viesmīlību, ar dažādām iespējām atvaļinājuma izmantošanai, ko nevar piedāvāt neviena cita zeme.

Šinī gadā iepazīstieties ar kādu citu mūsu zemes Kanadas daļu. Ielūdziet savus draugus un paziņas no Vecā kontinenta, lai arī tie dalītos ar jums jūsu priekā un lepnumā par jūsu jauno tēvzemi.

Canadä

tai ir tik daudz ko piedāvāt.

Canadian Government Office of Tourism
Office de tourisme du Canada

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu preses biedrības Kanadas kopa savā valdes sēdē priekšsēža R. Norīša vadībā nolēma 6. novembrī rīkot literāro vakaru, kam pirmā daļa būtu veltīta Ilonas Leimanes darbiem un otrā daļa pašu preses biedrības biedru darbu lasījumiem. Pēc Toronto Latviešu biedrības ierosinājuma oktobrī paredz rīkot pēcpusdienu Andreja Eglīša 70 mūža gadu atcerei. To rīkotu kopā ar Latviešu biedrību. 18. septembrī preses kopas valdes locekles Intas Purvas lauku īpašumā Purvainē rīkos ,,Tupeņu saietu'' ar groziņiem. Nolēma paaugstināt biedru naudu no 3 uz 5 dolariem gadā, aicinot to maksāt visus biedrus, neatkarīgi no dzīves gadu skaita, arī pensijas vecumu sasniegušos.

● DV Toronto nodaļas izkārtojumā 16. maijā DV namā Vitāls Labinskis no Minsteres (Rietumvācijā) referēja par 1941. gada 14. jūnijā izsūtītiem latviešiem un kur tie palikuši; referātu noklausījās pāri par simt apmeklētāju. Ar runātāju iepazīstināja DV Toronto nodaļas valdes priekšsēža vietnieks R. Tūtiņš. V. Labinskis pavada atvaļinājumu ASV, uzturoties šeit līdz 6. jūnijam, pēc kam atgriezīsies Minsterē. Toronto viņš kopā ar dzīvesbiedri vairākas dienas uzturējās pie Teklas Dubrovskas, ar kuŗas brāli bijis kopā izsūtījumā, kas miris jau pirmajā izsūtījuma gadā. V. Labinskis minēja, ka desmit gadu laikā, no 1941. līdz 1951. gadam, izsūtījumā dzīvi palikuši tikai 5 proc. Labinskim pēc 10 gadiem izsūtījums pagarināts uz visu mūžu, bet pēc 7 gadiem, Hruščova valdīšanas laikā, atbrīvots, tā Sibirijā pavadot pavisam ,,tikai'' 17 gadus. Ar savu vācu tautības dzīvesbiedri un trim bērniem viņš atgriezies Latvijā, taču darba izredzes bijušas grūtas, jo neviens neriskējis pieņemt darbā izsūtīto. Tad sācis cīnīties par izceļošanu uz Vāciju, kur sievai dzīvojuši radi un paziņas, kas palīdzējuši iekārtoties darbā. Trīs gadus nostrādājis par grāmatvedi pie amerikāņiem, tad saistījies darbā Minsteres latviešu ģimnazijā par audzinātāju. Pašlaik atrodas pensijā. Par Sibirijā pavadīto laiku V. Labinskis referēja arī pensionāru apvienības sanāksmē Toronto, par ko jau lasāms mūsu laikraksta iepriekšējā numurā. Viņa nometnē bijusi sevišķi liela mirstība, dzīvs palicis tikai retais. Mirušie apglabāti kaili, novelkot no viņu ķermeņiem tās pašas novalkātās skrandas. Arī viņš kādu laiku strādājis pie mirušo aprakšanas. Nāvei nolemtie jau tūliņ atdalīti, ievietojot vagonos Latvijā, pie kam sievietes atšķirtas no vīriešiem. Referātu ieskaņoja lentē. V. Labinskis izteicās, ka būtu ar mieru Kanadā vēl nolasīt vairākus referātus, ja šejienes organizācijām būtu interese tādus sarīkot vēlāk. Viņa Vācijas adrese: Von Einem Strasse 15, 4400 Münster, West Germany. Referāts izraisīja dzīvas pārrunas, jautātājiem interesējoties par apstākļiem un vēl palikušo likteni izsūtījumā un okupētajā Latvijā. DV Toronto nodaļas vanadzes bija klājušas kafijas galdu. B. Labinski ar dzīvesbiedri Gertrūdi uz Toronto pavadīja J. Gercāns no Klīvlandes, kur viņi bija apmetušies. Viņi kopā ar torontieti Teklu Dubrovsku pēc referāta bija R. Tūtiņa aicinātie viesi arī DV klubā.

● Pensionāru apvienības 20. maija sanāksme Latviešu Namā bija pulcinājusi 180 dalībnieku, kas noklausījās T. Rozentāla referātu par ,,Dzērbeniešu sanāksmi'' brāļu draudzes saiešanas namā. Referents pastāstīja atmiņas par toreizējo Dzērbenes skolu, baznīcu, biedrības namu, kapsētu. Dzērbenes skolā ilgus gadus darbojies skolotājs Gailītis, kuŗa mazmeitā Mirta Mikšēna bija iebraukusi no Niagaras un arī piedalījās saietā. Viņa 16 gadus pavadījusi Sibirijā. Pēdējā šīs sezonas sanāksmē 3. jūnijā ar deklamācijām piedalīsies A. Bencone, V. Aleksandra, M. Kociņa un Fr. Vilmanis. Dziedās pensionāru koris J. Beloglāzova vadībā. Sanāksmes atsāks 9. septembrī. 22. jūlijā darbinieku izbraukums uz Bērzaini.

● DV Toronto nodaļas vanadžu kopas rīkotajās vakarēšanās DV namā otrdienas vakaros, no septembŗa līdz 18. maijam, piedalījās 15 rokdarbnieces. Par lietpratējām darbojās daiļamatniece Lilija Treimane (jostu un celaiņu aušana), Anna Strada (tautas tērpu, kreklu, villaiņu izšuvumi, adījumi) un O. Cērpa, kas apmācīja pīto mežģiņu darināšanā. Vakarēšanas atsāks 14. septembrī pl. 18 DV namā otrdienās. Sarīkojums ,,Rudenīga pēcpusdiena'' ar rokdarbu skati 17. oktobrī DV namā.

● TLTA ģimnazijas 26. izlaiduma akts piektdien, 28. maijā, pl. 19 Latviešu Namā ar māc. J. Cālīša vadītu svētbrīdi un abitūrientu klases audzēkņu priekšnesumiem Latviešu Namā. Aktā piedalīsies viesi — konsuls Dr. E. Upenieks, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks. Ģimnaziju šogad paredz beigt 9 abitūrienti, no tiem otrā paaudzē Rolands Ezers, kuŗa vecāki Guntis un Ināra Ezeri bijuši šīs ģimnazijas pirmā izlaiduma absolventi.

● Latviešu lauksaimniecības biedrības biedru gada sapulce 6. jūnijā pl. 15 Z. Bukovska saimniecībā, R.R. 4, Shelbourne, tālr. (519) 925-5444. Pēc sapulces saviesīgs vakars ar groziņiem.

● Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālava sezonas atklāšana 30. maijā pl. 11 ar dievkalpojumu. Pēc tam draudzības pēcpusdiena ar priekšnesumiem un cienastu draudzes namā. Jāņu svinības 26. jūnijā. Izbraukšana autobusā pēcpusdienā, atgriešanās pusnaktī. Tradicionālais cienasts, ugunskurs un līgošana. Pieteikšanās uz izbraukumu līdz 10. jūnijam, zvanot draudzes mācītājam A. Celmam (267-3507), kasierim A. Freimanim (421-4108) vai pārvaldes priekniekam E. Ziplānam (929-9763).

● Baltiešu federācijas Kanadā tautas sēru dienas dievkalpojums 14. jūnijā pl. 20 visiem baltiešiem Sv. Paula baznīcā (Bloor-Jarvis). Piedalās lietuviešu, latviešu un igauņu augstākā garīdzniecība. Pēc dievkalpojuma runās Kanadas federālā parlamenta loceklis M. Vilsons (Progr. Cons.). No latviešiem dievkalpojumu kuplinās ērģelniece Anita Rundāne ar solo un ērģeļu pavadījumu.

● LNJAK rīkotais baltiešu seminārs 29. maijā Latviešu Centrā. Pēc rīta kafijas pl. 10 atskats uz latviešu, lietuviešu un igauņu sabiedrību; pl. 10.30 — Trimdas psiholoģija; pl. 11.15 — Ievadījums aktīvitātēm; pl. 12 — pusdienas; pl. 13 — Pagrīdes kustība Baltijas valstīs; pl. 14 — Kontroversija par kultūras izmaiņu ar dzimteni; pl. 15.30 — Korporāciju nozīme šāsdienas sabiedrībā; pl. 20 — ,,Baltic Bash'' baltiešu jauniešu izkārtojumā. Deju mūziku spēlēs igauņu deju orķestris.

● Sv. Jozefa slimnīcā 18. maijā 83 g. vecumā miris Kārlis Lagzdiņš. Viņš beidzis Olava komercskolu Rīgā, strādājis par bankas ierēdni Latvijā. Aizgājēju 22. maijā uz Sv. Džēmsa krematoriju izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Vilmu, dēlu Haroldu un vedeklu Ullu.

● Skarboro slimnīcā 16. maijā miris Laimonis Buivids, dzimis 1903. gada 14. decembrī Aizputes pagastā. Strādājis Liepājas nodokļu inspekcijā. No Vācijas bēgļu nometnes iecelojis Kanadā, kur strādājis Toronto pastā. Atstāj dzīvesbiedri Karmenu, dēlu Andri, vedeklu un divus mazbērnus, meitu Viju, znotu un četrus mazbērnus un otru meitu Ilzi, bet Latvijā dēlu Vilni, četrus mazbērnus un divus mazmazbērnus. Aizgājēju no Hamfrija bēŗu nama uz Mt. Pleasant krematoriju izvadīja māc. J. Cālītis.

● Sv. Jozefa slimnīcā 17. maijā miris Ermanis Ezernieks. Viņam 15. jūlijā būtu apritējusi 78. gadskārta. Ezernieks ar dzīvesbiedri Ilzi bija ilggadējs Sv. Andreja baznīcas apkopējs. Aizgājēju 20. maijā no Sv. Andreja baznīcas uz

Latvim jauna vadība

Mākslinieku vienības Latvis gada sapulcē 7. maijā Latviešu Namā par priekšnieku, atsevišķi balsojot, ievēlēja Jāni Zuntaku, kas arī agrāk ilgus gadus vadījis šo mākslinieku vienību. Tā apvieno 40 māksliniekus ne tikai no Toronto un apkārtnes, bet arī citām Kanadas provincēm. Par priekšnieka vietnieku ievēlēja Zigfrīdu Jurševski, sekretāri Valiju Mērnieci, kasieri Arvīdu Struci un locekli Dzintaru Mežuli. Revīzijas komisijā ievēlēja Valdi Vari un Ādolfu Kerānu.

Vienības agrākais priekšnieks Edg. Krūmiņš nolasīja valdes ziņojumu. Ar klusuma brīdi pieminēja aizsaulē aizgājušo mākslinieku Alfrēdu Brūveri. Viņam ierosināja rīkot piemiņas izstādi. To uzņēmās izkārtot valde; darbus savāks Ādolfs Kerāns. Viņš pārzinās arī archīvu, krājot materiālus, kas glabājas pie mūsu māksliniekiem, arī izgriezumus no laikrakstiem par Latvja mākslas kritikām, foto attēlus, diapozitīvus no mākslas darbiem u.t.t.

Piedalīšanās maksu Latvja gadskārtējās izstādēs māksliniekiem paaugstināja no 2 uz 3 dolariem, nebiedriem no 5 uz 6 dol. Par izstādē neuzņemtajiem darbiem naudu neatmaksās. Nolēma paaugstināt procentu likmi no 5 uz 10 proc. par pārdotiem darbiem Latvja izstādēs. Sapulci vadīja J. Zuntaks, protokolējot V. Varem.

V. S.

Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis, māc. Ā. Čops un igauņu draudzes mācītājs A. Tauls. Kapsētā atvadvārdus teica Sv. Andreja draudzes priekšnieks U. Kiesners.

A/S LATVIEŠU NAMA VALDE

aicina latviešu organizācijas izkārtot savus sarīkojumus 1982.-83. gadam un nekavējoties pieprasīt telpas Latviešu Namā, jo Nama telpas jau lielāko tiesu ir aizņemtas līdz 1983. gada februārim.

GADA SAPULCE

Kreditsabiedrības biedri!

Laipni lūdzam Jūs ierasties Latviešu Kreditsabiedrības gada sapulcē 1982. gada 12. jūnijā, pl. 9:30 no rīta Latviešu namā, College ielā 491, Toronto

DARBA KĀRTĪBA

1. Ieradušos biedru reģistrēšana
2. Iepriekšējās gada sapulces protokola nolasīšana un pieņemšana
3. Valdes ziņojums
4. Pārvaldnieka ziņojums
5. Aizdevumu komisijas ziņojums
6. Revīzijas komisijas un zvērināto revidentu ziņojumi
7. Pagājušā gada darbība
8. Kandidātu nominācija pārvēlamām amatpersonām un amatpersonu vēlēšanas
9. Turpmākā darbība
10. Statūtu grozīšana
11. Sapulces slēgšana

Valdes uzdevumā—
S.D. BULTE, sekretāre

P.S. — Lūdzam ņemt līdz biedru grāmatiņas un uzrādīt tās reģistrējoties. — Kreditsabiedrības biroji sestdien, 12. jūnijā, būs slēgti.

10. STATŪTU GROZĪŠANA

Toronto latviešu kreditsabiedrības valde ierosina sekojošo statūtu maiņu:

Ievērojot Ontario akciju un noguldījumu apdrošināšanas korporācijas (OSDIC) izveidotos standartus stabīliem uzņēmumiem un financiālus darījumus, katrai Ontario kreditsabiedrībai jāuzstāda financiālas stabilitātes rezerve.

Sakarā ar to būtu jāapstiprina, ka kreditsabiedrībai jāuzstāda financiālas stabilitātes rezerve.

Mūsu mīļais

Ermanis Ezernieks

dzimis 1904. gada 15. jūlijā Pērkones pagastā,
miris 1982. gada 17. maijā Toronto.

Tava Baltijas jūra vēl šalc,
Krastus ko mīļi,
Apskalo vilnīts balts
Čukstot klusi,
Tu jau dusi.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
sieva, meita, māsas un citi radi
dzimtenē un svešumā.

Žanis Unāms

Sejas spogulī

Ja lūkojamies uz latviešu literātūras vēsturi un kritiku pēdējos deviņdesmit gados, tad pāri šai literātūras nozarei kā tāla un gaiša bāka paceļas Teodora Zeiferta monuments. Nesen manās rokās nokļuva grāmata, kuŗā 44 gadus pēc šī lielā literātūras vēsturnieka nāves viņa privātās dzīves sfaira attēlota nepievilcīgā iekrāsojumā. Cilvēka emocionālā pasaule pēc nāves atmiņu stāstos būtu atstājama neatkailināta. Gadījumi, kuŗos šo principu neievēro, latviešu literātūrā ir reti. Bet raksturīgākais, ka šis publicējums nācis no tādas puses, kas šai pašā lietā nebūt nav tabula rasa. Teodors Zeiferts pats vairs nevar ne tieši, ne netieši šai lietā kaut ko teikt, arī tad ne, ja viņš to gribētu. Domāju, ka esmu vienīgā vēl dzīvā trešā persona, kam par šo lietu ir maza personiska pieredze. Tāpēc par Teodoru Zeifertu un viņa attieksmēm ar citām personām jāuzraksta vēl daži dzīves epizodi. Mums bija daudzi labi literātūras vēsturnieki — Roberts Klaustiņš, kas savos sacerējumos gan nevarēja atbrīvoties no iemīļotā impresionisma. Tad Plūdonis ar savu vairāksējumu literātūras vēsturi, ko pirms Pirmā pasaules kaŗa izdeva L. Neimanis Jelgavā. Tā kā mums tad vēl nebija latviešu rakstītas Latvijas vēstures, Plūdonis savu literātūras vēsturi plašos vilcienos sadvīņoja ar Latvijas vēsturi. Savā laikā tā bija oriģināla un derīga, bet neatkarības gados to vairs nelietoja, jo bija pārāk vielas pārblīvēta. Var minēt vēl Līgotņu Jēkaba un marksistisko, arī aso Andreja Upīša jaunāko latv. literātūras vēsturi.

Pēc Zeiferta nāves gan vēl iznāca L. Bērziņa un K. Egles rediģētā vairāku sējumu Latviešu literātūras vēsture, bet tā bija vairāku autoru (arī šī raksta autora) konglomerāts, tātad, bez vienotas un noteiktas līnijas. Tomēr Zeiferta rakstniecības vēsture pārāka par citām minētajām. Zeiferta lit. vēstures 3 sējumi aptveŗ gan tikai laikmetu līdz divdesmito gadu vidum. Par jaunāko laiku literātūras vēsturi labu grāmatu (4 burtnīcas, 319 lpp.) uzrakstījis Andrejs Johansons (Stokholmā, Trīs Zvaigznes, 1953/54). Teodors Zeiferts rakstījis arī dzejoļus un stāstus, bet tiem nav tik paliekamas vērtības kā viņa kritiķa un literātūrvēsturnieka vēl neaizstātajam darbam.

Zeifertam (1865. - 1929.) bija tikai Irlavas skolotāju semināra izglītība, bet ar ilgu un sistēmatisku mācīšanos viņš vispirms apguva svešvalodu zināšanas un tad izcilu literātūrteorētisku praksi. Zeiferta galvenie skolotāji bija dāņu literātūras un mākslas zinātnieks Georgs Brandess (1842. - 1927.), kas mira tikai divus gadus pirms Zeiferta. Viņa 6 sējumu darbs — Galvenie virzieni 19. g. s. Eiropas literātūrā — bija Teodora Zeiferta literārā bībele.

Otrs T. Zeiferta literāro ieskatu un prakses pamatlicējs bija franču plaši pazīstamais literātūrzinātnieks un filozofs Ipolits Tēns (Taine, 1828. - 1883.). Šie abi zinātnieki ļoti ietekmēja Eiropas literātūras attīstību un reizē ar to arī Zeifertu.

Jau divus gadus pēc skolotāju semināra beigšanas, iedzīvojies skolotāja arodā un iepazinies ar literātūrzinātnisko teoriju, Zeiferts sāk rakstīt apcerējumus par literātūras jautājumiem. Tikko 23 gadu vecumā Zeiferts publicē kādu rakstu, kam ir lielgabala šāviena atbalss. Tā ir apcere ,,Lautenbacha - Jūsmiņa dzeja'' (Austrums 1888., 4. u. 5. num.). Lautenbachs (ar Jūsmiņa pseudonimu) bija viens no populārākajiem tautiskās atmodas laika pēdējā posma dzejniekiem. Viņa dzejā bija daudz mītoloģijas un senatnisku illūziju. Viņš bija Tērbatas universitātes profesors, divkāršs doktors un nevarēja gandrīz nepazīstama jauna tautskolotāja kritiku atstāt bez ievērības. Viņš atbildēja ar rakstu ,,Teodora kritika.'' (Zeiferta ilggadējais rakstnieka pseudonims bija Teodors.) Tam sekoja Zeiferta : ,,Dzejnieks un viņa laiks'' (Austrums 1888., num. 11. 12). Zeiferts bija ass un loģisks domātājs. Viņš bija meistars reālu un skaidru faktu izmantošanā savā argumentācijā. No šīs literārās cīņas viņš izgāja spožs uzvarētājs un ieguva populārākā literātūrkritiķa slavu.

Divdesmito gadu vidū, kad Lautenbachs vēl bija LU profesors, es klausījos dažas viņa lekcijas un piedalījos arī kādā viņa seminārā. Gadījās runa par literātūras kritiku. Atceros, ka L. teica: ,,Arī mani daži ir mēģinājuši (šo vārdu viņš sevišķi uzsvēra) kritizēt. Bet kas gan to var darīt tādam stāžam, kāds ir man? Es esmu beidzis divas fakultātes, man ir divu augstskolu doktora gradi, divās augstskolās esmu bijis profesors, un man ir daudz atzītu literāru darbu. Pagasta skolotājs to kritikai katrā ziņā ir par vieglu.'' Tas bija mērķēts uz T. Zeifertu, bet arī viņš jau tad bija LU mācībspēks. Kādu gadu (vai divus?) pēc tam tad bija LU mācībspēks. Kādu gadu (vai divus?) pēc tam prof.Lautenbachs mira(1928).

Ar Brīvzemnieka gādību, kas tad ir tautskolu inspektors Rīgā, Zeiferts 1891. g. dabū skolas pārziņa vietu Olainē. Tur ir vienmuļa apkārtne, arī skolas ēka ir tāda pati. Bet Zeifertam šī vieta ir parocīga. Tā ir tuvu Rīgai un labi piemērota viņa darba ražībai, kas sevišķi uzplaukst Olaines laikā, līdz 1915. gada, kad kaŗa apstākļu dēļ Z. pārceļas uz Cēsīm. Zeiferts raksta plašas literāras apceres, arī par atsevišķiem autoriem, laikrakstiem un žurnāliem. Šie raksti ir pamats viņa vēlākai lielajai latviešu literātūras vēsturei. Literātūras kritikā viņš sākumā pietuvojas ,,jaunās strāvas'' reālismam, bet vēlāk kļūst noteikts nacionālā reālisma pārstāvis. Olainē dzīvodams. Zeiferts ik gadus sakārto un izdod literāru almanachu Jaunā raža (1898. - 1910.), kuŗā laiž pie vārda kā ievērojamos, tā arī jaunos autorus. 1903. g. viņš rediģē žurnālu Austrums un 1913./14. RLB izdoto Druvu. Viņš ir arī galvenais literātūras referents RLB Zinību komisijas vasaras sapulcēs. No Zeiferta apcerēm par latviešu rakstniekiem un literātūru radās viņa piecu sējumu Latviešu rakstniecības chrestomatija. Tā bija lasāmviela galvenokārt skolām un jaunatnei. Ar to Zeiferts kļuva par vēlāk daudzo chrestomatiju pirmavotu.

1916. - 1919. g. Zeiferts strādā par skolotāju Cēsīs, bet pēc tam atgriežas Rīgā par tautskolu inspektoru. Drīz viņš kļūst arī par LU un Mākslas akadēmijas mācībspēku. No 1920. g. līdz savai nāvei Zeiferts ir Izglītības ministrijas Mēnešaksta redaktors. Šo mēnešrakstu Zeiferts izveido par nopietnāko zinātnes un mākslas žurnālu ar augstu literāro līmeni. Šis žurnāls arī mani saveda ciešā saskarsmē ar T. Zeifertu.

Te jāiestarpina mazs raksturīgs epizods par to, kā T. Zeiferts kļuva par latviešu literātūras lektoru Latvijas universitātē. Sākumā par latviešu literātūras lektoru tur darbojās Viktors Eglītis — aistēts, klasicisma cienītājs un latviešu klasiscisma veidotājs. Viktora Eglīša lekcijas es, pat vēl būdams students, universitātē vairākkārt klausījos. Saturā tās bija oriģinālas, bet lasīšanas veids vienmuļš. Dažiem studentiem nepatika, ka viņš bieži teikumos lietoja vārdu klasicisms vai klasiķis, ko izrunāja ar gaŗo ā. Tā arī viss teikums izlikās nevajadzīgi stiepts. V. Eglītim par to studenti bija devuši pavārdu — klāsiķis.

Reiz, kad Eglītis ienāca auditorijā un uzkāpa katedrā, auditorijā atskanēja skaļš svilpiens. Eglītis tā kā drusku satrūkās un, vienaldzīgs izlikdamies, jautāja: ,,No kurienes tad tas nāca, no ielas vai? Bet logi taču nav vaļā.'' Piecēlās kāds vecāks students un teica: ,,Nē, svilpiens neskanēja no ielas. Es svilpu, lai izteiktu auditorijas neapmierinātību ar jūsu lekciju lasīšanas veidu.'' Eglītis pavisam mierīgi jautāja, vai vēl kāds tāpat domā. Atskanēja diezgan daudzi paklusi teikti ,,jā''. Eglītis sacīja, ka tad jāaicinot fakultātes dekāns. Viņš izgāja no auditorijas. Pēc brīža atnāca ar dekānu prof. J. Endzelīnu. Dekāns jautāja, kādēļ auditorija traucējot lekciju? Tas pats svilpējs atbildēja, ka auditorija esot nemierā ar Eglīša lekciju saturu un lasīšanas veidu. Teicējam bija arī piebalsotāju koris. Dekāns brīdi padomāja un tad jautāja: ,,Bet ko jūs atzītu par labāku lektoru latviešu literātūras vēsturē?'' Kāda balss skaļi teica: ,,Jāni Lapiņu''. Dekāns: ,,Vai tiešām jūs domājat, ka viņš ir kompetentāks?'' Studenta balss: ,,Viņa lekcijas ir noteikti saturīgākas un pārliecinošākas.'' Dekāns: ,,Jautājumu pārrunās un izlems fakultātes padome, un tagad lūdzu lekciju vairs netraucēt.''

Viktors Eglītis

Laikam fakultātes padomē par Lapiņu arī bija runāts, jo tur viņam bija labi tuvi draugi, prof. A. Dauge, prof. P. Dāle. Kad biju Jelgavā, apciemoju arī J. Lapiņu. Viņš man rādīja prof. J. Endzelīna vēstuli, kuŗā bija izteikta pateicība par viņam piesūtīto Ausekļa monografiju un norādīts, ka tagad LU var doktorēties arī literātūras vēstures zinātnē un ieteikts Lapiņam to darīt. Bet tūdaļ arī nāca klajā skandals ar Ausekļa monografiju un L. kandidātūra vismaz uz laiku, protams, bija ārpus diskusijām. (Skat. manu grāmatu Aiz septiņiem kalniem 18. nod.).

Kompetentākais literātūrvēsturnieks, ko varēja aicināt par latviešu literātūras lektoru universitātē, neapšaubāmi bija Teodors Zeiferts. Šai amatā viņš arī bija līdz savai nāvei.

Tagad atklājas, ka šai lietā ir bijusi vēl cita aizkulišu spēle. P. Jēgere-Freimane par kuŗu turpmāk būs vairāk runa un kuŗas padoms daudzreiz bijis ar izšķirīgu nozīmi, savā grāmatā Mainīgā mānīgā dzīve raksta (72. lpp) un liek noprast, ka ,,izšķirīgs'' iemesls Viktora Eglīša nomaiņai bijis viņas spriedums. Viņa tad LU studējusi baltu filoloģiju (nav beigusi). Viņa klausījusies filoloģijas profesoru lekcijas, bet nesaka, ka kādreiz būtu klausījusies arī V. Eglīša literātūras vēstures lekcijas. Reiz prof. J. Endzelīns viņu palūdzis ienākt dekāna kabinetā un tad jautājis, kādās domās viņa esot par V. Eglīša literātūras lekcijām universitātē. Jēgere-Freimane atbildējusi, ka viņš bieži un krasi mainījis savas literārās pārliecības (? Aut.), ikreizējo fanātiski aizstāvēdams un popularizēdams. Ar to viņš kļuvis interesanta literāra parādība, kas ,,citiem pieņemama, citiem noraidāma''. Garīgi nobriedušiem cilvēkiem, kam pašiem savi spriedumi, saskarsme ar tik dinamisku personu varot būt interesanta. Turpretim jauniem cilvēkiem, kas nekritiski pieņemot kādas autoritātes sugestīvi izteiktu domu, V. Eglīša lekcijas nedošot stabilu pamatu. Un Eglīša lekcijas piepildījuši galvenokārt jaunie studenti. Nākamā semestrī V. Eglīša vārds vairs nebijis lektoru sarakstā. Autore samulsusi no toreizējās sarunas sekām.

Ir jautājums, vai dekāns nerunāja arī ar kompetentām personām par V. Eglīti, bet vadījās tikai no baltu filoloģijas studentes padoma? Par svilpienu un konfliktu auditorijā P. J.- Fr. nerunā, vai nezina. Bet viņa gan sakās zinām vienu, kas par Eglīti izteicis savu neapmierinātību dekānam.

(Turpinājums sekos.)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

29. maijā pl. 9 TLB sestdienas skolas mācību beigšanas akts. Visi aicināti.

3. jūnijā pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sezonas nobeiguma sarīkojums. Piedalās A. Bencone, V. Aleksandra, M. Kociņa, F. Vilmanis un koris. Jaunu sezonu atsāks 9. septembrī.

4. jūnijā, piektdien, pl. 19 Latviešu Namā J. Pētersona ,,Prāta cilvēki'' izrāde.

5. jūnijā pl. 11 Latviešu Namā TLB sestdienas skolas 31. izlaiduma akts. Visi aicināti.

16. oktobrī pl. 19 DV namā DV Toronto nod. gada svētki.

30. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa 2 viesizrādes Toronto.

31. oktobrī pl. 15 DV namā mirušo DV biedru piemiņas vakars.

27. novembrī pl. 19.30 DV namā kaŗavīru daudzinājums.

4. un 5. decembrī pl. 10 DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

12. decembrī pl. 14 DV Toronto nod. bērnu eglīte.

18. decembrī pl. 19 DV namā nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20 DV namā jaunā gada sagaidīšana.

SIDRABENE

26. jūnijā Līgo svētki ar Jāņu uzvedumu, balli, uguņošanu u.c.

13. — 15. augustam 4. lielsarīkojums.

BĒRZAINE

19. jūnijā pl. 9 DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes. Vakarā Jāņu ielīgošana.

Pensionārs

70. gados meklē dzīves draugu starp vientuļām tautietēm.

Oferte šās avīzes kantorī — ,,Pensionārs''.

IZĪRĒJAMI DZĪVOKĻI

latv. mājā Kingston Rd. Queen ielas rajonā. Lūdz zvanīt

691-2429.

Vanadžu salidojums Indianapolē

Vanadžu 28. salidojumā bija pārstāvētas 20 kopas ar 30 delegātēm. Mājasmāte Indianapoles vanadžu kopas priekšn. Līvija Jansone lūdza visas dalībnieces ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizgājušās vanadzes, kā arī sveica dalībnieces. Vēl sveica Kanadas priekšniece Nora Pulciņa un bij. ASV priekšn. Anita Hāznere. Bija arī rakstveida sveicieni.

Salidojumu atklāja vanadžu priekšn. A. Liepiņa. Par sēdes vadītāju ievēlēja A. Hāzneri, par sekretārēm Ivoru Ovarbi un Valdu Burģi.

Pieņēma iepriekšējo protokolu. A. Ceriņa ziņoja, ka 1981. gadā DV organizācijai ir pievienojušās 65 vanadzes, mirušas 7 vanadzes. Uz 1982. gada 1. janvāri vanadžu skaits ASV ir 1230.

Vanadzes ir aktīvi piedalījušās visās latviešu kultūrālās un sabiedriskās rosmēs. Vanadžu darbā viena no svarīgākām ir aprūpe, apmeklējot slimos slimnīcās, veco ļaužu mītnēs. Bieži šiem tautiešiem nav tik svarīgs materiālais atbalsts, bet gan cilvēciskā interese un siltums.

Vanadzes ir iesaistījušās nacionālpolītiskā un cilvēku tiesību darbā. Sniegušas palīdzību mūsu tautas pašreizējiem cīnītājiem okupētajā Latvijā un ieslodzītiem izsūtījumos Pad. savienībā, rakstot vēstules un sūtot sainīšus.

Savā ziņojumā A. Ceriņa minēja, ka ir jādara viss iespējamais, lai stiprinātu nacionālo apziņu. Ja tā tiks iznīcināta, tad arī mūsu darbam vairs nebūs nekādas vērtības un mērķa.

Ar vanadžu darbu Kanadā dalībnieces iepazīstināja Kanadas priekšn. N. Pulciņa. Par vislielāko paņākumu pag. gadā viņa minēja vanadžu kopas Toronto izdoto grāmatu Rakstu jostas, sastādījušas Aleksandra Dzērvīte un Lilija Treimane. Vanadžu valde izdevusi vanadžu apsveikuma kartītes.

Vanadzes nodevušas Patiesības Fondam 2246 dol. un nacionāli kultūrāliem mērķiem 1347 dol. Ne visai īstenojies lēmums vākt ziedojumus nacionāli kultūrāliem mērķiem 18. novembŗa svinībās, piespraužot sarīkojuma apmeklētājiem pret labprātīgiem ziedojumiem baltu puķes ziedu. Vairākām kopām tas nav bijis iespējams. Čikagas delegātes izteica neapmierinātību, ka Bostonas kopa ir aizsūtījusi savākto ziedojumu Rietummičigenas studiju centram, nenogaidot vanadžu 28. salidojuma lēmumu, kam šo naudu piešķirt.

Balsojot ar 22 par un 12 pret balsīm nolēma savāktos līdzekļus nesadalīt un piešķirt visu vienam pasākumam. Aizklāti balsojot, kam šos līdzekļus piešķirt, par Minsteres ģimnaziju nodotas 24 balsis, Rietummičigenas studiju centru 9. Ziedojumu piešķīra Minsteres ģimnazijai. Pieņēma lēmumu, ka turpmākā gadā vāks ziedojumus Patiesības Fondam.

Lielu dalībnieču atsaucību guva ASV referentes Ilzes Sīles referāts ,,Jaunatne un trimdas organizācijas'' un Aijas Veldres-Beldavas ,,Kodolspēks — nozīmīga sazināšanās''. Abi referāti, augstvērtīgi sagatavoti, izraisīja jautājumus un pārdomas.

Par kandidāti turpmākiem 2 gadiem ASV vanadžu priekšnieces amatam kā vienīgo minēja līdzšinējo A. Ceriņu. Tā kā Bostonā, Čikagā, Detroitā, Dienvidkalifornijā un Ročestrā ir mainījušās kopu priekšnieces, A. Ceriņa izteica sirsnīgu pateicību visām iepriekšējām priekšniecēm par darbu, ko tās veikušas, un vēlēja labas sekmes jaunajām strādāt tādā pašā garā ar drosmi un darba mīlestību.

Indianapoles vanadžu priekšniece L. Jansone iepazīstināja dalībnieces ar jaunu vienveida tērpu, to demonstrējot. A. Liepiņa ieteica to labi pārdomāt. Nezin, vai globālā mērogā vanadzes šo tērpu pieņems. Šinī jautājumā būtu arī jāgriežas pie goda priekšnieces M. Ķeņģes, kādi ir viņas uzskati, un tad tikai varētu lemt.

Ierosinājumos izraisījās jautājumi, kādēļ nevarētu ASV priekšnieci vēlēt katra tiesīga vanadze. Par to ziņos statūtu komisijai.

Par apstākļiem Latvijā un kā mums būtu jāizturas pret kultūrsakarniekiem stāstīja Dr. L. Velmere. Delegātes pārrunāja iespējas, kā palīdzēt Dr. L. Velmerei dabūt no okupētās Latvijas savus bērnus. Varētu rīkot demonstrācijas, izdalīt skrejlapas ar bērnu uzņēmumiem.

A. Liepiņa ierosināja nodibināt pie kopām bērnu rotaļu grupas, kur bērni sarunātos latviski. Vairāk piesaistīt jaunietes vanadžu darbam. Aprūpēt tautiešus, kas kaut kādu apstākļu dēļ ir izolēti no latviešu sabiedrības, sniegt tiem morālu atbalstu. A. Ceriņa aicināja vanadzes aktīvāk iesūtīt rakstus DV Mēnešrakstam.

Nobeigumā A. Ceriņa pateicās A. Liepiņai, sēdes vadītājai A. Hāznerei, Kanadas viešņai N. Pulciņai, abām referentēm, sekretārēm un salidojuma dalībniecēm. Salidojumu beidza ar dziesmu ,,Daugav' abas malas''.

Vera Dāboliņa

Par ASV Daugavas vanadžu referenti pieaicināta Ilze Sīle. **Foto V. Jaunkalnietis.**

Rūpēs par latviešu jaunatni

PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis mūs informē:

,,Viens no svarīgākiem PBLA uzdevumiem ir iesaistīt jauniešus nacionālpolītiskā darbā. Šim mērķim šogad budžetā paredzēti 2500 ASV dol. Līdz ar to iecerēti vairāki projekti, atbilstoši budžeta postenim.

● PBLA daļēji atbalstīs kāda jaunieša iesaistīšanu šovasar Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā pētniecības darbā. Kandidātus izvēlēsies LNAK.

● Segs izdevumus ASV vasaras vidusskolas ,,Beverīna'' skolēnu braucienam uz Ņujorku demonstrēt pie Apvienotām Nācijām. Demonstrācijā piedalīsies arī igauņu un lietuviešu skolēni.

● Sadarbībā ar Brīvības raidītāju Minchenē atbalstīs kāda latviešu jaunieša piedalīšanos šovasar raidījumos, raidījumu sagatavošanā u. tml. PBLA valdes priekšsēdis un vietnieks izvēlēsies attiecīgo kandidātu.

● Nacionālpolītisku kadru sagatavošana ir neatliekams un svarīgs uzdevums, kam jāveltī mūsu visu uzmanība. Lūdzu valdes locekļus nākt ar ierosinājumiem projektiem, it sevišķi ilgtermiņa projektiem, kā šo pienākumu vislabāk veikt.

● Otrs izdevums mazgrāmatiņai ,,Latviešu tauta cīņā un darbā 19. un 20. g.s.'' ir iznācis. Grāmatiņa domāta tikai izplatīšanai okupētajā Latvijā un latviešu skolu skolēniem. Pēdējie grāmatiņu var iegādāties par pašizmaksu — 2.50 ASV dol. Kas vēlas grāmatu izplatīt okupētajā Latvijā, var šo izdevumu saņemt bez maksas. Lūdzu informējiet latviešu skolu administrācijas par šo iespēju grāmatiņas iegādāties, kā arī okupētās Latvijas apmeklētājus par grāmatiņas izplatīšanas iespējām un vēlamību. Grāmatiņas nosūtītas pa ,,lēno pastu'' sekojošām personām: PBLA IP locekļiem, ASV latviešu skolu vadītājiem, Dr. L. Luksam Kanadā, J. Ritenim un Ed. Voitkunam Austrālijā, Jūlijam Kadelim Vācijā un Mudītei Krastai Zviedrijā.

Vēstures mazgrāmatiņas var arī pieprasīt no PBLA biroja Vašingtonā.

● Nākošās pāris nedēļās iespiedīsim (15,000 eksemplārus) salokāmu brošūru angļu valodā ar illustrācijām un krāsās par Latviju. Brošūra galvenokārt domāta izdalīšanai presei, valdībām u.t.t. Diemžēl, cenas dēļ to nav iespējams iespiest pietiekami lielā skaitā, lai to varētu plaši izplatīt tautā. Brošūru izsūtīsim pēc t.s. PBLA atslēgas angļu valodas runājošo zemju centrālām organizācijām. Zināmu skaitu nosūtīsim arī uz Zviedriju un Vāciju. Eventuāli šo brošūru varētu sagatavot zviedru, vācu u.c. valodās.

● PBLA valdes loceklis E. Voitkuns ziņo, ka no Dr. T. Fennella un H. Gelzena latviešu valodas gramatikas ,,A Grammar of Modern Latvian'' 3 sējumiem ar 50 procentu atlaidi līdz šim ir pārdoti 106 komplekti: Austrālijā 75, ASV 20, Kanadā 6, Jaunzēlandē 1, Vācijā 2 un Zviedrijā 2. Gramatikas triju sējumu komplekti vēl ir pasūtināmi, iemaksājot 75 Austrālijas dol. E. Voitkunam, 7 Pinn Street, St. Mary's, 5042 S.A., Australia.

L.K.I.A. ATPŪTAS NAMĀ

,,ROTA''

Katskiļu kalnos pie Tannersvilles vasaras sezonai vajadzīga **saimniece, saimnieces palīdze** un **telpu apkopēja.**

Labs atalgojums pēc vienošanās.

Raksīt: L. Apelim, Latvian Veterans' Center ''Rota'', Elka Park, N.Y. 12427, **vai zvanīt:** tel. (212) 325-6868 pēc plkst. 6 vakarā.

L.K.I.A. valde

Hello WORLD Travel Ltd.

1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

RAIBĀ NEDĒĻA

BRITU DESANTS FOLKLANDĒ

Pēc sešu nedēļu neauglīgām diplomātiskām sarunām Tačere izšķīrās par desanta akcijas ievadīšanu Folklandes salās. Tagad tālajās Dienvidatlantijas okeana salās nepārtraukti dun britu un arģentīniešu militārās konfrontācijas kara troksnis. Aizvadītajā nedēļā

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs meklē pamiera formulu.

invāzijas ietvaros britiem Austrumfolklandes Port San Karlos telpā izdevās radīt tilta gala pozicijas. Londonā runā par apm. 5000 vīru lielu desanta operāciju. Buenos Airesa šo skaitli gan apšauba un savukārt apgalvo, ka izcelto britu spēku lielums sniedzas tikai dažos simtos. Kā visos karos, tā arī te saprotamu iemeslu dēļ pretējās puses daļu pārspīlē, daļu noklusē.

Nenoliedzama patiesība ir tā, ka tagad britu karogs plīvo Folklandes salās. Šajās militārās operācijās abās pusēs ir zaudējumi. Nogremdēti vairāki britu kuģi un bojā gājušas daudzas arģentīniešu lidmašīnas. Port San Karlosas akcijā briti nesastapa vēl Folklandes salās stacionēto spēku pretestību. No Port San Karlosas izceltām vienībām jādodas pāri grūti pārvaramam apvidum, lai sasniegtu Port Stanliju, kur koncentrēti arģentīniešu galvenie spēki. Domā, ka starplaikā briti mēģinās īstenot desantus vēl citās vietās.

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Perezs Kuelars vēl joprojām mēģina atrast izlīgumu diplomātiskā ceļā. Premjēre Tačere no savas puses deklarējusi, ka Arģentīna nav izmantojusi doto izdevību invāzijas novēršanai, un tādēļ Lielbritanija karu pārtrauks tikai pēc tam, kad arģentīniešu militārie spēki būs Folklandi atstājušis.

Britu parlamentā gan atskanējušas brīdinātājas balsis, kas pareģo lielus upurus abās pusēs, ja vistuvākā laikā neizdosies vienoties par pamieru. Nav šaubu, ka, lai saglābtu prestižu, kā briti, tā arģentīnieši agri vai vēlu piekritīs pārejošai Apvienoto Nāciju administrācijas radīšanai. Pāvests Vatikānā, pieņemot Arģentīnas un Lielbritanijas bīskapus, aicināja pārtraukt nevajadzīgo asins izliešanu. Ļoti iespējams, ka Svētais Tēvs, lai gan Folklandes konflikts ieildzis, neatliks jau iepriekš paredzēto Lielbritanijas apciemojumu.

ANDRUPOVA IZREDZES PIEAUG

Čekas priekšnieka Jurija Andrupova ievēlēšana par politbiroja sekretāru pēc Maskavā akreditēto diplomātu vērtējuma uzskatāma par nozīmīgu soli viņa ceļā uz Sarkanās imperijas troni. Brežņeva aiziešanas gadījumā Andrupovu uzskata par pirmo troņmantnieku sarakstā. Černenko, Ustinovs un Grišins vēl paliek sacensības arēnā, bet viņu izredzes esot samazinājušās. Maskava pagaidām klusē par Brežņeva plānoto Nikaraguas apciemojumu, un runā, ka viņš tuvāko pāris mēnešu laikā esot nodomājis pats aiziet pensijā. Tas būtu pirmais gadījums Pad. savienības vēsturē, kad diktātors labprātīgi atsakās no varas.

BEGINS TURAS

Tuvojoties 14. jūnijam, atcerēsimies, ka aizvesto Baltijas valstu pilsoņu starpā bija arī tagadējais Izraēlas ministru prezidents Menachems Begins. Viņu apcietināja Viļņā un deportēja uz Sibiriju. Tur viņš bijis kopā ar daudziem latviešiem, lietuviešiem un igauņiem. Kāda igauņu ārste izglāba Begina dzīvību. Viņš to neesot vēl šodien aizmirsis.

Menachems Begins bija 14. jūnija upuris.

Mēs varam brīnīties par Begina stūrgalvību palestīniešu problēmas atrisināšanā. Nedrīkst aizmirst, ka Begins ir viens no tiem nedaudziem valstsvīriem, kas atklāti sludina, ka vidējo austrumu mieru un reizē Izraēlas eksistenci apdraud nekas cits kā Kremļa ekspansijas politika. Ja palestīniešu vadoni Arafatu neatbalstītu Maskava, tad Izraēla sen būtu jau atradusi palestīniešiem pieņemamu autonomijas formulu. Pagājušā nedēļā Begins knesetā tikai par mata tiesu spēja nodrošināt savai valdībai nepieciešamo balsu skaitu, tādējādi novēršot jaunu iekšpolītisku krizi Izraēlā.

UZBRŪK VAŠINGTONAI

Aizvadītajā nedēļā Maskava un Varšava saskaņotā propagandas kampaņā apsūdzēja amerikāņus poļu tautas kūdīšanā uz nemieriem, lai radītu Polijā anarchiju.

Kā zināms, 10. maijā Jaruzelskis no Varšavas izraidīja divus amerikāņu diplomātus, kas bija tikušies ar kādu poļu zinātnieku, pie kam pēdējais amerikāņiem nodevis autentisku ziņojumu par Solidāritātes aktīvitāti karastāvokļa ietvaros.

Padomju ziņu aģentūras Novostji galvenais uzdevums ir ietekmēt pasaules sabiedrisko domu Kremļa labā. Nupat Novostji publicējusi sešās valodās 88 lappušu biezu brošūru — kas iegrūda Poliju nelaimē. Šajā grāmatelē, kas cita starpā nav publicēta poļu valodā, norādīts, ka pretvalstiskos elementus Polijā vervējuši un uzkūdījuši CIA aģenti un arī cionistu emigrantu grupas. Brošūra apvaino amerikāņus kontrrevolūcionārā vervēšanā un apvērsuma plānošanā. Atzīmējams, ka līdzīga satura brošūras Novostji publicēja 1956. g. un 1968. gadā, pirms sarkanarmijas invāzijas Ungārijā un Čechoslovakijā.

Ja amerikāņi toreiz patiesi būtu ar ieročiem un pārtiku atbalstījuši ungāru un čechu brīvības cīnītājus, tad Eiropas karte šodien noteikti izskatītos citāda.

Amerikāņu tautas simpatijas ir poļu strādnieku pusē, bet tas pagaidām arī ir viss. Varbūt ka Vašingtona beidzot izbeigs komūnistisko režīmu atbalstīšanu ar labības sūtījumiem, aizdevumiem un moderno technoloģiju.

Kaut Jaruzelskis un viņa pavēlnieki Maskavā tagad sākuši vēl nepiedzīvotu pretamerikāņu propagandas karu, pašā poļu tautā amerikāņu popularitāte aug, jo Austrumeiropā pamazām briest pārliecība, ka amerikāņi ir vienīgie, kas var dot cerību visām apspiestajām tautām.

APCIETINĀŠANAS STOKHOLMĀ

Pēc oficiāli apstiprinātiem statūtiem Stokholmas starptautiskā miera pētīšanas institūta galvenais uzdevums ir radīt bezpartejisku globālās bruņošanās vērtējumu un tikpat godīgi ziņot arī par lielvaru militārā līdzsvara ainu. Institūtu kopš 1966. gada financē zviedru valdība, un tajā pārstāvēta Rietumvācija, Somija, Norvēģija, Dienvidslavija un Austrumvācija. Institūta direktors zviedrs Blenbijs preses pārstāvjiem pagājušā nedēļā izteicies, ka viņa iestādījumam radušās zināmas problēmas. Novēģijā apcietināts institūta darbinieks Vilkes un notiesāts par valsts aizsardzības noslēpumu vākšanu.

Šis pats institūta darbinieks tiesāts arī Stokholmā, kur viņš apsūdzēts Zviedrijas gaisa aizsardzības plānu nelegālā iegūšanā. Reizē ar viņu apcietināta viņa palīdze Marija Landermane un čechs Teobolds Ņemecs. Zviedru uzraudzības iestādes konstatējušas, ka visi pieminētie miera pētītāji rēgulāri satikušies ar

Izraidītais čekists A. Liepa.

Padomju savienības sūtniecības darbiniekiem Stokholmā. Zviedrija apsūdzētos paredzējusi izraidīt. Atcerēsimies, ka pirms dažām nedēļām par citu apšaubāmu aktīvitāti no Zviedrijas izraidīja padomju konsulārā dienesta pārstāvi čekistu A. Liepu.

Jājautā, vai zviedru valdība vēl turpmāk ar naudu atbalstīs iestādījumu, kas savā 1981. gada grāmatā apgalvoja, ka ASV lietojot viltotus datus bruņoto spēku salīdzinājumā ar Pad. savienību. Tajā pašā rokas grāmatā, runājot par Varšavas pakta valstīm, atzīmēts tikai viens teikums: „Pilsoņiem šajās valstīs militāras dabas problēmas neizraisa nekādu interesi."

Folklandes kaujas lauks.

Britu desants izcēlies Port San Karlosā.

Brauksim uz Portlandes dziesmu svētkiem!

Portlandes bērni: Astrīda un Tālis Sējas un Daira Ose gaida uz Portlandes dziesmu svētkiem savus Kanadā dzīvojošos draugus!

Draugs Juris no Toronto atrakstīja, ka neko vairs nevarot darīt — ar visu lielo bērnu baru ieradīšoties Portlandē! Bērni esot izlasījuši visas avīzes, apkārtrakstus, pieprasījuši un izskatījuši arī Oregonas atsūtīto skatu albumu ar skaistajām fotografijām, zinot, kad un kur notikšot dziesmu svētku sarīkojumi un koncerti un kas tajos piedalīšoties. Vecākie bērni katrā ziņā arī braukšot uz Divreizdivi nometni, kas notiks īsi pirms dziesmu svētkiem netālu no Portlandes, skaistā Rainiera kalna parkā. Tad nu Juris man prasa dažādus jautājumus, lai ar drošu prātu varētu doties uz Portlandi. Tā kā šie jautājumi interesēs arī daudzus citus jaukos Kanadas latviešu draugus, tad zinu, ka laipnais redaktors manas atbildes ievietos.

Jā, Juri, Mariota viesnīca jau tikpat kā piepildīta, taču mūsu rīcībā ir jau arī otra. Cena tā pati (pat 1 dol lētāk) — 41 dol. par diennakti 1 - 4 personām par istabu. Šī — Portland Motor Hotel, 1414 SW 6th Ave, Portland, Oregon 97201 ir ļoti tuvu Mariota viesnīcai, pavisam tuvu teātŗa zālei, tā kā viss ir turpat kopā. Viesnīcai ērtas telpas, peldbaseins. Tikko Mariots būs pilns, viņi viesus pieteikumus nodos Portlandes Motor viesnīcai.

Lūdzu gan svētku sarīkojumu ieejas kartes pasūtini tūlīt. Tās pārdod ātri. Vēlāk par to pašu naudu nedabūsi ne tuvu tik labas vietas!

Raksti Edītei Rebai 6502 Montana Lane, Vancouver, Wa. 98661.

Jā, Austrālijas latviešu sen gaidītā invāzija būs. Beidzot būs pārmests pāri Klusajam okeanam liels tilts: svētku galvenais runātājs būs izcils latviešu patriots un cīnītājs par Latvijas tiesībām — Emīls Dēliņš. Viņš ir arī Austrālijas Latvieša redaktors un Latvijas goda konsuls Melburnā. Sidnejas latviešu teātrinieki atvedīs pavisam jaunu Ulža Siliņa lugu — ļoti saistošu un interesantu, ar pavisam laikmetīgu nokrāsu: Kade pārnāksi, bāleliņ. Piedalās tādi pazīstami aktieŗi kā Lija Veikina, Ruta Ošiņa, Jānis Ķaukis un pats Uldis Siliņš. Režisors Imants Sveilis. Šie paši teātŗa ļaudis sniegs arī jautru uzvedumu: Tu esi Portlandē, mans draugs. Palīgos viņiem vēl nāks pazīstamais Juris Zemītis no Melburnas. Redzēsim un dzirdēsim dažādus laikmetīgus skečus un aktuālitātes, par ko varēsim varbūt šad tad paši par sevi pasmaidīt. Būšot arī mūzikāli iestarpinājumi. No Austrālijas ciemosies arī redaktors Aleksandrs Zariņš, rakstnieces Aiha Vāvere un Daina Šķēle, gleznotāja Zenta Smalkā un labs bariņš Melburnas Rotas un Dziesmuvaras koŗu dziedātāji gan Dainas Jaunbērziņas, gan Edmunda Smalkā vadībā. Un kur nu vēl trīs lidojumi ar viesiem! Būs laba sapazīšanās un jaunu draudzību izveidošana.

Juris prasa, vai taisnība, ka viens no Portlandes svētku vadības triumvirāta — Jānis Zommers noķēris svētkiem 225 mārciņu smagu jūras nezvēru? Taisnība gan. Tikai Jānis tik lielu zivi nekādi nevarēja atvilkt atpakaļ uz Portlandi. Tā būs gan izbāzta un varbūt uz brītiņu tiks pielikta Portlandes latviešu centrā pie sienas, lai mēs vismaz ar to varētu palielīties, kad jau 29. un 30. jūnijā tur pulcēsies koristi uz pirmajiem dziesmu svētku mēģinājumiem. Par garšīgiem brieža cepešiem, ar ko paēdināt koristus, jau ir gādājis mūsu mežzinis Kārlis Bambe ar savu kundzi Viju. Pēc dašām dienām okeanā dosies mūsu krasta lašu ķēniņš Vilnis Kajaks, kas darīs visu iespējamo, lai noķertu vismaz pusduci lašu tieši mūsu koristu pirmssvētku mielastam. Vilnis ar jauno kundzi dzīvo Vankuverā, Britu Kolumbijā. Uz turieni tad arī ar ātrāko lidmašīnu ceļos Viļņa noķertie laši, kuŗus Vankuverā sagatavos Vankuveras laipnās dāmas nenogurstošā biedrības priekšnieka Alberta Pūpola vadībā. Tad Alberts ar visiem dziedātājiem un lašiem drāzīs uz Portlandi, lai būtu laikā uz pirmo koŗu mēģinājumu.

Juris prasa, vai mūsu solistu koncertā būšot t. s. ,,smagā mūzika'', vai bērniem nebūšot par grūtu nosēdēt divas līdz trīs stundas. Nebūt nē, es atbildēju Jurim. Solistu koncertā Portlandē dzirdēsit dažādas skaņas. Solisti: sopráns Olga Griķe no Vankuveras, Britu Kolumbijā, un baritons Kārlis Grīnbergs, tāpat Andrejs Jansons — obojists, Solaris kamerkoris Dairas Cilnes vadībā, Divreizdivi izlases koris un klavieŗu pavadītāja Brigita Ritmane mums sola lielu dažādību. Dzirdēsit lielu daļu senas pazīstamas dziesmas, kā arī tautasdziesmu apdares. Taču būs arī pirmatskaņojumi. Portlandes dziesmu svētku konkursā oriģinālas koŗa dziesmas: Imanta Raminā (no Britu Kolumbijas) Jūrai, Anitas Kuprisas (no Bostonas) Šodien klusums iestājies un Viktora Baštika Dzimtene un vēja kokle — dziedās abi izlases koŗi, tāpat Lolitas Ritmanes VII Kanadas dziesmu svētku konkursā godalgoto dziesmu Vasariņa. Būs arī instrumentāls ansamblis, kas kopā ar solistu K. Grīnbergu atskaņos Andreja Jansona Orfeja dziesmas, autoram diriģējot. Būs skaists koncerts. Noteikti ņem arī bērnus līdz!

Juris ar bērniem prasa, cik būšot tautas deju dejotāju? Būs ap 200! No Kanadas Diždancis un vecais Diždancis, Hamiltonas Vainadziņš, Kalgarijas TDK un Vankuveras Varavīksne. Pavisam kopā 20 deju kopas. Uzvedumu vadīs Valdis Garuts un administrātors Harijs Saukants. Uzvedums notiks labās modernās telpās — D. Daglesa vidusskolas zālē, uz kurieni visus vedīs ar autobusiem.

Vai bērnu rīts nebūšot? Būs gan! Tas notiks Mariota viesnīcā piektdien 3. jūl. pl. 13 : 00. Tajā piedalīsies iemīļotais pasaku karalis Jānis Širmanis un vesels bērnu bars.

Cik daudz būšot dziedātāju? Būs tā ap 400 vai drusku mazāk! Piedalīsies 14 koŗi, dziedātāju kopas no 6 koŗiem un vēl vesels dziedātāju bariņš no visām pasaules malām. No Kanadas būs Vankuveras koris, vairāki dziedātāji no Dainas koŗa un atsevišķu dziedātāju pulks. Dziedāsim kopā 19 dziesmas, trīs simfoniskā orķestŗa pavadījumā. Skanēs Portlandes svētku vadības pasūtinātā rapsodija par latviešu tautasdziesmām: Imanta Mežaraupa komponētā Sērdienītes dziesma — korim, solistiem, orķestrim. Tāpat Brigitas Ritmanes Manai tautai ar solistiem, koŗi un orķestri, un, protams, neaizstājamā Jurjānu Andrēja kantāte Tēvijai. Orķestris atskaņos Lolitas Ritmanes mūzikālu tēlojumu Ardievas Rīgai, kas veltīta visiem tiem, kuŗiem pret savu gribu ir bijis jāatstāj mūsu sirmā galvaspilsēta. Virsdiriģentos pārsvarā dāmas: Daira Cilne, Vija Adamoviča, Brigita Ritmane, Fanija Matīsa, Pēteris Galiņš un Imants Mežaraups. Populārās mūzikas koncertā dzirdēsit visiem pazīstamos Portlandes Dzintara dalībniekus, kuŗi nogulējuši ,,lāča miegu'' no 1979. gada, tagad sasparojušies it visi. Dzirdēsit gan senas, gan jaunas skaņas orķestŗa pavadījumā.

Jaunie prasa par ballēm, raksta Juris. Būs veselas četras, ja ieskaita koristu sadraudzības vakaru. Spēlēs dažādi orķestŗi. Būs visiem ko izdancoties.

Un tagad laiks atbildēt mazās Ilzītes jautājumus:

1. Vai viesnīcā varēs peldēties? Varēs! Peldbaseins telpās, klāt arī somu pirts.

2. Vai varēs braukāt augšā ar liftiem? Varēs! Tikai nedrīkstēs apstāties starp stāviem un nedrīkstēs braukāt tad, kad visi skries uz sarīkojumiem.

3. Tētis saka, ka dziesmu svētkos nedrīkstēs runāt angliski! Nedrīkstēs!

Jums, bērni, būs jāiemāca visiem viesnīcas apkalpotājiem vismaz druscin latviski. Viņi visi te Portlandē ir ļoti bēdīgi, jo prot tikai bulduŗēt angliski. Pa visu svētku laiku pa viesnīcas skaļruņiem skanēs arī latviska mūzika. Viņi par to jau tagad priecājas.

4. Ilzīte vēl prasa: Vai drīkstēšu Portlandes viesnīcā gulēt vienā istabā ar draudzenēm Andru un Dairu? Atbilde: Ilzīt, par to dziesmu svētku vadībai nav noteikšana. Tev jāprasa savai māmiņai. Taču principā mums šī lieta liekas ļoti jauka, jo kas var būt skaistāks kā draudzības saites latviešu bērnu starpā, kas, kā asins pārliešana, tiek atjaunotas mūsu dziesmu svētkos pa visu pasauli.

Ceru, ka Ilzīte, Juris un jūs visi, jaukie latviešu draugi Kanadā, būsit kaut cik apmierināti ar mūsu atbildēm. Lūdzu gan, brauciet uz Portlandi! Es patiešām ticu, ka jūs būsit priecīgi, kad atbrauksit, jo te patiešām ir ļoti skaisti un mūsu mazā latviešu saime dara un darīs visu iespējamo, lai jūs pie mums labi justos un paņemtu no svētkiem līdz ne tikai daudz skaistu atmiņu, bet arī spēku turpmākam darbam un dzīvei, lai nekad neaizmirstu, ka ir tāda zeme kā Latvija, kas pieder latviešiem un kuŗai ir tādas pašas tiesības kā visām citām tautām pasaulē. Diemžēl, šodien mums tās ir atņemtas, taču to mēs nekad nedrīkstam pieņemt un aizmirst.

Uz redzēšanos Portlandē!

Andris Ritmanis

KURZEMES CIETOKŠŅA ATCERE
UN
BRUŅINIEKA KRUSTA KAVALIEŖA
KAPT. ROBERTA ANCĀNA,

kam nebija lemts palikt Kurzemes cietoksnī,
pelnu urnas izvadīšana uz Brāļu kapu svētnīcu Rotā
sestdien, 29. maijā, pl. 14.

Visi bijušie 19. divīzijas kauju draugi un
Kurzemes cietokšņa cīnītāji aicināti piedalīties.

,,Būsim kopā še biedri, kam lemts nebij mirt . . .''

Kristus Jēzus ir nācis pasaulē izglābt grēciniekus.
(1. Tim. 1:15)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Maskavas konference

(Turpinājums no 1. lp.)

Čechoslovakijā daudzus miera draugus bija atvēsinājuši, un konferences darbībā iestājās apsikums.

Maskavas patriarchātam tomēr bija jānes mesli Kremlim, lai baznīca, kaut ierobežotā veidā, varētu pastāvēt un darboties. Vismazāk pamanītais un, jāsaka, arī pozitīvākais veids, kā baznīca to varēja darīt bija — cīnīties par mieru un par atbruņošanos. Visās sanāksmēs, kur vien piedalījās Pad. savienības garīdznieki, visos ceļojumos un katrā vietā, kur atradās klausītāji, šiem garīdzniekiem bija jāizmanto katra iespēja, lai liecinātu, ka Pad. savienība ir valsts, kas cīnās par mieru un atbruņošanos, kas nemēģina nevienam uzbrukt, bet grib tikai sevi aizstāvēt imperiālistu ielenkumā.

Rietumu pasaulē, kas reizēm ir apbrīnojami naīva un aizmāršīga, šādai propagandai atradās daudzas dzirdīgas ausis. Un tā, ar Kremļa piekrišanu, Maskavas patriarchāts ierosināja sasaukt visu reliģiju konferenci miera nodrošināšanai pasaulē 1980. gadā. Bet — Pad. savienība iebruka Afganistānā. Daudzi no aicinātiem garīdzniekiem atteicās braukt uz Maskavu, protestēdami pret notikumiem Afganistānā, un iecere uz lielo konferenci izjuka. Bet tikai uz laiku. Savu mērķu sasniegšanā Pad. savienība ir neatlaidīga. Labu izdevību Maskava saskatīja pēdējos gados, kad Eiropā radās zināms satraukums par amerikāņu nodomu Eiropas aizsardzībai varbūtēji izmantot tuvās distancēs lietojamos atomieročus. Ar pilnu jaudu nu sāka darboties labi izveidotais un ātri iedarbināmais aģitācijas aparāts, sākās demonstrācijas, protesta gājieni u.t.t.

Vācijā, Hamburgā, rīkotās lielās Baznīcu dienas, kurās piedalījās ap 70,000 dalībnieku, aktīvi jaunieši pārvērta par konferenci miera un atbruņošanās propagandai, uz Vāciju un citām Eiropas zemēm sāka plūst tūkstošiem Pad. savienības ,,studentu'' rakstītas vēstules, aicinot nepieļaut amerikāņu atomieroču novietošanu u.t.t.

Bet kad Berlīnē, Austrumvācijas daļā, mācītājs Reiners Eppelmans kādā svētrunā bija teicis, ka arī krievu armijai būtu jāizvācas no Vācijas, tāpat kā amerikāņiem — viņu tūdaļ apcietināja. Nav zināms, kas ar viņu noticis. Gadījās arī citi pārpratumi. Atbruņošanās idejas veicināšanai luterāņu baznīca Austrumvācijā bija izgatavojusi un jaunatnei izdalījusi žetonu, kur redzams vīrs, kas zobenu pārkaļ sirpī. Valdības iestādes tūdaļ norādījušas, kas šis žetons esot provokātīvs, jo atgādinot Pad. savienības karogos redzamo sirpi un āmuru. Tas varētu radīt iespaidu, ka jāatbruņojas Pad. savienībai, kas taču esot miera mīļotāja. Bet aizlieguma devēji, liekas, piemirsuši, ka žetonā redzamais zīmējums ir Pad. savienības dāvātās skulptūras atveids pie AN mītnes Ņujorkā...

Iecerētai konferencei ievirzi jau pagājušā gadā devis uzsaukums, ko, atsaucoties uz prezidenta L. Brežņeva norādījumiem, izgatavojušas un parakstījušas visas Pad. savienības baznīcas un arī muhamedāņu un budistu vadītāji. Zīmīgi gan ir tas, ka uzsaukumā nav minēti ne Pad. savienības, ne okupētās Latvijas baptistu baznīcas vārdi.

Šī gada februārī Maskavā notika konferences ,,Svētās dzīvības dāvanas pasargāšanai'' rīcības komitejas sēde, piedaloties ap 70 aicinātiem locekļiem, arī archibīskapam Jānim Matulim. Rīcības komiteja nolēmusi, ka ,,nekādā ziņā ilgāk gaidīt uz konferences sarīkošanu nebūtu vēlams, tai jānotiek vēl šinī gadā''.

Gaidītā konference arī iesākās otrā maija nedēļā, tūdaļ pēc t.s. ,,Uzvaras svētkiem'', kuŗos, uzrunājot tautu un armiju, Pad. savienības kaŗa ministrs gan atklāti pateicis, ka Pad. savienība nekad neatļaus amerikāņiem gūt pārsvaru atomieroču arsenālā.

Pirmās divi dienās pie vārda laisti tikai tie, kas centīgi uzbrukuši ASV un prezidentam Rēgenam. Arī pats Maskavas patriarchs Pīmens žultainā runā nopēlis amerikāņus kā lielākos miera ienaidniekus un kaŗa kūdītājus, cildinot Brežņevu kā miera eņģeli, kas stāv nomodā par cilvēku dzīvību un labklājību.

Laikrakstu korespondenti ziņo, ka redzamākais no amerikāņiem — Billijs Grēms, iespiests starp bārdainiem krievu garīdzniekiem pie prezidija galda, runas laikā sēdējis ar nodurtu galvu, kaut gan iepriekš žurnālistiem teicis, ka atstāšot sanāksmes telpas, ja tikšot vainoti tikai amerikāņi. Arī citi amerikāņu garīdznieki Pīmena runas laikā sēdējuši klusi un acīm redzot jutušies ļoti neērti. Beidzot tomēr arī viņiem pieticis.

Kad konferences beigās krievi nākuši ar savu jau iepriekš izstrādāto manifestu, rietumu baznīcu pārstāvji atteikušies tam pievienoties, kamēr nav aicinājuma, lai atbruņojas arī Pad. savienība un kamēr šais aprisēs nav pieminēta arī Pad. savienība, ja piemin tikai ASV. Pēc ilgākas tielēšanās panākta vienošanās, ka nepiemin ne vienu, ne otru no lielvalstīm, bet aicina tikai novērst atomkaŗa briesmas.

No šī viedokļa raugoties, lielā konference nebūs sasniegusi mērķi, kādu Maskava to rīkojot bija iecerējusi. Arī patriarcham Pīmenam, liekas, Kremlis paldies neteiks. Uz to norāda arī Brežņeva runa, ko viņš teicis 17. maijā, norādot, ka prezidenta Rēgena priekšlikumi ir nepieņemami.

Lielu pārsteigumu daudziem gan ir sagādājusi Billija Grēma izturēšanās. Pirms gadiem desmit Grēms kādā svētrunā, ko izplatīja simtiem tūkstoš eksemplāros, komūnismu drosmīgi nosauca par sātana reliģiju. Iemeslus, kāpēc Grēms ignorēja Amerikas prezidenta Rēgena telefonisko lūgumu uz Maskavu nebraukt, varam tikai zīlēt. Arī daudzi citi bija lūguši Grēmu neiesaistīties šai Pad. savienības izplānotajā akcijā. Es personīgi Grēmam rakstīju jau 17. aprīlī un norādīju, ka ir pārāk naīvi iedomāties, ka svētās dzīvības nodrošināšanā ir ieinteresēta tā vara, kas kopš revolūcijas sākumiem 1917. gadā katrās 35 sekundēs ir iznīcinājusi vienu cilvēku. Tādu pašu vēstuli, cik zinu, Grēmam ir sūtījis arī māc. Vilis Vārsbergs, jādomā, arī citi latviešu garīdznieki. Man atbildēja Grēma kancelejas darbiniece Eva Priore, rakstot, ka Grēmam jau pienākot ļoti daudzas vēstules — bet viņš esot savu braucienu labi pārdomājis. Lai viņu ceļā pavadot mūsu visu aizlūgšanas...

Aizbraucot Grēms teicis, ka tikšoties ar valdības pārstāvjiem, bet liekas, ka redzamākais pārstāvis būs bijis latviešiem Kanadā labi pazīstamais Georgijs Arbatovs, kas Otavā darbojas par Pad. savienības un ASV un Kanadas institūta vadītāju. Arbatovs arī Grēmu sagaidījis Maskavas lidlaukā un kārtojis viņa tikšanos ar Pad. savienības reliģisko lietu un kulta ministrijas darbiniekiem.

Grēma izteiciens, ka Pad. savienībā valdot reliģijas brīvība, pārsteidz, īpaši pēc tam, kad viņam piedaloties baptistu draudzes dievkalpojumā, ieeja bijusi atļauta tikai pret iepriekš izsniegtām ieejas kartēm, policijai nosprostojot ielas, kas ved uz dievnamu, lai ļaudis netiktu dievnama tuvumā.

Dedzīgi konferencē piedalīties ieteica arī Luterāņu Pasaules Federācijas ģenerālsekretārs Dr. C. Maus. Es arī viņam aizrakstīju apmēram līdzīga satura vēstuli, ieteicot labāk atturēties. Uz konferenci tomēr aizbrauca Lut. Federācijas prezidents Kibira, Maus un vēl divi citi Federācijas darbinieki no Ženēvas. Bieži kritizētā Pasaules Baznīcu Apvienība, kā liekas, pret šo konferenci izturējušies atturīgāk, par to ļoti maz iepriekš rakstot un pagaidām arī maz ko ziņojot savā iknedēļas informācijas biļetenā.

Šī konference, manuprāt, liecina, ka ar labiem saukļiem pasauli var ietekmēt un maldināt. Kuŗš no mums gan negrib mieru? Kuŗam no mums nav bail no atombumbas? Bet — miers, ko izkārto Maskava, ir apspiestības un kapsētas miers. No tāda miera pasaule jācenšas pasargāt vislabāk gan ar gara ieročiem, ar mērķtiecīgu pretošanos Dieva un baznīcas ienaidniekiem — ,šīs tumsības pasaules valdniekiem un ļaunajiem gariem pasaules telpā' (Pāvila vēstule efeziešiem 6: 12).''

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tal. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

30. maijā Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa. Jauniešu iesvēte.

6. jūnijā Trīsvienības svētku dievkalpojums.

13. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa.

20. jūnijā dievkalpojums. Virsvaldes plēnārsēdes atklāšana. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un viesi — prāvesti. Mūzikālā daļa.

27. jūnijā sakarā ar Draudžu dienām Katskiļos dievkalpojums nenotiks.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Calītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Calīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

30. maijā pl. 15 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms, adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

30. maijā plkst. 11 Svētā Gara izliešanas svētku dievkalpojums. Tālavas sezonas atklāšana. Pēc dievkalpojuma sadraudzības pēcpusdiena.

6. jūnijā pl. 13 jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

13. jūnijā plkst. 13 dievkalpojums; garīgs koncerts 14. jūnijā aizvesto piemiņai.

19. jūnijā plkst. 20 Tālavā svētvakara dievkalpojums.

20. jūnijā plkst. 11 Sv. Jāņa baznīcā Toronto — Baznīcas virsvaldes plenārsēdei sanākot, kopējs dievkalpojums visām luterāņu draudzēm.

27. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

4. jūlijā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

11. plkst. 13 Sv. Barnaba baznīcā dievkalpojums.

18. jūlijā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

25. jūlijā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont. M4B 3C6. tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. - Bībeles studiju - lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

30. maijā, Vasarsvētkos, pl. 11 jauniešu iesvēte ar dievgaldu; dziesmu lapiņas.

6. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

13. jūnijā, Tautas sēru dienā, pl. 10 kopdievkalpojums ar igauņu draudzi un ar sinodes viesu piedalīšanos (angļu valodā); koris, dziesmu lapiņas. Latviešu un igauņu organizācijas aicinātas piedalīties ar karogiem.

20. jūnijā pl. 11 draudzes dievkalpojums.

27. jūnijā pl. 16 draudzes dievkalpojums.

4. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

30. maijā plkst. 13.30 Vasarsvētku dievkalpojums.

6. jūnijā dievkalpojuma pilsētā nav. Draudzes mācītājs vada dievkalpojumu Tērvetē plkst. 11 priekšpusdienā.

13. jūnijā plkst. 13.30 Tautas sēru dienas dievkalpojums baznīcā. Paredzams, ka spredikos Londonas mācītājs Jānis Sapiets.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

30. maijā pl. 14 Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu.

6. jūnijā pl. 14 dievkalpojums.

13. jūnijā pl. 14 tautas sēru dienas dievkalpojums.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta līdz pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piekt d., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willodale, Ont. M2L 1X9
Tel. **444-2447**

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

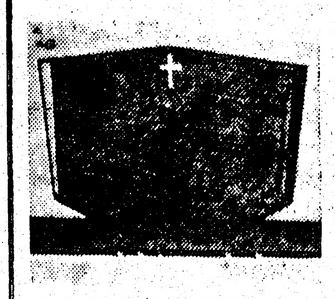

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Liela izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

VALUDE JEWELLERY LTD.
25. jubilejas gads
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Venus
florists
231 Roncesvalles Ave.
Toronto M6R 2L6
TEL. DARBĀ **(416) 534-4645,**
PĒC DARBA **(416) 533-4037**
A. Putniņš

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Alcan Building Products — Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku —
bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

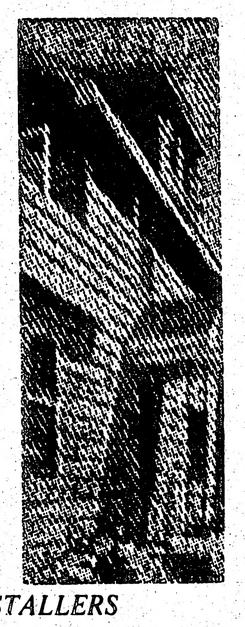

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

A. Egītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

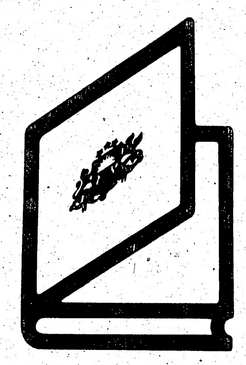

GRĀMATA **LATVIA** IR SAGATAVOŠANĀ

Izvērtēs pieprasījumus

Latviešu fonda padomes sēdi 20. un 21. martā Pokipsijā vadīja padomes priekšsēdis A. Padegs, piedalījās septiņi padomes locekļi.

R. Gāle-Uibo ziņoja, ka beidzies projektu pieteikšanas termiņš. Balsošanai nododamo projektu šogad 13, kopsummā par 98,575 dol. Par dažiem gan vēl jāievāc papildu informācija pirms tie nododami Latviešu fonda dalībnieku izvērtēšanai. Kā jau katru gadu, pieprasījumu summa krietni pārsniedz piešķiramos līdzekļus.

Šogad Latviešu fonds kopsummā piešķir 45,000 dol., no kuriem 9000 dol. rezervēti sēklas naudas piešķīrumiem, bet 15.000 dol. jau piešķirti iepriekšējos gados trīs līdz piecu gadu projektiem. Tātad, šogad Latviešu fonda dalībnieki balsos par 21,000 dol. piešķiršanu, bet pieprasījumu ir gandrīz pieckārt vairāk.

Sēklas naudas pieprasījumi bija iesniegti R. Gālei-Uibo, A. Padegam, un J. Krēsliņam Latviešu fonda padomei bija jāizvērtē 17 projekti, kas ir lielākais skaits Latviešu fonda darbības laikā. Atbalstu saņēma AABS iesniegums šāgada konferences mūzikoloģijas nozares organizēšanai (600), Latviešu studiju centra tulkošanas seminārs (900), Kolorado Springs Latviešu biedrības iesniegums ,,Dievs, svētī Latviju'' orķestra nošu izdošanai (300 dol.) un L. Garūtas ,,Dievs, Tava zeme deg'' 1944. g. marta oriģinālatskaņojuma izdošanai skaņu platē (1500 dol. aizdevums). Vairākus sēklas naudas projektus padome atlika, lai ievāktu papildu informāciju un izvērtētu nākošā sēdē.

Kad šāgada maijā ASV, Kanadā un Venecuēlā ar Upmaļu saimnieces izrādēm viesosies Austrālijas Saules jostas ansamblis, izrāžu vietās no Latviešu fonda dalībniekiem būs saņemama informācija par fonda darbību. Jau 1978. g. Mārietas dzismas izrādei Saules josta saņēma Latviešu fonda 10.000 piešķīrumu, bet 1981. g. rudenī 4200 dol. Upmaļu saimnieces izrādei. Par Latviešu fonda informācijas materiālu sagādi atbildīgs Ģ. Kaugars.

Lai atslogotu sekretāriāta vadītāja E. Pilmaņa un biedrziņa V. Bašēna darbu, padome vienojās iegādāties ,,cieto disku'' ar dzinēju, kas pieslēdzams AABS jau iegādātajam skaitļotājam. AABS ģenerālsekretārs J. Gaigulis uzņēmās atbildību par Latviešu fonda ierakstiem skaitļotājā. Viņš kārtos arī izrakstus pēc padomes locekļu norādījumiem. Kad vasaras otrā pusē Latviešu fonda dalībnieki saņems balsošanas materiālus, viņu adreses, kontu un balss tiesību pārskati būs sagatavoti ar skaitļotāja palīdzību, tā aiztaupot daudzu desmitu stundu darba. Par skaitļotāja lietošanas iespējām Latviešu fonda padome interesējusies jau agrāk, bet tagad, kad darbinieku skaits jau sasniedzis 850, padome izšķīrās krietni samazināt rutīnas darbu stundas.

Latviešu fonda gada sanāksmi Nedēļas Nogali Nākotnei (NNN) padome nolika Jaunatnes dzismu svētku laikā Klīvlandē no 8. — 11. oktobrim. Šī būs jau trešā reize, kad Latviešu fonds NNN pievieno Jaunatnes dziesmu svētkiem. Fonda darba sēde būs 9. oktobŗa priekšpusdienā, kad arī paziņos atbalstu saņēmušos projektus. Visu svētku laiku Latviešu fonda rīcībā būs atsevišķa istaba, kuŗā paredzēts arī dalībnieku un viesu satikšanās vakars ar tradicionālo dzeju un tēju un L. Rupertes referāts par viņas pētījumiem par etniskās identitātes saglabāšanas un asimilācijas pasteidzināšanas iemesliem, kas veikts ar Latviešu fonda sēklas naudas piešķīrumu.

G. Siliņš ziņoja, ka Latviešu fonds inkorporēts arī Kanadā, bet decembrī iesniegti dokumenti, lai Kanadā, tāpat kā ASV, Latviešu fonds iegūtu nodokļu atlaidi un ziedojumus fondam varētu atskaitīt no ienākumiem.

Kasieris J. Petričeks ziņoja, ka šāgada budžets īstenosies paredzēto 50,500 dol. apmērā, no kuŗiem 45,000 dol. paredzēti projektu piešķīrumiem. Kaut ASV un Kanadā saimnieciskais stāvoklis pašreiz ne visai stabils, Latviešu fonda ieguldījumi nes apmēram 11.5% peļņu. Latviešu fonds turpina akciju iepirkšanu, bet brīvie līdzekļi ieguldīti naudas tirgus (money market) fondos, kas šobrīd dod 13 — 14% peļņu.

J. Krēsliņš ziņoja par piešķīrumus saņēmušo projektu progresu. Skolotāju sagatavošanas projektu, ko vada V. Muižnieks, pagarināja līdz oktobrim.

Ģ.K.

PĀRDODAMA VASARNĪCA
tuvu pie Ahmic Harbour.
Kaimiņos latvieši un lietuvieši. Smilšains ezera krasts 97 pēdas, bērzi, priedes. Elektrība. Akas ūdens piegāde. 3 guļamistabas. Mēbeles, trauki, zvejas motorlaiva.
CENA 30,000 DOL.
Rakstīt: J. Gulēns, Box 1655, Deep River, Ont. K0J 1P0.
Telef. (613) 584-2318.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

NOSŪTIET ŠO KUPONU JAU ŠODIEN.

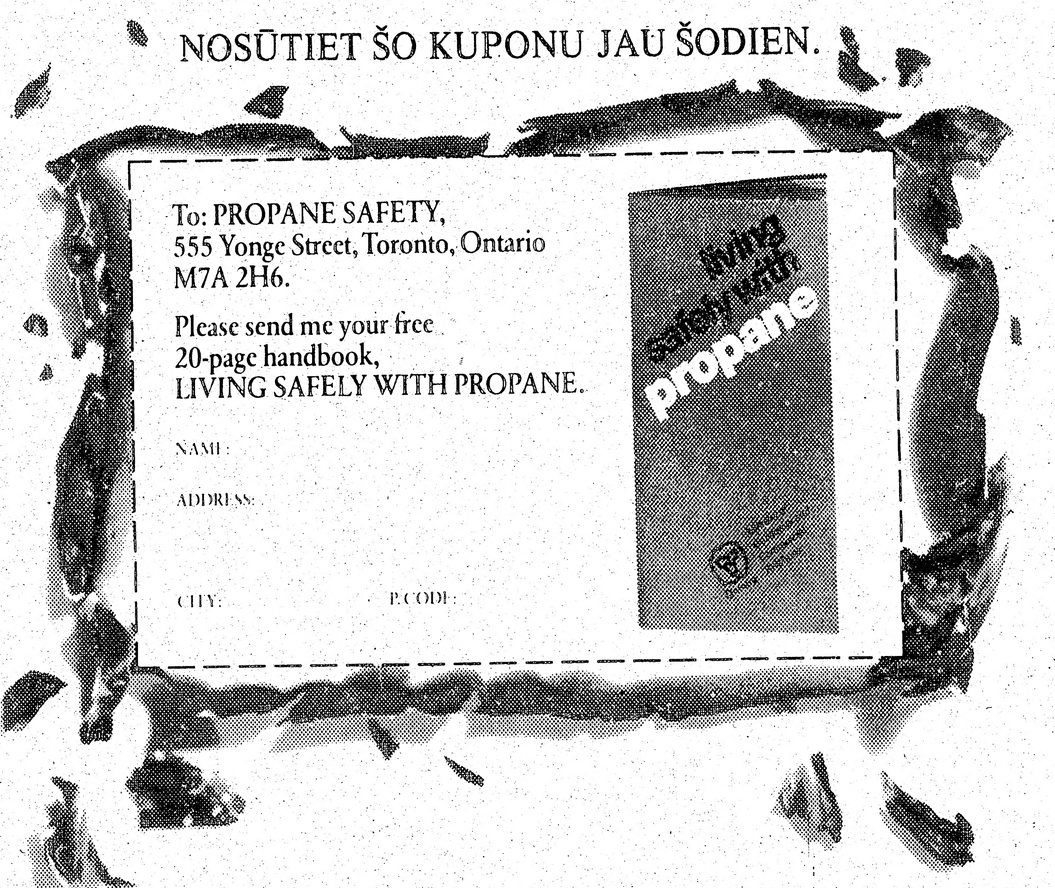

Lai nedēļas nogales neizkūp dūmos

Propēna gāze ir brīnumērta degviela vasarnīcām, nometņotājiem un barbekju lietotājiem aizmugures dārzā. Tā ir tīra, ātri iedegas un iedarbīga vārīšanai, saldēšanai un apgaismošanai. Bet kā ikviens degams materiāls, propēna gāze jālieto ar apdomu. Vai jūs, piemēram, zinājāt, ka:

- barbekju kurināt ar propēna gāzi nav atļauts ieslēgtā vietā.
- propēna gāzes cilindri novietojami ārpus mājas un to drošība pārbaudāma ik 10 gadus.
- propēna gāzes cilindri pārvietojami un noliekami vertikālā stāvoklī.
- propēna gāzes cilindri novietojami ārpus trēlera vai daļā, kas neļauj izplūst gāzei trēlera iekšpusē un ir ar ventilāciju uz āru.
- Ieteicams ledusskapjus, ko darbina ar propēna gāzi, iztīrīt un norēgulēt katru gadu.

Mūsu bezmaksas brošūrā jūs atradīsit šos noteikumus un vēl daudz cita derīga. Nosūtiet šo kuponu jau šodien un saņemiet vienu eksemplāru. Tas ir lielisks vadonis un jūs pārliecinās, ka propēna gāze ir vairāk palīgs nekā risks jums un jūsu ģimenei.

Ontario provinces valdība — darbojas, lai palīdzētu cilvēkiem.

Ministry of Consumer and Commercial Relations
Ontario
Robert Elgie M.D., Minister
William Davis, Premier

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

SAVIENOTĀS VALSTIS

TAKOMA

Pavasaŗa pilnbriedā DV ziemeļrietumu apvienība sarīkoja 8. maijā Amerikāņu Leģiona telpās Latviešu leģiona un Kurzemes cietokšņa atceri.

Ar svētbrīdi un uzrunu to ievadīja māc. Edmunds Mačs. Atceres sarīkojumu atklāja apvienības priekšnieks Austris Ķirsis, sveicot Kurzemes cietokšņa atceres apmeklētāju saimi, uzrunā pakavējoties pie temata — Vai latvieši 1940. gadā varēja cīnīties par savas zemes robežām un kas tos sagaidītu pārspēka priekšā.

Pēc tam vanadžu kopas vad. Alise Felzenberga ar skaistiem pavasaŗa ziediem apbalvoja visus atnākušos Otrā pasaules kaŗa invalidus.

Pēc atceres akta un vanadžu sarūpētām siltām vakariņām DV Britu Kolumbijas nodaļas teātŗa kopa nospēlēja no Kanadas atvesto komēdiju Neplānota atmaksa. Aktieŗi — Lūcija Kajaka, Vija Pelēna un Nikolajs Driķītis. Režisors Jāzeps Ruško un suflieris Vilnis Kajaks. Komēdiju no angļu valodas tulkojis Jāzeps Ruško.

Čaklās vanadzes bija rūpējušās par auksto galdu.

Ar. Pl.

VILMINGTONA

Skaistiem, baltiem ziediem krāšņi dekorētā dievnamā Vilmingtonas latviešu draudze iesvētīja savus jauniešus. Dievnams bija dievlūdzēju pārpildīts līdz pēdējai vietai ar daudz viesiem. Liturģiju ievadīja mācītājs Dr. Arvīds Ziedonis ar vārdiem: ,,Tavi bērni tev nāk kā rīta rasa no Ausekļa, priecājies, priecājis, Ciānas meita!'' Jaunais teologs sirsnīgos vārdos jauniešus iepazīstināja ar jauno draudzes locekļu pienākumiem un Kristus draudzes dziļāku jēgu un nozīmi cilvēka dzīvē, kā arī aicināja visu mūžu paturēt sirdīs visu šodien baltajā skaidrības dienā iegūto. Jaunieši šo domu apliecināja ar pašu izvēlētiem svēto rakstu vārdiem.

Savai svētrunai par pamatu Dr. Ziedonis bija izvēlējies vārdus no Pāvila vēstules romiešiem par ticību, cerību un mīlestību. Viņš jaunajiem draugiem liecināja, ka caur ticību Dievam un Kristus mācībai cilvēks rod spēju paļauties uz saviem spēkiem un īstenot iecerētos mērķus.

Iesvētes dievkalpojumu ar ērģeļu solo kuplināja jaunais mūziķis Andrejs Liziņš no Vilmingtonas, bet vijoles solo spēlēja 7 g.v. Inga Malēja no Bafalo Brigitas Alkas pavadījumā. Dziedāja Vilmingtonas sieviešu ansamblis ,,Māci man ticēt, Kungs!''

E. Alka-Grigale

GRAND RAPIDI

Pēc tam kad draudzes jaunievēlētās padomes sēde 18. aprīlī bija beigusies nesekmīgi, neradot iespēju atrast jaunu draudzes priekšnieku, 27. aprīlī padome sanāca par jaunu. Sēdē piedalījās 27 pad. locekļi un to vadīja līdzšinējais draudzes priekšnieks J. Siliņš, protokolēja B. Maine.

Kad bija nominēti pāris kandidāti priekšnieka amatam, tie atteicās. Likās, ka zināms šķērslis sekmīgai šī jautājuma atrisināšanai radies tādēļ, ka event. draudzes valdes amatos it kā izvirzītu galvenokārt tikai bij. otras (Vienības) latviešu ev. lut. draudzes locekļu. A. Rēdlichs, kas iepriekšējā sēdē bija ievēlēts par priekšnieka vietnieku, nāca ar priekšlikumu, ka viņš ir ar mieru atteikties no sava posteņa un proponēja šim amatam ievēlēto sabiedriski kultūrālās nozares vad. A. Runku, ja tas varētu palīdzēt priekšnieka jautājumu atrisināt sekmīgi. Sēdes dalībnieki šādam nokārtojumam piekrita. Tā, izlietojot šo sava veida ,,diplomatiju'', nominētajam kandidātam Jānim Andersonam vairs nebija sevišķi lieli iebildumi, un viņu vienprātīgi izraudzīja par jauno draudzes priekšnieku. J. Andersons dzimtenē strādājis par skolotāju. Sākuma gados viņš bija otras latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks un vēlāk darbojās šajā draudzē dažādos amatos. Bija arī Latviešu biedrības valdes loceklis un piedalījās citās sabiedriskās rosmēs. Svešumā bija pārskolojies par tautsaimnieku un līdz aiziešanai pensijā strādāja savā profesijā Grand Rapidos Mičigenas pavalsts dienestā.

Sēdes beigās vēl pārrunāja jautājumu par piedalīšanos Gaŗezera akcionāru sapulcē, kuŗai par delegātu izraudzīja P. Goltu. A. Valdmanis norādīja uz dažiem uzlabojumiem un pārbaudēm Mežvidos, ko sēdes dalībnieki akceptēja, tāpat iztirzāja sīkākās detaļās draudzes amatpersonu pienākumus.

BAFALO, N.Y.

Daugavas vanadžu rīkotais Mātes dienas piemiņas sarīkojums North Park baznīcā bija ļoti labi apmeklēts. Svinīgo brīdi ar degošām svecēm un skaistiem ziediem rotātu atklāja vanadžu priekšniece Rudīte Innusa. Savas pārdomas Mātes dienā par māti ģimenē, mājā, sabiedrībā lasīja E. Alka. Sekoja bērnu priekšnesumi: vijoles solo, deklamācijas un tautas dejas. Skaisto brīdi ievadīja garīgā dziesma ,,Tin, māmiņ, dzijas kamolīti'', klavieres spēlēja Aina Vējiņa. Tautas deju kopa Jandāliņš Nr. 2 ir ļoti īpatnēja, bet panākumiem bagāta, tanī dejo tikai meitenes, jo nav mums zēnu tādā vecumā. To vada skolotājas Zinta Malēja un Aina Vējiņa. Nobeigumā visi pakavējās lielā sirsnībā pie vanadžu sarūpētā kafijas galda.

Bafalo pilsēta šogad svin 150 gadu pastāvēšanas svētkus. Arī šogad, tāpat kā katru gadu, notiek Etniskā mantojuma festivāls jaunajā lielajā sanāksmju centrā. Tur arvien piedalās arī latvieši. Apmeklētāju trīs dienās bija vairāk nekā 250,000. Ar tautas dejām iepriecināja viesi no Sv. Katrīnām H. Šternberga vadībā — trupa Jandāls. Otrā dienā dejoja Bafalo mazais Jandāliņš. Platformā labi bija redzami dejotāju krāšņie tautas tērpi.

Daugavas Vanagu Bafalo apvienības pilna biedru sapulce notika K. Strausa mājā. Ievēlēja jaunu apv. priekšnieku Andŗa Borkmaņa vietā — Voldemāru Innusu. Valdē: Bruno Malējs, Voldemārs Alks, Andris Borkmanis un Vidis Malējs. Revīzijas komisijā: priekšnieks Alberts Strazdiņš un locekļi Arnolds Smiltiņš un Kārlis Strauss. Vanadžu priekšniece Rudīte Innusa, vietniece Silvija Skota, kasiere Aina Vējiņa un sekretāre Zinta Malēja. Sapulce ar visām balsīm pieņēma nolasīto protokolu par pagājušo darbības gadu, tāpat budžeta projektu nākošajam darbības gadam. Par apvienības darbību ziņoja priekšn. A. Borkmanis, bet kases pārskatu nolasīja kasieris B. Malējs.

Mazā Bafalo vanagu un vanadžu saime pagājušā gadā atbalstījusi arī visus izglītības un nacionālos pasākumus.

E. A.

Bafalo Mātes dienas sarīkojumā bija skaisti bērnu priekšnesumi.

Atskatoties un pasmaidot

PA RAIBAM NOTIKUMAM INDIANAPOLĒ

Gunārs Grieze

Viens no visjaukākajiem notikumiem Indianapolē bija Klīvlandes DV jauniešu ierašanās uz saietu kuplā skaitā (deviņi!), pie tam jaunās DV uniformās. Tas droši vien Klīvlandes DV apv. priekšnieka drauga Viktora Zemesarāja nopelns. Tas nepagāja nepamanīts. Skats bija lielisks!

* * *

Arī Indianapoles Daugavas vanadzes priekšnieces Līvijas Jansones iniciātīvā reprezentējās ar jaunām uniformām. Pavisam jaunām — vēl neredzētām. Līdzīgi vīriem — zili pelēkā ar baltu blūzi un zilu kakla saitīti. Izskatījās ļoti jauki. Drūmās melnās kleitas man no laika gala atgādinājušas bēres un vecumu.

* * *

Indianapolē netrūka arī kuriozu brīžu. Delegātu sapulces otrās dienas sēdes beigu daļā, sēžot netālu no manis, pēkšņi vārdu lūdza kollēga un draugs delegāts Jānis Pružinskis. Jānis teica runu, ļoti labu, sakarīgu un iespaidīgu runu. Viņš atgādināja sapulces gaitu, jaukus un nejaukus brīžus, aicinot visus sadoties rokās šķiroties. Novēlēja beigās saticību un Dieva svētību. Tad arī sapulces zālē rodas tāda kā izbrīna un sačukstēšanās, par ko sāk brīnīties arī pats Pružinskis. ,,Vēl taču nav beigas,'' saucu viņam ,,... tagad ir dažādie jautājumi un pie tam pats sākums'' ... Pružinskis atteica: ,,Nu, tad tas bija mans dažādais jautājums...''

* * *

Citu reizi pirms sapulces ieejot Indianapoles latviešu nama labierīcību telpā, durvis uz vienīgo sēdvietu bija ciet, bet no turienes tīri ciešams tenors atskaņoja pazīstamas koŗa dziesmas melodiju... Pēc laiciņa, dziesmotājam iznākot, izrādījās, ka to pazinu no nometņu laikiem Vācijā. Pēc apsveicināšanās ievaicājos par neparasto ,,priekšnesumu''. Atbilde: ,,Redzi, Gunār — dažs te ienākot svilpo, bet man ar svilpošanu neveicas, tāpēc es dziedu...''

* * *

Jauki bija Indianapolē pēc 25 gadiem atkal satikt senu laiku mīļu draugu — čellistu Jāni Ādamsonu, ar ko jaunības laikos taisījām pa reizei neparastas izdarības. Tā atkal reiz atmiņā atskrēja laiki Vācijā, Viestura sardžu rotas manevri mežā, kur kopā ar Ādamsonu pusnaktī ,,izcēlām'' no gultām grupu seržantu. Ādamsons lieliski mācēja (toreiz uz vijoles) atdarināt trauksmes skaņas. Skats bija neaizmirstams, kad mēness gaismā no telts viens pēc otra pusapģērbti (dažs kailām kājām un ar zābakiem rokā) izskrēja seržanti saukdami — trauksme!... Tā bija mūsu atmaksa par dažu pārestību mums, kā piemēram, par preferences spēlēšanas aizliegšanu naktī teltī, kad citi grib gulēt...

* * *

Notika arī citāda ,,atkalredzēšanās''. Balles laikā Latviešu namā kāds liela auguma un manu apmēru kanaks un vanags man sūdzējās, ka viņu pie bāra letes pēkšņi apkampis kāds cits mazliet iereibis vanags ar vārdiem: ,,Mīļais Grieze, pēc tik daudz gadiem tiekoties, ļauj man tevi apkampt un nobučot!'' Un ,,šļaks'' — noslapinājis manam pārsteigtajam līdziniekam vaigu... Izteicu nožēlu par notikušo, bet reizē arī piezīmēju, ka, kamēr bučotājas nav izskatīgas dāmas, neesmu skaudīgs...

DV ASV delegātu sapulcē Indianapolē viskuplākā delegācija bija ieradusies no Klīvlandes. Priekšā vidū Klīvlandes DV apv. priekšnieks V. Zemesarājs. Stāv pirmā no labās vanadžu kopas priekšniece E. Priciņa.

SIDRABENĒ
pārdodama vasaras māja.
zvanīt vakaros 466-9413.

Aleksandrs

Pirmo humoristu kongresu atceroties

Trīsdesmito gadu vidū, plašākai latviešu sabiedrībai nezinot, pltn. Spilvas uzdevumā man Rīgā bija jānoorganizē pirmais latviešu humoristu kongress. Jāpiezīmē, ka Spilva tajā laikā bija ,,Aldaŗa'' direktors, ideāls ziņu avots pie viņa uzņēmuma ,,akreditētiem'' Rīgas laikrakstu pārstāvjiem, nelabojams bohēmietis un liels feļetonista Ačuka un karikatūrista Rirdāna cienītājs.

Ja atmiņa neviļ, tad Humoristu kongress sanāca 1937. gada janvārī. Restorāna orķestris, pulkvedim Spilvam un tuvākiem kongresa organizātoriem parādoties, nekavējoties sāka spēlēt ,,Aldaŗa'' himnu ar piedziedājumu: ,,Ai jampap, jamam pudrī!... Mēs šodien gribam Aldaŗ' alu dzert!'' Uz direktora Spilvas mājienu nākamajā brīdī viesmīļi nokrāva ar putojošiem alus kausiem visas orķestŗa klavieres. ,,Aldaŗa'' direktora reprezentācijas kons vienmēr bija plaši atvērts — to zināja visi Rīgas mūzu kalpi.

Kongresa vajadzībām bija rezervēta viena no restorāna dienvidu stūŗa mazajām banketa zālēm. Uz sniegbalti klātajiem galdiem kroņluktuŗu gaismā vizuļoja kristalla glāzes un sudraba ēdamie rīki. Bija svinīgi. Nezinātājam pat sapņos nevarēja ienākt prātā, ka nelielajā telpā vēsturiskam notikumam pulcējās latviešu lielākie joku meistari.

Kā visos kongresos, tā arī mūsu Humoristu kongresā, mēs bijām parūpējušies, lai kā novērotāji piedalītos arī vairāki literāti un žurnālisti, kas, apbalvoti ar asprātību, sevi nekādā gadījumā par humoristiem neuzskatīja. Šo neitrālo novērotāju jeb goda viesu skaits daudzkārt pārsniedza profesionālo humoristu skaitu. Ir tiešām grūti atcerēties visus mielasta dalībniekus, tādēļ, ja kādu vārdu es te nepieminu, tad tas notiek bez ļauna prāta.

Tomēr atceros, ka viens no pirmajiem ieradās Ēriks Raisters, tad Vilis Lesiņš, ,,Jaunākās Ziņas'' pārstāvēja nopietnais P. Bākulis, ,,Sevodņu'' — Edgars Machtus, ,,Rītu'' — Maksis Čulītis, radiofonu — A. Bundža. Ar veselu aktuālo anekdotu vecumu īsi pirms kongresa atklāšanas ieradās red. Arsēnijs Podnieks, dzīvē pavisam nopietns un stingrs skolmeistars, kuŗa vadībā man bija dota iespēja spert pirmos soļus žurnālistikā. Gleznotājus pārstāvēt bija uzņēmies O. Nemme. Direktors Spilva laipni saņēma visus viesus, bet, izdevīgā brīdī paaicinājis mani sānis, bažīgi jautāja:

,,Bet ko mēs darīsim, ja viņi neierodas?''

Tie ,,viņi'' bija īstie šī oriģinālā Humoristu kongresa zvaigznes — Ernests Rirdancis — Rirdāns un A. Ruberts — Ačuks. Viens karikatūrists, otrs feļetonists. Divi labi draugi, kas ilgus gadus latviešu laikrakstu un žurnālu slejās, kopā strādājot, bez ļaunuma sirdī pagraizīja te vienu, te otru sabiedrisku nebūšanu, izvilinot smaidu pat visnopietnākajiem humora ienaidniekiem.

Beidzot varēja atviegloti uzelpot. Aceņu stikliem spīdot, laipni smaidīdams, kabineta durvīs parādījās Rirdāns un brīdi vēlāk viņam aiz muguras, ne visai labi gludinātā uzvalkā, ar drūma bēŗu viesa izteiksmi sejā, nostājās pats Ačuks.

,,Redz, man bija bailes, ka tie obeļi nelaidīs mani ar veco manteli te iekšā!'' Ačuks varbūt meloja, varbūt zobojās par pārāk lepni klāto galdu. ,,Mēs tāpēc ar Ernestu ienācām pa ķēķa durvīm.''

,,Un es te esmu vienam oberim parādā četrus latus,'' Rirdāns vienmēr bija tikpat asprātīgs, cik atklāts.

Kongresa oficiālā daļa varēja sākties. Abi humoristi ieņēma goda vietas blakus pašam pulkvedim. Spilvas kongresa atklāšanas runa bija tikpat strupa, cik īsa: ,,Rakstnieku, žurnālistu, mākslinieku un dzejnieku kungi! Es ceru, ka jūs visi man pievienosities, ja atklāsim pirmo oficiālo latviešu Humoristu kongresu. Mūsu kongresa darba kārtībā ir tikai viens punkts: ,,Rirdāna un Ačuka kunga godināšana. Ar šo brīdi sāksim suminât lielākos un vienīgos pašreizējos latviešu humora meistarus. Kas par to, ka tā mēs rīkojamies, lai paliek sēžot! Paldies!''

Rirdāns, nosarcis kā lauku meiča, blenza viesmīļa pielietajā vīna glāzē. Ačuks nezināja neko prātīgāku, kā steigā no bikšu kabatas izvilkt neparasti lielu kabatas lakatu un turēt to palielā deguna tuvumā, gadījumā, ja tam piepeši uznāktu iesnas. Mēs ar Čulīti saskatījāmies. Varbūt ka toreiz mēs bijām abi drusku vīlušies, jo Maksis kā Fridolīns šad un tad uzrakstīja pa jaukam feļetonam ,,Rītā'' un es savukārt bija iedomājies, ka Arsēnija Podnieka pieņemtie un ,,Tēvijas Sargā'' nodrukātie mani feļetoni automatiski mani padarījuši par vienu no daudzsološākiem jaunās paaudzes feļetonistiem. Otomars Nemme, kas zīmēja bildes maniem rakstiem, nezaudēja mieru. Izdzēris vienā malkā vīna glāzi, viņš tik skaļi, ka mielasta dalībnieki labi varēja dzirdēt, noteica: ,,Ačukam un Rirdancim ir tāds ķēriens, ka paies 100 gadi, kamēr kāds varēs rādīt tik labus kumēdiņus kā viņi.''

,,Kas tad vainas tavai Mīkstpēdiņa serijai?'' Nemmi pārtrauca Lesiņš.

,,Tu gribi zināt, kas par vainu? Es bildes uztaisu par vēlu! Vai arī mans avanss žurnālā izsmelts. Tādiem, kas man neuzticas, es nezīmēju!''

Pagāja varbūt kāda stunda nadzīgā smalko ēdienu un dzērienu likvidēšanā. Šur un tur banketnieku vidū uzliesmoja pa asprātīgai dzirkstelītei, bet oficiālais stīvums, etiķete, vai pārāk lepnais mielasta galds, kaut kā draudēja pirmo latviešu Humoristu kongresu pārvērst par kāda saimnieciska uzņēmuma grāmatveža pelēku 25 gadu darba atceres jubileju. Kaut kā trūka. Mēs nebijām sveši gadījuma ciemiņi, bet omulība, tāda, kādu mēs bijām iecerējuši, neradās.

Tad vārdu atkal ņēma pats mūsu mecenāts pulkvedis Spilva. Noskandējis pēc studentu paraduma ar dakšiņu uz sava šķīvja malas, pulkvedis viltīgi piemiedza šaurās acis: ,,Silentium! Mani kungi, vārds mūsu lielākajam humoristam, manam jaunajam draugam, kungam Ačukam!''

Ačuks lēni piecēlās. Vairākas reizes veltīgi mēģināja nošņaukties lielajā kabatas lakatā. Likās, ka viņš sagatavojies gaŗai un jocīgākai runai, kāda jebkad teikta mūzu kalpu dzīrēs. Izstaipījis kaklu gan uz labo, gan uz kreiso pusi, viņš beidzot dabūja pār lūpām:

,,Pulkveža kungs! Vai es drīkstētu kaut ko ierosināt? Paldies! Tā kā visi glaunie ēdieni un dzērieni tagad nu no galda ir novākti, vai mēs visi nevarētu iedzert vienu kārtīgu balto?'' Tanī pašā brīdī Ačuka rokās jau bija tuvākā degvīna karafe un paliela limonādes glāze. ,,Priekā!''

Kājās pietrūcies bija arī Rirdāns, un pievērsies pulkvedim, nerātna skolas zēna balsī lūdza: ,,Ja mēs varētu dabūt kādu siļķīti ar krējumu, tad mums nebūtu vairāk nekā ko teikt.''

Pēc šīm slaveno humoristu runām kongress vairs nevarēja sūdzēties par omulības trūkumu. Dažiem kongresa dalībniekiem mūsu labākā feļetonista un labākā karikatūrista suminâšana ieilga vairākas dienas. Runāja, ka pēc šī kongresa Ačuks, Rīgā iebraucot, nekad neaizmirsis iegriezties ,,Aldarī'' — pārbaudīt, vai viss kārtībā. Pāris reizes direktors Spilva dabūja braukt uz Centrāltirgus restorānu izpirkst mūsu humora lielmeistaru, jo Ačukam gadījies atstāt mājā naudas maku, bet desiņas Palcmaņa restorānā esot bijušas ļoti gardas...

Ačuka un Rirdāna vairs nav mūsu vidū. Droši vien viņi no savas jaunās rezidences, aizslēpušies aiz kāda mākoņa, gardi smejas par vienu otru mūsu šīsdienas trimdas notikšanu.

Žēl, ka Ačuka feļetonista humora karogu vēl arvien nav spējis pārņemt neviens jauns talants.

Rirdānam E. Damberga — Dadža personā ir radies vizmaz troņmantnieks. Droši vien Rirdāns tur augšā šķendējas, kādēļ asprātīgais un apdāvinātais bilžu meistars Reinis Birzgalis slinko. Uz veciem lauriem dusēt necenšas šarža vecmeistars Ed. Keišs. Un jāsaka, ka ar katru gadu viņa asprātība turpina zelt.

Negribas ticēt, ka mūsu vidū nav ar humora sajūtu svētīti rakaŗi. Varbūt ka viņi tikai kautrējas savus jokus uzticēt papīram.

RIRDĀNA ROKDARBU VĀRDNĪCA

UZSKATĀMĀS BILDĒS

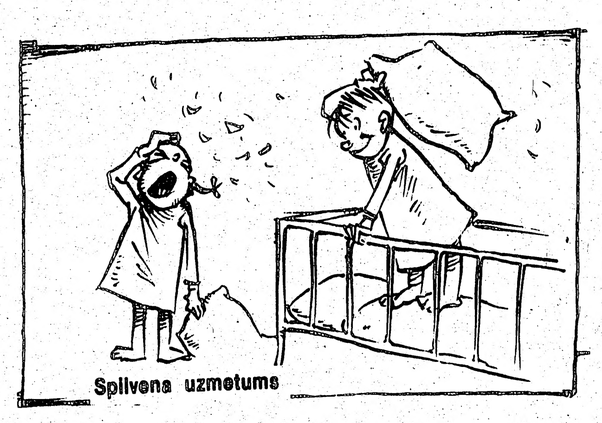

Spilvena uzmetums

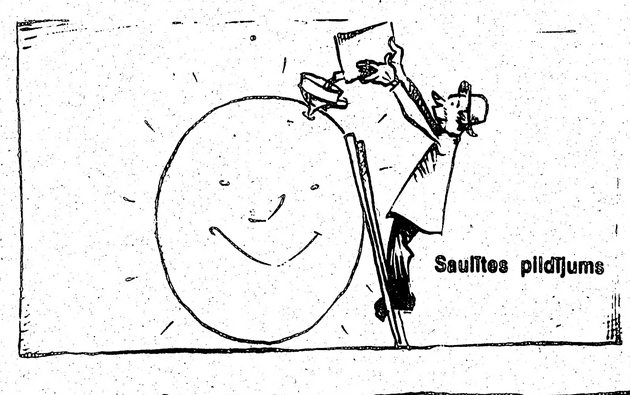

Saulītes pildījums

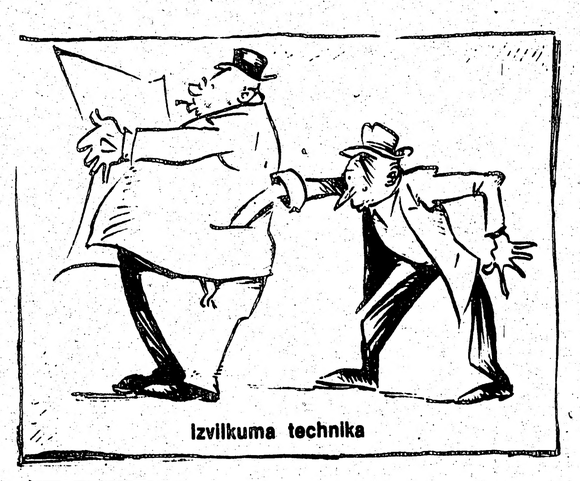

Izvilkuma technika

Logu priekškars tīkla darbā

Kātu dūrlens.

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Maijā un jūnijā veikals atvērts
ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

ĒRGĻU LIGZDAS

MEDUS

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

EAGLESNEST

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu** $40.00

☐ **6 mēnešiem** $21.00

☐ **3 mēnešiem** $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

GRĀMATAS DĀVANĀM un paša priekam

A. Dzērvītis / L. Treimanis — Latviešu jostas	$60.00
Ed. Šmugajs — Skolotājs Antons, dzīves st.	$11.50
Dr. P. Cirsis — Cilvēkam tuvais Dievs	$16.00
Al. Liepa — Rīgas privātdetektīvi	$ 2.00
Ed. Dunsdorfs — Dr. K. Ulmaņa dzīve	$33.50
A. Aizsilnieks — Latvijas saimn. vēsture 1914 — 1945	$22.00
Latvijas zeme, zemnieki un viņu darbs	$29.00
A. Landsmanis — pastāvēt vai iznīkt	$ 5.00
Edm. Zirnītis — Zvaigžņu krusta ēnā, dz.	$ 6.00
J. Babres tulk. — Svētceļnieka dvēs. atklājumi	$ 8.00
Mass deportations from The Soviet occ. B. S.	$ 3.75
Ed. Salna — Horizonta hipotenūza, pastāsti	$14.00
A. Ruņģis — .. Iet latvieši caur gadu simteņiem	$15.00
J. Jaunsudrabiņš — Nauda, rom.	$14.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
H. M. Grīvāns — Pie dzīves vārtiem	$ 4.50
N. Kalniņš — Cēsis nav Rīga, rom.	$15.00
V. Richters — Zemgalieši vēl turas, rom.	$13.00
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom.	$13.00
R. Birzgalis — Šoreiz bez grima, atm.	$12.00
E. Grīslis — Par Dievu un Latviju	$14.00
K. Dzelzītis — Iesākumā bija vārds, dzej.	$ 8.00
B. Bičole — Griežos, dzej.	$ 8.00
M. Čuibe — Grēkāboli, atm.	$12.00
B. Pukulevičūte — Lieldienas bez zvaniem, rom.	$11.50
A. P. Mierkalns — Zvaigznājs, dzej.	$ 9.75
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks, st.	$13.50
O. Gulbis — Sekot Kristum, svētr. un apc.	$15.00
Ruta U. — Dear God, I wanted to live	$ 7.50
Vēl tā gribējās dzīvot	$ 7.00
A. Michelsons — Klibā skrodeŗa iela, rom.	$ 8.50
L. Bērziņa — Līdzinieks, rom.	$ 8.50
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
L. Bērziņa — Mans draugs Žanis, satīra	$13.50
G. Janovskis — Purvā, rom.	$11.50
Lietiskā māksla, Nr. 12, rokdarbi	$ 6.20
Latvju māksla, Nr. 8	$ 9.00
A. Ziedonis, jr. — A Study of R. Blaumanis	$25.00
A. Šilde — Latvijas vēsture 1914 — 40	$34.00
L. Baron — Krišjāņa Barona atmiņas	$13.00
Z. Mauriņa — Manas saknes debesīs	$12.00
E. Dunsdorfs — Latvijas vēsture 1710 — 1800	$22.50
Anšl. Eglītis — Lūdzu ienāciet, ser. I - II	$18.00
Anšlavs Eglītis — Vai zini zemi, kur citronas zied, rom.	$14.00
L. Roze - Gulbe — Jāiztur, dzej.	$10.00
G. Ikona — Patiesības medībās, dzej.	$10.00
M. Lorbergs — Gruzdošais nemiers, dzej.	$ 9.00
L. Vilde — Alite Bišu muižā, jaunatnei	$10.00
E. Andersone — Vai darīju pareizi? īsrom.	$10.00
E. Andersone — Ziemsvētku pasakas.	$10.00
Ed. Freimanis — Piedzīvojums Padomijā, rom.	$12.00
K. Ozoliņš — Ideāli liesmās, atm.	$12.00
I. Liepiņa — Brīnums, dzej.	$ 8.50
A. Ivaska — Līču loki — ainas un ainavas	$13.50
Tēvzemes arāju cilts, Jelgavas zemkopības skolas likteņgaitas	$35.00
J. Daģis — Prez. K. Ulmanis, II d.	$30.00
A. P. Balodis — Kosmosofija	$24.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares:	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti.	$25.00
A. Jaunzeme — The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
Dr. J. Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr.	$31.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Latvijas māksla I	$38.00
Latvijas māksla II	$48.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Arī šogad Rīgas paviljons

Toronto internacionālajā karavānā no 18. līdz 26. jūnijam arī šogad piedalīsies latvieši ar savu Rīgas paviljonu jau otro gadu Toronto Latviešu Centrā. Paviljona rīcības komitejas priekšsēdis ir Edvīns Kalviņš, 1. vietnieks Aleksandrs Gugāns, 2. vietn. Dainis Kivlenieks, sekretāre Judīte Vāgnere, kasieris Juris Simsons. Daiļamatniecības izstādi pārzinās Tālis Kivlenieks, izstādes tirdziņu iekārtos un vadīs Gunārs Bušs, priekšnesumu programmu gādās Zigurds Miezītis ar palīgu Imantu Kārkliņu, dekorāciju iekārtotājs Valdis Vare, tehnisko darbu veicējs Arnis Markitants. Saimnieces Aina Barona un Izolde Freimane, bāra pārzinis Kārlis Markitants.

Rīgas paviljonā būs arī bērnu uzraudzība ar nodarbībām, ko vadīs Maija Sukse ar palīdzi Ingu Upeslāci. Par Miss Rīga izraudzīta Dagnija Tauriņa no deju kopas Daugaviņa, par Rīgas pilsētas galvu Valters Cifersons, arī no Daugaviņas. Viņi abi reprezentēs Rīgas paviljonu.

Rīgas paviljona priekšnesumos dziedās DV vīru koris Kanadā, vīru koris Viesturs, jauktais koris Daina un meiteņu ansamblis Ausma. Ar kuplejām piedalīsies Namejs Batraks. Diždancis un Diždancītis dejos 18., 19., 21. un 22. jūnijā, bet Vecais Diždancis 20. jūnijā; Daugaviņa no 23. līdz 26. jūnijam. Deju mūziku no pl. 21 spēlēs deju kapella Runči. Priekšnesumi darbdienās sāksies pl. 18, sestdienās un svētdienās no pl. 15. Programmu pieteiks Edvīns Kalviņš.

Karavānas pases dažādu paviljonu apmeklēšanai, iegādājoties iepriekš, maksās 8 dol., bet Karavānas laikā 10 dol. Pasu pārdošanu latviešiem pārzinās Andris Šmits, un tās būs dabūjamas DV grāmatnīcā Latviešu Namā un salonā Centrā, Latviešu kreditsabiedrības birojā Latviešu Namā un nodaļā Centrā, A. Miķelsones delikatesu veikalā 141 Danforth Ave., Gardenia puķu veikalā 362 Danforth Ave. un A. Kormas zeltkaļu veikalā Kalupe College Park, 444 Yonge St.

V. S.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Teļa gaļa
(4

1 märc. teļa ga
nogriezts, 2 ē
ēdamk. olīvu
sviesta, puse e
pols, smalki s
loks, sagriezts,
sagrieztas, 1/4
ļais pipars, sāl
ti pipari, 1 ēda
las, 3/4 t. bulj

Izdauza teļa
sagriež apm.
ros. Apkläj a
karsē sviestu
pannā un ga
no abām pus
panna nav lie
dara divos pa
vieno sagriezto
loku un cep tū
Pievieno sēnīt
vēl cep pāris
no sāli, samal
rona sulu un
uz lēnas ugun
30 min., kam
Šad tad apm
karstu. Garnē
lītēm un pēter
ar rīsiem un sa

Teļa gaļa
(4

4 teļa karbon
miltu, 1 tējk.

Līmeni
laika dievs
sēta Franci
sauks, pra
Eksistence
stiprināt, i
Organiskās
šanas līdzek

Stateni
zikā 3. Ko
7. Putns 1
tons Šveicē
nieks 19.
26. Pagasts
devīgs 30. S

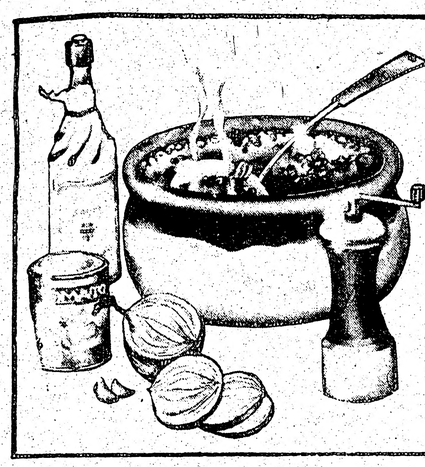

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Teļa gaļas skalopini
(4 pers.)

1 mārc. teļa gaļas stēks, plāni nogriezts, 2 ēdamk. miltu, 2 ēdamk. olīvu eļļas vai puse sviesta, puse eļļas, 1 mazs sīpols, smalki sagriezts, 1 ķiploks, sagriezts, 4 unces sēnīšu, sagrieztas, 1/4 t. sagriezts zaļais pipars, sāls, svaigi samalti pipari, 1 ēdamk. citrona sulas, 3/4 t. buljona.

Izdauza teļa gaļas stēku un sagriež apm. 3 collu četrstūros. Apklāj ar miltiem. Uzkarsē sviestu un eļļu cepampannā un gaļu ātri apcep no abām pusēm brūnu. Ja panna nav liela diezgan, to dara divos paņēmienos. Pievieno sagriezto sīpolu un ķiploku un cep turpmākās 5 min. Pievieno sēnītes un piparus, vēl cep pāris minūtes. Pievieno sāli, samaltos piparus, citrona sulu un buljonu. Vāra uz lēnas uguns ar vāku apm. 30 min., kamēr gaļa mīksta. Šad tad apmaisa. Pasniedz karstu. Garnē ar citrona šķēlītēm un pētersīļiem. Pasniedz ar rīsiem un salātiem.

Teļa gaļas sacepums
(4 pers.)

4 teļa karbonādes, 2 ēdamk. miltu, 1 tējk. sāls, svaigi malti pipari, 2 ēdamk. eļļas vai sviesta, 1 liels sīpols, sagriezts, 1 burkāns, 1 zaļais pipars, 1/4 t. baltvīna, 1/2 t. vērša buljona, 1/2 t. sagriezts tomāts, 2 ēdamk. tomātu biezenis.

Apklāj teļa karbonādes ar miltiem un apcep brūnas sviestā smagā pannā. Noliek atsevišķi. Sautē sīpolu, sagrieztu burkānu un piparu sviestā virs mazas uguns, kamēr sīpols mīksts. Pievieno atlikušos miltus un vāra, kamēr kļūst viegli brūni. Pievieno vīnu, buljonu, tomātus un tomātu biezeni. Uzvāra, pastāvīgi maisot. Karbonādes ieliek sacepumu pannā un pārlej pāri mērci. Cep pie 325—350°F vienu stundu, vai kamēr gaļa mīksta. Pasniedz ar kartupeļiem vai kartupeļu biezeni un saknēm.

Aprikožu krēms
(4 — 6 pers.)

1 aploksne želatīna, 1/4 tase auksta ūdens, 1 3 unču paciņa apelsīnu želatīna, 3/4 t. verdoša ūdens, 1 17 unču skārdene aprikozes, notecinātas, 1 pints vaniljas saldējuma. Vīnogas bez sēklām.

Ieber želatīna aploksni un aukstu ūdeni elektriskā sasmalcinātājā; atstāj, kamēr mīksts. Pievieno apelsīnu garšas žalatīna paciņu un verdošu ūdeni, iedarbina sasmalcinātāju uz mazu ātrumu, kamēr žalatīns izkusis. Pievieno aprikozes, sasmalcinātas putriņā.

Pievieno saldējumu, pa ēdamkarotei uz reizi, ļaujot mašīnai strādāt pēc katras pievienotās karotes. Masu ielej 4 1/2 tases lielā traukā. Atdzesē ledusskapī 6 — 8 stundas vai visu nakti. Garnē ar zaļām vīnogām un pasniedz ar vaniljas mērci.

Kalifornijas cāļu salāti
(aukstam galdam)
(8 pers.)

1/2 t. citrona sulas, 2 t. sagriezta vārīta cāļa gaļa, 1 t. smalki sagriezts ābols, 1 t. sagrieztas olīves, 1 t. sagriezti selerijas kāti, 4 ēdamk. majonēzes ar 2 ēdamk. krējuma, salda vai skāba.

Pārlej citrona sulu pār cāļa gaļu un ābolu, viegli izmaisot. Sajauc pārējās sastāvdaļas, lietojot tikai tikdaudz majonēzi, lai maisījums kļūtu mitrs. Pievieno cāļa gaļu un ābolu, visu viegli izmaisa. Pasniedz ļoti aukstu ar majonēzi.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

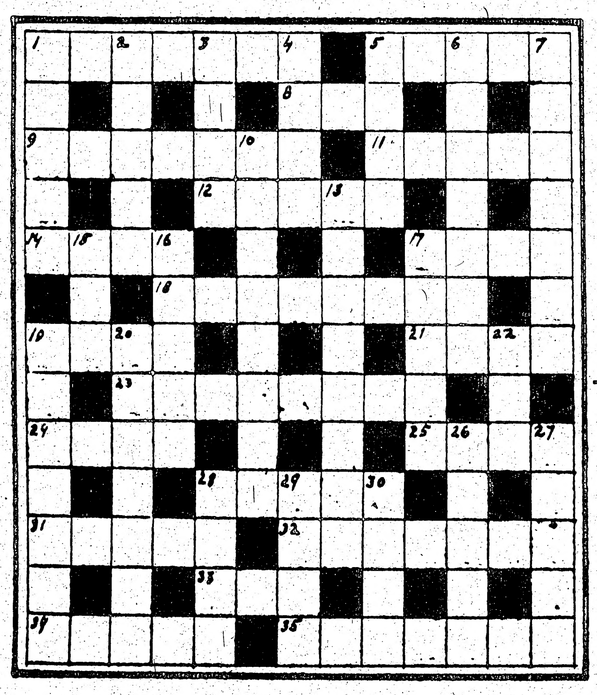

Līmeniski: 1. Latviešu dzejnieks 5. Babiloniešu laika dievs 8. Tauta Eiropā 9. Pagasts Latvijā 11. Pilsēta Francijā 12. Vēstneši 14. Niekalbis 17. Dzīvnieks sauks, prasīs 18. Galvas sega 19. Sievietes vārds 21. Eksistence 23. Ārstniecības līdzeklis 24. Tauta 25. Pastiprināt, izcelt 28. Vīrieša vārds 31. Upe Vācijā 32. Organiskās ķīmijas savienojums 33. Insektu apkarošanas līdzeklis 34. Uzturviela 35. Balss.

Stateniski: 1. Ķermeņa daļa 2. Apzīmējums mūzikā 3. Koki 4. Saistīt 5. Sena tauta 6. Gada grāmatas 7. Putns 10. Mēnešsērdzīgie 13. Senču ķēniņš 15. Kantons Šveicē 16. Lielpilsētas blēži 17. Latviešu valodnieks 19. Latviešu gleznotājs 20. Puķe 22. Valdnieks 26. Pagasts Latvijā 27. Cildinājums 28. Vienība 29. Izdevīgs 30. Stāt.

Iepriekšējās krustvārdu mīklas atrisinājums

Līmeniski: 1. Zviedri 4. Okulārs 8. Dziļums 10. Klijāns 11. Abesīņi 14. Izjūt 15. APA 17. Angļi 18. Sile 20. Lats 21. Zelma 23. Bole 24. Suns 27. Ivars 28. Tas 30. Stopi 33. Liberts 34. Nautika 35. Salvija 36. Svainis 37. Sieksta.

Stateniski: 1. Zīdenis 2. Īridijs 3. Rombs 5. Kalns 6. Analogs 7. Sisenis 9. Seda 10. Ķīna 12. Luidors 13. Antante 16. Polka 19. Ēze 20 LAS 22. Vikings 23. Bandūra 25. Sovrins 26. Liepāja 28. Tuba 29. Sērs 31. Dikļi 33. Itāļi.

Komūnistisko cilvēku izaudzināt grūti

Latvijā pieņemas noziegumi un nolaidības.

Rīgas laikraksts Literātūra un Māksla jau vairākos numuros apskata Latvijas mūsdienu cilvēku dzīvē un mākslā. Savas domas izteikuši jurists, doktors un rakstnieks, vairāku lugu autors Pauls Putniņš. To uzskatus un ieteikumus apstrīd kāds Jānis Lapsa laikraksta 15. janvāŗa numurā. Izrādās, ka 38 gados, kamēr Latvijā valda komūnisti, tiem nav izdevies cilvēkos izaudzināt pilsonisko atbildību. Parādība mazāk lauzīt galvu, mazāk atbildēt arī par saviem tiešajiem pienākumiem aug.

J. Lapsa rakstā piemin daudz gadījumu, kad vadītāju un darītāju neatbildības dēļ cilvēki piedzīvo grūtības un valstij rodas zaudējumi. Viņš iesāk ar bedrainajām Rīgas ielām, kuŗās iestrēgst trolejbusi, salūzt atsperes, izdeg elektromotori. Tramvaju un trolejbusu pārvaldei šīs bedres 1981. gada 6 mēnešos sagādājušas 34.800 rubļu zaudējumu. Kaut kur ir vainīgais, kas nepareizi ieprojektējis segumu vai to pavirši noasfaltējis. Neviens neatbild arī par urdziņām un strautiņiem, kas nedēļām un mēnešiem jautri čalo pa Rīgas ielām, no bojātiem ūdensvadiem aiznesdami uz Daugavu tīro dzeŗamo ūdeni, raksta Lapsa.

Viņš raksta arī par jaunceltajām mājām. Tagad katrai jaunceltnei paaugstināts garantijas laiks uz diviem gadiem. Ja šajā laikā atklājas slēpti defekti, celtniecības organizācijai pienākums tos izlabot. Kā vispār var rasties defekti, ja pareizi strādā, jautā Lapsa. Rīgā zinu daudz māju, kas nokalpojušas ne divus, bet divus simtus gadu, tomēr nekādi „slēptie defekti" tajās nav atklājušies. Daudzas apdzīvojamas vēl tagad.

Zināma lieta, tūlīt pēc atslēgas saņemšanas jaunajā dzīvoklī laimīgie īrnieki atrotī piedurknes un ņemas labot brāķi. Pie tā ne vienmēr vainojami celtnieki, jo, kādu materiālu piegādā, tāds jāņem. Krāsa nav tāda, kādu vajadzētu, panelis šķībs un robains, krāns tikai ar lauzni atveŗams. Ja gādātos materiālus celtnes vadītājs neņems pretī, viņu sauks par traku vai pat atlaidīs. Jo plāns ir plāns, tas jāispilda, pēc tam kaut vai ūdens plūdi. Lapsa ieteic celt mazāk, bet labi, skaisti uz gadu gadiem, bez kādiem slēptiem vai neslēptiem defektiem.

Latvijā necieņa pret cilvēku kļuvusi jau norma. Veikalā vai baņkā ierēdnis pie lodziņa, pārdevēja vai pieņēmēja pārtrauc publikas apkalpošanu un iet kārtot kaut ko citu, bet cilvēki rindā stāv un gaida. J. Lapsa saderējis ar kādu paziņu un vairākus mēnešus eksperimentējis, taču nevienu reizi nesagadījies, ka apkalpes darbinieki visu laiku pienācīgo uzmanību veltītu klientam un vienīgi viņam.

Tas pats ar veikalu atvēršanas laiku. Rīgā, tāpat Bauskas un Jelgavas rajonā, veikalu logos vai pie durvīm piestiprinātas zīmītes vēstī: Būšu pēc stundas, aizbraucu uz rajonu. Šodien veikals nestrādā. Gaidu preču mašīnu. Aizvedu atskaites. Šodien veikals būs atvērts pēc valdes sēdes. Sakarā ar sarīkojumu veikals strādās līdz 12. Gandrīz vai pilsoņu tiesības ieguvuši šādi uzraksti: Inventārizācija, Sanitārā diena, Preču pieņemšana. Bet visbiežāk nav nekādas zīmītes — slēgts un beigta balle, raksta Lapsa. Viņš visu to atzīst par nolaidību, cilvēku neatbildību pret citiem.

Latvijā nav dabūjams galda etiķis, pēc tā jābrauc vai nu uz Lietuvu, Igauniju vai Baltkrieviju. Latvijā to nemaz neražo. Tikai tagad sākot projektēt attiecīgo rūpnīcu Stučkā. Kur gan bija un par to gādāja Patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēža vietnieks Putincevs aizvadītajos gados un kādu atbildību viņš uzņemsies tautas priekšā par šo nolaidību? — jautā Lapsa.

Viņa kritikai secen nepaiet arī grāmatu nozare. Grāmatu apdare kļuvusi vienkārši nepievilcīga. Supermodernajā prese nama tipografijā žurnālu manuskripti jānodod trīs mēnešus pirms iznākšanas. Tas izdevīgi dažiem plānotājiem un iegrāmatotājiem, bet ciešot vienīgi lasītāju tūkstoši, kuŗu dēļ tipografija celta un pirktas dārgās iespiedummašīnas.

Pēc visiem uzskaitītajiem trūkumiem un nebūšanām J. Lapsa notēlo huliganismu, dauzonību, dažādus nodarījumus, kas Rīgā arvien pieņemas. Sarunā ar Rīgas telefona tīkla galveno inženieri Juri Kūlu atklājies, ka Rīgā 1700 telefona automāti. Dauzoņas ik gadu noraujot 3000—3500 klausules, bet telefona būdiņām izsitot stiklus 2000 kvadrātmetru kopplatībā. No tiem pietiktu vesela dzīvokļu rajona māju logu iestiklošanai. Telefona tīkls gan esot lūdzis milicijas palīdzību, bet saņēmis atbildi, ka mazsvarīguma dēļ labāk kriminālietu neierosināt.

Dauzoņas cītīgi postot atklātos gaismas objektus. Tie jau vairākas reizes izdemolējuši Maskavas tilta gājēju tuneli tā, ka tur nepalikusi vesela neviena no vairāk nekā 400 spuldzēm. Vadi un gaismas ķermeņi tunelī apmainīti jau piecas reizes, bet beigās atstāts tāds, kāds ir. (Šo tiltu atklāja pirms nedaudz gadiem. Tas sākās Lāčplēša ielas galā un pāri Zaķu salai un Lucavsalai savieno Latgales priekšpilsētu ar Pārdaugavu un Ziepniekkalnu. Šo jauno, toreiz ceturto tiltu pār Daugavu, nosauca par Maskavas tiltu. Kā gan citādi! Sevišķi daudz sadauzītu spuldžu esot ap jaunceltajām skolām. Pie Dailes teātŗa vienā naktī saārdīti gaismas ķermeņi pāri par 1500 rubļu vērtībā.

Par tīšiem postījumiem uzņēmuma darbinieki ik gadu sastādot vairāk nekā 1000 aktus Bet milicijai adresētie palīgā saucieni nekā nav devuši. Tā aizbildinās, ka pie katras telefona būdiņas milici nenoliksi. To atzīst arī Lapsa, bet ieteic pastiprināt patruļas, palielināt miliču skaitu, dot tiem lielākas tiesības, ierosināt kriminālietu arī pret tik mazsvarīgu nodarījumu kā telefona klausules noraušanu, un vainīgos sodīt.

J. Lapsa pastiprinātam audzināšanas darbam netic. Viņš ieteic visur un vienmēr prasīt atbildību un ne vārdos, bet darbos cīnīties pret nejēdzībām, sociālistiskās saimniecības izkropļojumiem, antisociālām parādībām, padomju morāles un ētikas pārkāpumiem, lai kādā formā tie izpaustos. Tā laikam ir tā „likumsakarīgā" parādība Latvijā ceļā uz komūnismu, ko savā rakstā piemin Jānis Lapsa.

Pēteris Bauzis

Zagļa durvis

(Turpinājums no 1. lp.)

dī nogrieztu rietumu pasaules enerģijas avotu artērijas — arabu eļļas piegādi?

Lielbritanijas un Arģentīnas militārā konfrontācija atver Kremlim jaunas negaidītas izplešanās iespējas. Šī konflikta ietvaros Brežņevs jau var sākt domāt par visas Dienvidamerikas kontinenta pakļaušanu Maskavas politiskam iespaidam. Izdevīgais klimats var ātri nobriest, jo jau tagad daudzo latīņu valstu starpā politiskos kuluāros skan izteiktu pretišķību balsis gan par vēl nenokārtotiem robežjautājumiem, gan arī par citām daudz sīkākām lietām, kas temperamentīgiem dienvidniekiem šķiet svarīgākās problēmas pasaulē.

Ja nepieciešams, Kremļa sarkanais zaglis Dienvidamerikā ieradīsies ar miera palmu rokā vai arī kā nabaga izmantoto zemnieku aizstāvis vai arī kā peļņas kāro imperiālistisko kapitālistu — izmantotāju likvidētājs. To, ka zaglis aiz muguras jau slēpj valgu un vergu ķēdes, droši vien paši upuri un arī pārējā pasaule nespēj saskatīt.

Britu akciju Folklandē Kremlis izbazūnē par barbarisku koloniālisma atjaunošanas mēģinājumu. Maskava pēkšņi ir aizmirsusi, ka vara Arģentīnā atrodas tā dēvētās ,,noziedzīgās fašistu kliķes'' rokās. Pad. savienības sūtnis Buenos Airesā jau pasteidzies piedāvāt Arģentīnai visu iespējamo palīdzību. Pa šīs palīdzības aizmugures durvīm sarkanais blēdis cer iegūt izejas bazi ceļā uz Braziliju, Venecuēlu un pārējām šī kontinenta valstīm. Vai šī lielā Kremļa dēka izdosies, tas ir vēl neatbildēts jautājums.

Folklandes konflikta negaidītais fainomens ir arģentīniešu tautas nacionālā pašlepnuma iedegšanās. Kā politiskas, tā arī militāres sakāves gadījumā nebūt nav teikts, ka Buenos Airesā ripos ģenerāļu galvas. Prezidents Galtieri ir negaidīti kļuvis par visas Arģentīnas vienības simbolu. Viņa pusē tagad nostājušies arī agrākie politiskie pretinieki.

Par zemu nav jānovērtē pusmiljona Arģentīnas žīdu atklātā nostāšanās Galtieri pusē. Varbūt ka tā arī izskaidrojama negaidītā vismodernāko franču un citu rietumvalstu raķešu ieroču straumes plūšana ar Izraēlas starpniecību uz Arģentīnu. Vairāki militāri lietpratēji izteikušies, ka Folklandes konflikts nebūt nav mērojams jūras vai gaisa spēku vienību skaita ziņā, bet gan no abu kaŗotāju pusē rīcībā esošo precīzo raķešu ieroču arsenāla.

Pieminot Kremļa žēlabas par britu stūrgalvīgo turēšanos pie bankrotējušās kolonizācijas politikas, jautāsim, kādēļ Kremlis noslēpj pasaulei sarkano koloniālismu, kura dēļ daudzas vecas Eiropas kultūras tautas, latviešus ieskaitot, vēl šodien atrodas vergu važās.

Vai Apvienotām Nācijām pēc Folklandes lietas nokārtošanas būs drosme revidēt nelikumīgo Pad. savienības uzkundzēšanos Baltijas valstīs un citur? Pad. savienība taču tieši Apvienotās Nācijās parakstījusi deklarāciju par tautu pašnoteikšanās tiesībām.

Vai tā nav Pad. savienība, kas ar ieročiem un zeltu atbalsta ,,apspiesto tautu brīvības cīnītājus'', lai, slēpdamās aiz šo ,,brīvības cīnītāju'' mugurām, ievazātu komūnistiskās diktātūras mēri zemēs, kur pastāv demokratija vai cits kāds nekomūnistisks režīms?

Nobeidzot atgriezīsimies pie pēdējā laikā visās pasaules malās radītām demonstrācijām. Tikai nedaudzi saskata kailo patiesību, ka šī atbrunošanās akcija domāta rietumu iemidzināšanai un Kremļa varas vēl tālākai stiprināšanai.

Vašingtona ar bažām tagad raugās uz ziemeļiem, kur Kanada, pilnīgi ignorējot savas aizsardzības nepieciešamību, kļuvusi par vājāko NATO alianses locekli. Militārā nevarība ir netiešs pamudinājums iebrucējam. Amerikāņi tagad jau atklāti runā, ka Kanadā kādā dienā pa aizmugures durvīm var ierasties negaidīts ciemiņš. Šī ciemiņa divīzijas, avju drēbēs tērpušās, var pāris stundās, šķērsojot Ziemeļpolu, okupēt visas Kanadas stratēģiskās maģistrāles.

Cerams, ka šī diena nekad nepienāks un Kanada vēl laikus atmodīsies. Šī skaistā un lielā valsts tuvredzīgu politiķu akluma dēļ militārā ziņā noslīdējusi pundurvalsts potenciāļa līmenī. Ir jānāk lūzumam, jo ātrāk, jo labāk.

Aleksandrs Ķegumnieks

Jauniešu iesvēte Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzē 23. maijā. Pirmajā rindā no kr.: Daina Bērziņa, Amanda Bērziņa, stud. theol. Mārtiņš Irbe, māc. Ādolfs Čops, māc. Juris Cālītis, draudzes priekšn. Uldis Ķiesners un Ilze Miezīte. Otrā rindā no kr.: Linda Zaķe, Linda Bērziņa, Laura Kļaviņa, Zinta Briede, Rita Jansone, Anda Vītola, Gundega Ķelle, Rita Vītola, Ārija Jākobsone un Cynthia Jākobsone. Aizmugurē no kr.: Roberts Ozoliņš, Laimons Bērziņš, Arvīds Tīģeris, Andris Matīss, Mārtiņš Veinbergs, Viktors Zaķis, Pauls Vāgners un Rolands Cicurskis.

Foto J. Liģers.

TORONTO

● 12. jūnijā pl. 19 DV namā E. Elgūta referāts par tematu ,,No pagātnes uz nākotni''. Šo referātu nodaļas valde ieteic apmeklēt it sevišķi jaunajai paaudzei, jo tematā ietelp 1941. gada 14. jūnija latviešu izsūtīšanas akcijas norise.

E. Elgūts šo akciju ir pats pārdzīvojis un pastāstīs izsūtīšanas akcijas norisi saprotamā un patiesā apgaismojumā.

Nodaļas valde

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja rīkoja Toronto Sv. Jāņa ev. lut. draudzes vokālā ansambļa koncertu Trīsvienības baznīcā. Ansambli vadīja Brigita Alka; ērģeļu pavadījumi un solo bija Anitas Rundānes izpildījumā. Pēc koncerta visi pakavējās pārrunās pie dāmu komitejas cienasta. Mācītājs Ivars Gaide teica lūgšanu pirms pusdienām, kā arī iepazīstināja londoniešus ar visiem pašreizējiem vokālā ansambļa dalībniekiem (arī viņš pats dzied ansamblī), un divām londonietēm, kas darbojās līdz ansamblī tā pirmajā gadā.

amber
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

Aizvesto piemiņas dienas ietvaros
š.g. 12. jūnijā plkst. 19.00
DV namā, 125 Broadview Ave.
lielās traģēdijas aculiecinieks
Arvīds Elgūts
runās par tematu
Upuri apsūdz
Sarīkojumu kuplinās jaunās paaudzes priekšnesumi.
Apmeklēt lūdz DV Toronto nodaļa

Aizvesto piemiņas dievkalpojumu pirmdien, 14. jūnijā, pl. 20 St. Paul's katedrālē (Bloor un Jarvis ielu krustojumā) rīko Baltijas tautu federācija.

Programmas mūzikālā daļā no latviešiem piedalās Anita Rundāne.

Noslēgumā runās parlamenta loceklis Michaels Vilsons.

ATCERĒSIMIES MŪSU TAUTAS MOCEKĻUS!